

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิค
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ACADEMIC ASSISTANT DIRECTORS
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN
THE NORTHEASTERN TECHNICAL COLLEGES

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เลขหมู่.....

พ.ศ. 2541

เลขทะเบียน.....31684

ISBN 974-622-317-8

วัน, เดือน, ปี 21 ส.ค. 25

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ACADEMIC ASSISTANT DIRECTORS
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN
THE NORTHEASTERN TECHNICAL COLLEGES

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน 1998 การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้าม ISBN 974-622-317-8 ผลิตหรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชา
วิชาการ วิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
และอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ กรมอาชีวศึกษา

นักศึกษา

นายพจนารถ สีหมนตรี

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. ศิริพรรณ ชุมนุม

ระดับการศึกษา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.

2541

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา 2 ด้านคือ คุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 339 คน ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา จำนวน 352 คน การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ใน 2 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางด้านวิชาการ โดยแต่ละคุณลักษณะแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ คุณลักษณะส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวสอบถามความคิดเห็นด้านร่างกายและจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ ส่วนคุณลักษณะทางด้านวิชาการ สอบถามความคิดเห็นด้านความรู้ทางวิชาการ สอบถามความคิดเห็นด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไป และประสบการณ์ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วย t - test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค

คุณลักษณะส่วนตัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านลำดับความพึงประสงค์สูงสุดไปหาต่ำสุดแต่ละด้านเป็นดังนี้ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านร่างกายและจิตใจ อยู่ในระดับมาก

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับความพึงประสงค์สูงสุดไปหาต่ำสุดแต่ละด้านเป็นดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในด้านคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาการ

ภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการเป็นแนวทางนำไปพิจารณา เลือกรับ แต่งตั้ง และพัฒนาผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค โดยเฉพาะกรมอาชีวศึกษาจะสามารถใช้เป็นข้อมูล ในการจัดอบรมเตรียมผู้บริหารระดับสูงได้เป็นอย่างดีต่อไป

Thesis Title	Desirable Characteristics of academic Assistant Directors as perceived by Administrators and Teachers in The Naortheastern Technical Colleges
Student	Mr. Pocharnart Sriharmontree
Thesis Advisor	Mrs. Ashara Seubsinskulchai
Thesis Co-advisor	Dr. Sirpan Choomnoom
Level of Study	Master of Industrial Education in Vocational Administration King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
year	1998

ABSTRACT

The purposes of this research were :

1. To study the desirable characteristics of academic assistant directors in the personal characteristics of academic assistant directors in the personal characteristics and the academic characteristics as perceived by administrators and teachers in the Northeastern technical colleges.
2. To compare these desirable characteristics of academic assistant directors as perceived by administrators and teachers in the Northeastern technical colleges between administrators and teachers in the colleges offered industrial programme only , and those in the colleges which offered many fields in the personal characteristics and the academic characteristics

The sampling group consisted of 339 administrators and teachers who worked in the Northeastern technical colleges offered industrial programme only and 352 administrators and teachers who worked in the Northeastern technical colleges which provided many fields. The data were collected by using questionnaire written by the researcher in order to inquire the administrators and the teacher's opinions in two aspects : namely, the personal characteristics and the academic characteristics. The first aspect inquired the opinions on the physical and mental characteristics, human relation, and the leadership. The second aspect inquired the opinion on experiences and general knowledge of occupation and working ability.

The data were analyzed by using percentage, means and standard deviations and were compared by t - test, through SPSS/PC+

The results of the study can be summarized as follows :

1. The opinions of the administrators and teachers in the Northeastern Technical Colleges on desirable characteristics of academic assistant directors in the personal characteristics and the academic characteristics.

The personal characteristics were found, in the aggregate, at the highest level which ranged from highest to lowest as the following : the ability of being the leader, the human relation at the highest level, while the physical and mental abilities were at high level.

The academic characteristics were found, in the aggregate, at the highest level which ranged from highest to lowest as the following : knowledge and ability in working at the highest level, while experiences, and general academic knowledge, the knowledge of occupation were at high level.

2. When the opinions of the administrators and teachers of the Northeastern Technical colleges offered industrial programme only and the administrators and teachers in the Northeastern Technical colleges provided many fields were compared on desirable characteristics of academic assistant directors in the personal characteristics and the academic characteristics it was found that, there were no significant differences at .05 in the aggregate and there were no significant differences at .05 in every aspect.

The results of this research would be useful for technical college administrators concerning on selecting and developing the academic assistant directors especially for the prospective administrators Training of Department of the Vocational Education.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของท่านอาจารย์อัฉรา สืบสินธุ์ สกฤษไชย ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนจบ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เมธี ปิณฑนันทน์ อาจารย์โหวาท พูลศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณี ลีกิจวัฒน์ ผู้อำนวยการสิทธิพร สุดดีพงษ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาแนะนำการปรับปรุงแบบสอบถาม รวมทั้งบรรดาผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอาจารย์ยะดา สีสมนตรี ที่ได้กรุณาจัดพิมพ์และตรวจทานแก้ไขตลอดจนช่วยเหลือและให้กำลังใจต่อผู้วิจัยอย่างใกล้ชิดตลอดมา และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือให้คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จด้วยดีทุกประการ

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ครู - อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

พจนารถ สีสมนตรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	9
2. วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	12
การบริหารงานของวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	12
หน้าที่ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา.....	13
แนวทางการปฏิบัติการของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา.....	14
ข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา.....	15
คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ.....	16
คุณลักษณะส่วนตัว.....	17
คุณลักษณะด้านร่างกายและจิตใจ.....	17
คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์.....	20
คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ.....	23
คุณลักษณะทางด้านวิชาการ.....	29
คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์.....	29
คุณลักษณะด้านความรู้วิชาชีพ.....	30
คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน.....	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะ VI เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้บริหาร.....	36
การบริหารงานวิชาการ.....	37
ขอบข่ายของงานวิชาการ.....	38
ขั้นตอนการบริหารงานวิชาการ.....	40
หน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.....	44
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผล.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย.....	58
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	89
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	89
วิธีดำเนินการวิจัย.....	89
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	90
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	90
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สรุปผลการวิจัย.....	92
อภิปรายผลการวิจัย.....	97
ข้อเสนอแนะ.....	126
บรรณานุกรม.....	128
ภาคผนวก.....	135
ประวัติผู้เขียน.....	163

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนผู้บริหาร-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา.....	50
2. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือที่เปิดทำการสอน เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม.....	52
3. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชา.....	53
4. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
5. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกาย และจิตใจ.....	61
6. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านมนุษยสัมพันธ์.....	63
7. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านความเป็นผู้นำ.....	64
8. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้าน ความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์.....	66
9. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้าน ความรู้ทางวิชาชีพ.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน.....	70
11. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำแนกเป็นรายด้านและภาพรวม.....	72
12. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกายและจิตใจ.....	74
13. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านมนุษยสัมพันธ์.....	75
14. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านความเป็นผู้นำ.....	77
15. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไป และประสบการณ์.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

16. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับ
ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้าน
วิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ..... 81
17. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับ
ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้าน
วิชาการ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน..... 84
18. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับ
ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำแนกเป็นรายด้าน..... 86

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา รับผิดชอบการศึกษาด้านวิชาชีพ ผลิตบคุลากระดับช่างฝีมือในสาขาอาชีพต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน จัดการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญ จนสามารถประกอบอาชีพได้ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จะสามารถดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ด้วยดีนั้น ต้องมีปัจจัยหลายอย่างมา เป็นส่วนที่สนับสนุน การบริหารถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ปัจจัยหนึ่ง ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยคณะบุคคลที่เป็นผู้บริหารในวิทยาลัยเป็นหลัก อาทิเช่น ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชาต่าง ๆ ร่วมกันดำเนินการบริหารสถานศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่วางไว้ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา ในปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ได้เพิ่มความสำคัญอย่างเห็นได้ชัดในระยะที่ผ่านมาจะเห็นได้จากการที่กรมอาชีวศึกษา ได้มอบอำนาจต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามกฎหมายให้แก่ผู้อำนวยการวิทยาลัย อย่างพอเพียงที่จะดำเนินการให้เกิดความคล่องตัวในการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นให้ผู้บริหารได้ใช้สิ่งเหล่านี้ตัดสินใจปฏิบัติการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจะเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เปลี่ยนแปลงไปในทางที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถ ใช้เวลาในการตัดสินใจ การวินิจฉัย การสั่งการ ให้ถูกต้องและเกิดผลดีแก่ทางราชการ บทบาทและภารกิจของผู้บริหารที่มีผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการดำเนินการบริหารสถานศึกษาที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย ย่อมจะมีความสำคัญเทียบเท่ากับผู้อำนวยการ ดังที่ เฉลิมศักดิ์ นามเชียงใต้ (2536 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า

ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย คือผู้ที่จะต้องดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการในอนาคต จะต้องมีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพเทียบเท่ากับผู้อำนวยการพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการในขณะที่ผู้อำนวยการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และนอกจากนี้ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย ยังจะต้องมีภารกิจต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ทำหน้าที่เปรียบเสมือนเป็นแม่บ้านซึ่งวิทยาลัยคือครอบครัวเมื่อพ่อบ้านหรือผู้บริหารไม่อยู่

2. เปรียบเสมือนเป็นศาลอุทธรณ์ ซึ่งจะต้องตัดสินความ ให้ความยุติธรรมเมื่อเกิดปัญหาซึ่งศาลชั้นต้น คือ หัวหน้าแผนก หัวหน้าคณะ และศาลฎีกา คือ ผู้อำนวยการ

3. ทำหน้าที่เปรียบเสมือนเป็นเสนาธิการให้ผู้บริหาร จะต้องศึกษาค้นคว้าทั้งหลักสูตร วิธีสอน วิธีวัดผล วิธีการบริหารรูปแบบต่าง ๆ คิดริเริ่มนำเสนอโครงการ จัดทำโครงการใช้เงิน จัดทำโครงการสอน จัดทำโครงการปรับปรุงต่าง ๆ จนกระทั่งจัดทำโครงการเผยแพร่เกียรติคุณของวิทยาลัยสู่ชุมชน ทำโครงการนำทรัพยากรของวิทยาลัยที่มีอยู่พัฒนาชุมชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

4. มีหน้าที่ศึกษาค้นคว้าแนวทางควบคุมการเรียนการสอน

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ นอกจากจะต้องทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยในบางโอกาสที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่แทนผู้อำนวยการแล้ว การบริหารงานในฝ่ายวิชาการที่รับผิดชอบอยู่ก็ย่อมมีความสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 16) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการว่า เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร เอกวิทย์ ณ ถลาง (2516 : 113) กล่าวว่างานบริหารการศึกษาด้านวิชาการ ได้แก่ การควบคุมดูแลหลักสูตร การสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การฝึกอบรมครูประจำการ การเผยแพร่วิชาการ การวัดผลการศึกษา การวิจัยค้นคว้า การประเมินผลมาตรฐานในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงโรงเรียน ตลอดจนการตรวจเยี่ยมและนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียน

ในการสรรหาและคัดเลือกพร้อมกับการประเมินค่าบุคลากร ภายในกรมอาชีวศึกษาเพื่อขึ้นดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยกรมอาชีวศึกษา ได้มีประกาศเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคล เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา (2537 : 3-4) ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2537 เกี่ยวกับการแต่งตั้งว่าคณะกรรมการพิจารณาถ้อยแถลงบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง ประกอบด้วยบุคคลหรือคณะบุคคลดังนี้

1. กรรมการสรรหาที่กรมอาชีวศึกษาแต่งตั้ง
2. คณะกรรมการอาชีวศึกษาภาค
3. ผู้อำนวยการกองสถานศึกษา

จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการอาชีวศึกษาภาคมีบทบาทและความสำคัญเป็นอย่างมากในการพิจารณาตามหลักเกณฑ์เนื่องจากเป็นคณะบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ของภาคที่ตนเองดำรงตำแหน่งอยู่ย่อมจะใกล้ชิดกับผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อกว่าบุคคลหรือคณะบุคคลใด กรมอาชีวศึกษาได้มอบหมายให้แต่ละภาคดำเนินการคัดเลือกผู้ช่วยผู้อำนวยการแต่ละฝ่าย ตามเกณฑ์ที่กรมอาชีวศึกษาได้วางไว้โดยอิสระ โดยพิจารณาความขาดแคลนผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ของแต่ละสถานศึกษา

ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (2540 - 2544) ของกรมอาชีวศึกษา ได้มุ่งเน้นในการที่จะใช้กระบวนการให้การศึกษาและฝึกอบรม เพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง รวมทั้งพัฒนากำลังคนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยการผลิตกำลังคนด้านปริมาณที่ให้เพียงพอกับความต้องการกำลังคนของประเทศ และเพียงพอกับความต้องการที่จะศึกษาวิชาชีพของประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ได้มีการศึกษาวิชาชีพอย่างกว้างขวางและเสมอภาค ส่วนทางด้านคุณภาพได้มุ่งให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกายให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด ด้านจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมมีวินัยและมีความสำนึกในความเป็นไทย ด้านความรู้ให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และมีวิจรรณญาณสามารถเลือกรับมีความไม่เรียน ไม่รู้ มีความสามารถในการจัดการ ด้านทักษะและประกอบอาชีพให้มีทักษะเพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี รวีวรรณ ชินะตระกูล (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวางแผนและพัฒนาการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา พบว่า การคาดคะเนในระยะ 5 ปีข้างหน้า สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง นิคมอุตสาหกรรมปทุมธานี จะรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาช่างอุตสาหกรรมมากที่สุด สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางชันจะรับกำลังคนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างอุตสาหกรรมมากที่สุดสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จะรับกำลังคนในระดับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมมากที่สุดส่วนสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จะรับกำลังคนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาอุตสาหกรรมจำนวนเท่ากัน

จากความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการต่าง ๆ เมื่อนำมาพิจารณาประกอบกับการวางแผนการพัฒนากำลังคนของกรมอาชีวศึกษาจะเห็นว่า การมีเป้าหมายในการผลิตกำลังคนสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการเป็นอย่างมาก ความสำเร็จของกรมอาชีวศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ย่อมจะต้องขึ้นอยู่กับวิธีและระบบการจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์ซึ่งจำเป็นจะต้องพัฒนาศักยภาพในการผลิตทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ กระบวนการบริหารให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นอยู่เองที่จะต้องมีการบริหารระดับต่าง ๆ ได้ระดมความรู้ความสามารถช่วยกันพัฒนาขีดความสามารถของสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน

อย่างไรก็ตามในหลายปีที่ผ่านมาปัญหามากมายจากการบริหารงาน ของแต่ละสถานศึกษา โดยเฉพาะในฝ่ายการบริหารงานด้านวิชาการ ประเวศ ยอดยิ่ง (2530 : 4) พบว่าครูอาจารย์มีปัญหาเรื่องการเตรียมการสอน สื่อการสอน การวัดประเมินผล และปัญหาทั่วไปเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ปัญหาที่ครูอาจารย์ประสบอยู่ในการสอนช่างอุตสาหกรรม คือปัญหาเอกสารประกอบหลักสูตรที่ใช้ในการเตรียมการสอน สภาพแวดล้อม เครื่องมือ เครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพและจำนวนที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน งบประมาณในการจัดหาและผลิตสื่อการสอน ตลอดจนการจัดหาต้นแบบของสื่อการสอนที่ดี และการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้และทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน การส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน การส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้รับความรู้ทางวิชาชีพใหม่ ๆ นิพนธ์ เมืองพระ (2532) ได้วิจัยการบริหารวิชาการในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มภาคเหนือ และกลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า ได้มีการบริหารงานวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ สุรินทร์ เศรษฐมานิต (2527 : 1) ได้วิจัยพบว่าการเรียนการสอนและการฝึกอบรมทางด้านอาชีวศึกษา ขาดความริเริ่มใหม่ ๆ ในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมในทางปฏิบัติ จากการศึกษาของอภิชัย พันธเสน (2529 : 6-16) ได้ขอค้นพบว่าการจัดการอาชีวศึกษาที่ผ่านมาประสบปัญหาต่าง ๆ มากที่สุดคือปัญหาการว่างงานในปี 2525 มีอัตราการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาสูงที่สุดคือร้อยละ 9.3 ซึ่งปัญหาการว่างงานนี้อาจเกิดจากผลผลิตของการศึกษา ขาดคุณภาพและไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้ยังขาดการติดตามและประเมินผล เพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง วิทยา จันทรศิลา (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของศูนย์ฝึกวิชาชีพ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นว่าสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ผู้บริหารมีความเห็นว่ามี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมมีความเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ผู้บริหารมีความเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ด้านการบริหารงานห้องสมุด และทั้งผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันเฉพาะในด้านการบริหารงานห้องสมุด

จากสภาพปัญหาทั้งหลายดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ล้วนแต่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับงานฝ่ายวิชาการทั้งสิ้น ซึ่งอาจจะชี้ชัดได้ว่าในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่วางไว้นั้น ผู้บริหารที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย โดยเฉพาะผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการได้ผ่านการพิจารณาถ่วงถ่วงบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งดีพอหรือยัง ด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวไว้แต่ต้นแล้วนั้นทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษา ในเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา อันอาจจะนำมาซึ่งการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ผลของการวิจัยนี้อาจจะช่วยชี้แนะถึงแนวทางเพื่อลดหรือจัดปัญหาที่เคยมี หรือที่เคยเกิดขึ้นในวงการบริหารทุกระดับในองค์การผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการกรมอาชีวศึกษาคนหนึ่ง จึงเกิดแนวความคิดที่จะศึกษาถึงคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ฟังพอใจมีความศรัทธา มีความนิยม เป็นที่ยอมรับทั้งผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อเสนอข้อมูลที่ศึกษาเป็นแนวทางสำหรับประกอบการพิจารณาในการสรรหา หรือเลือกสรรบุคคล กลุ่มบุคคลที่จะเข้ามารับภาระหน้าที่ปฏิบัติงาน ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และประการสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือข้อมูลที่ศึกษาได้นี้ จะเกิดประโยชน์ต่อผู้บริหาร หรือผู้เกี่ยวข้องอันจะเป็นการร่วมกันพัฒนาสถาบันการศึกษา ให้ประสบความสำเร็จยิ่ง ๆ ขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา 2 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนตัว และ คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนหลายประเภท วิชา ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ

สมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม แตกต่างจากความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา

ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ได้ทำการศึกษาวิจัยตามแนวความคิดของ พันัส ทันนาคินทร์ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ และหลักการบริหารงานของกรมอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้คือ

จากแนวความคิดของ พันัส ทันนาคินทร์ (2524 : 45-49) ได้แบ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารออกเป็น 2 ประการ คือ คุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาการ คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ จะต้องเป็นผู้มีสุขภาพดีเนื่องจากงานด้านบริหารเป็นงานหนัก จะต้องอาศัยความอดทนทั้งกายและใจ และมีความสุขพออันดีเป็นหลักประกันประการแรก นอกจากนี้ จะต้องเป็นผู้มีความเฉลียวฉลาดในการติดต่อประสานงาน มีอารมณ์มั่นคง มีความเป็นผู้นำ มีความประพฤติดี มีคุณธรรมสูง และมีความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น คุณลักษณะทางวิชาการนั้น จะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในการให้คำแนะนำในเรื่องหลักเบื้องต้น ของวิชาต่าง ๆ ที่เปิดทำการสอน มีความรู้ทางวิชาชีพครู หลักการจัดการศึกษา เช่นปรัชญาการศึกษา หลักการบริหาร การแนะแนว การจัดหลักสูตร จิตวิทยาการศึกษา นอกจากนี้ยังจะต้องมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เช่น การให้การฝึกอบรมครูในบางโอกาส การพัฒนาเทคนิคในการทำงาน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2536 : 16) กล่าวไว้ว่า งานบริหารวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ งานการควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา

กรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการไว้ว่า มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลการเรียนการสอน การฝึกอบรม การวัดผลการศึกษา การจัดโปรแกรมการเรียนของคณะวิชาต่าง ๆ งานหลักสูตรพิเศษ งานหลักสูตรและการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ยู้งบังคับบัญชามอบหมาย (กรมอาชีวศึกษา, 2529)

จากหลักการบริหารงานและแนวความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ได้เป็น 2 ประการ ดังนี้

1. คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่
 - 1.1 ด้านร่างกายและจิตใจ
 - 1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 1.3 ด้านความเป็นผู้นำ
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ได้แก่
 - 2.1 ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์
 - 2.2 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ
 - 2.3 ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา เท่านั้น

2. ประชากรประกอบด้วย

2.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และหัวหน้าคณะวิชาวิทยาลัยเทคนิค 17 แห่ง จำนวน 204 คน

2.2 กลุ่มอาจารย์ ได้แก่ ข้าราชการครูวิทยาลัยเทคนิค 17 แห่ง จำนวน 1,802 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์รับราชการในวิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมจำนวน 9 แห่ง และวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาจำนวน 8 แห่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2539

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

4.1.1 ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม

4.1.2 ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา 2 ด้าน คือ

4.2.1 คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่

4.2.1.1 ด้านร่างกายและจิตใจ

4.2.1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

4.2.1.3 ด้านความเป็นผู้นำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.2.2 คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ได้แก่
 - 4.2.2.1 ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์
 - 4.2.2.2 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ
 - 4.2.2.3 ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ค่านิยมคัมภีร์ที่ใช้ในการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะประจำตัวที่ดีของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่สามารถบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ ได้แก่คุณลักษณะดังนี้

1.1 คุณลักษณะส่วนตัว หมายถึง คุณลักษณะด้านร่างกายและจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ

1.1.1 ด้านร่างกายและจิตใจ หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวกับเพศ อายุ บุคลิกลักษณะ ท่าทาง ความอดทน ความเข้มแข็ง ความเฉลียวฉลาด ความมีไหวพริบ การควบคุมอารมณ์ ความร่าเริงแจ่มใส และความอดกลั้น

1.1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวกับความสามารถที่ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ได้แก่ ความสุภาพอ่อนโยน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การให้เกียรติและยกย่องผู้อื่น การให้ความสำคัญต่อทุกคน ความสามารถในการสื่อสาร การเข้าสังคม และความสามารถทางด้านกีฬา

1.1.3 ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวกับความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์การมองเห็นไกล กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยง ไม่โลเล มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผล มีความกระตือรือร้นในการทำงาน รู้จักการบำรุงขวัญและเป็นนักประชาธิปไตย

1.2 คุณลักษณะทางด้านวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

1.2.1 ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ หมายถึง ระดับการศึกษา การฝึกอบรม ประสบการณ์ในการทำงาน ความรู้ทางด้านจิตวิทยา ความรู้ทางด้านการศึกษา ด้านการวิจัย การวัดผลการประเมินผล ตลอดจนความรู้ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.2 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวกับความรู้ในการดำเนินงานการสอน ได้แก่ การจัดทำโครงการสอนและแผนการสอน การจัดชั้นเรียน และการจัดแบ่งหมู่นักเรียน การจัดตารางสอน การจัดอาจารย์เข้าสอน การพิจารณาภาระงานผู้สอน การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการ การจัดทำคู่มือการเรียนการสอน การเลือกแบบเรียน

1.2.3 ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง คุณลักษณะเกี่ยวกับสมรรถภาพที่สามารถบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ ความสามารถในการจัดระบบงาน การกระจายความรับผิดชอบ ความสามารถในการจูงใจ การติดตามผลการปฏิบัติงาน การให้ความยุติธรรม การประสานสัมพันธ์ และความสามารถเป็นที่ปรึกษาของผู้ได้บังคับบัญชา

2. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และหัวหน้าคณะวิชาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

3. อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครูวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

4. วิทยาลัยเทคนิค หมายถึง สถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

5. วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม หมายถึง วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดทำการสอนเฉพาะสาขาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด วิทยาลัยเทคนิคเลย วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย

6. วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา หมายถึง วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชา เช่น อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และคหกรรม จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์ วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ วิทยาลัยเทคนิคนครพนม วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ วิทยาลัยเทคนิคยโสธร วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางประกอบ การศึกษาให้สอดคล้องกับการทำวิจัย เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย วิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา" โดยมีส่วนประกอบดังนี้

1. การบริหารงานของวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. หน้าที่ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
3. แนวทางการปฏิบัติการของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
4. คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
5. การบริหารงานวิชาการ

1. การบริหารงานของวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในเขตการศึกษา 9, 10 และ 11 มีจำนวนสถานศึกษาสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค 17 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์ วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ วิทยาลัยเทคนิคนครพนม วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด วิทยาลัยเทคนิคเลย วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ วิทยาลัยเทคนิคยโสธร วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย และวิทยาลัยการ ต่อเรือหนองคาย มีอาจารย์และผู้บริหาร รวมทั้งสิ้น 2,006 คน (กองวิทยาลัยเทคนิค กรม อาชีวศึกษา, 2539)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบริหารงานของวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 17 สถานศึกษาในปัจจุบัน ใช้ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 แต่ละสถานศึกษาบริหารงานตามนโยบายของกรมอาชีวศึกษาและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้แล้วสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดอาชีวศึกษาจังหวัด (อศจ.) และอาชีวศึกษาภาค (อศภ.) พ.ศ. 2533

วิทยาลัยเทคนิคในกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อศภ.) มีหน้าที่จัดการศึกษาวิชาชีพ ซึ่งจัดเป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)
4. ประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ประเภทวิชาที่เปิดสอนในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม บางสถานศึกษาเปิดสอน 3 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาคหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม นอกจากนี้ยังได้เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรวิชาชีพพิเศษบางสาขา ให้แก่ประชาชนในชนบทหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง (อพย.) และโครงการพิเศษตามนโยบายของกรมอาชีวศึกษาและโครงการพระราชดำริ

การบริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิค ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 กำหนดให้หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารงานรับผิดชอบดำเนินงานของสถานศึกษา และปกครองบังคับบัญชาที่มีผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย 4 ฝ่าย มีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหาร และมีคณะกรรมการที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งโดยกรมอาชีวศึกษา โดยสถานศึกษาเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ชำนาญการจากบุคคลภายนอกทั้งภาครัฐบาลและเอกชน จากสถานประกอบการเป็นที่ปรึกษาตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา

2. หน้าที่ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษา และฝึกอบรมและส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล และสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. จัดการศึกษาตามหลักสูตร และแผนการศึกษาของชาติให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในด้านเกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และอุตสาหกรรมระดับต่าง ๆ

2. จัดการศึกษา ผูกอบรมหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ

3. วิเคราะห์และส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพต่าง ๆ

4. ผูกอบรมนักเรียนนักศึกษา ให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ

5. ให้บริการแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ

6. รับงานการค้าที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน

7. ประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ ของนักเรียนนักศึกษา หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรม (กรมอาชีวศึกษา, 2529)

การบริหารงาน

ผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารงาน รับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา และปกครองบังคับบัญชา โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหาร และมีคณะกรรมการที่ปรึกษา เป็นที่ปรึกษาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529

3. แนวทางการปฏิบัติของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ดังนี้

ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ช่วยปกครองบังคับบัญชาข้าราชการครู - อาจารย์ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง นักเรียน นักศึกษา หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถานศึกษา และรับผิดชอบงานตามฝ่ายที่ได้รับมอบหมายดังนี้

1. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายส่งเสริมการศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลงานการเงิน งานการบัญชี งานสารบรรณ งานประชาสัมพันธ์ งานบุคลากร งานเอกสาร การพิมพ์ งานทะเบียน งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา งานโครงการพิเศษ งานปกครอง งานสวัสดิการ พยาบาลและหอพัก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชาได้มอบหมาย

3. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลงานศูนย์ข้อมูลการศึกษา เพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ งานวิจัยและพัฒนา งานผลิต การค้าและส่งเสริมกิจการสหกรณ์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

4. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลการเรียนการสอน การฝึกอบรม การวัดผลการศึกษา การจัดโปรแกรมการเรียนของคณะวิชาต่าง ๆ งานหลักสูตรพิเศษ งานหลักสูตรและการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

นอกจากนี้อำนาจหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ในกรณีที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ตามคำสั่งของผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

ในกรณีที่สถานศึกษามีผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาไม่ครบตามฝ่าย ให้หัวหน้าสถานศึกษามอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งควบคุมดูแล และรับผิดชอบงานของฝ่ายนั้นอีกหน้าที่หนึ่ง หรือจะมอบหมายให้ครู - อาจารย์ คนใดคนหนึ่งทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา และควบคุมดูแลรับผิดชอบงานฝ่ายนั้นก็ได้ (กรมอาชีวศึกษา, 2529)

ข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ตามประกาศกรมอาชีวศึกษา ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2537

1. รับราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี
2. ทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้างาน หรือ หัวหน้าแผนก หรือ หัวหน้าคณะ หรือ หัวหน้าฝ่าย ในกรมอาชีวศึกษา
3. มีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษา หรือ ระดับกรมอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป
5. มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่ดี
6. มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง
7. มีสภาพความพร้อมของตนเอง และสภาพครอบครัว ซึ่งมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการดำรงตำแหน่ง
8. มีหลักธรรม จริยธรรม ในการครองตน ครองคน และครองงาน
9. มีคุณสมบัติตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ของตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย
 - 9.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี หรือ เทียบเท่าปริญญาตรี
 - 9.2 ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ 5 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือ
 - 9.3 ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ 6
 - 9.4 ในปีงบประมาณที่แล้วมาจะต้องได้รับเงินเดือนในระดับ 5 ขั้น 8,840 บาท (กรมอาชีวศึกษา, 2537 : 3-4)

4. คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จะต้องทำหน้าที่ผู้นำด้านวิชาการในสถานศึกษา และมีความรับผิดชอบในฐานะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา โดยไม่บกพร่อง นอกจากนี้ต้องทำหน้าที่ผู้อำนวยการในบางโอกาส เมื่อได้รับมอบหมายให้รักษาการแทนเมื่อผู้อำนวยการไม่อาจจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

การศึกษาวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จะทำการศึกษาวิจัยตามแนวความคิดของ พันส์ หันนาคินท์ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ และหลักการบริหารงานของกรมอาชีวศึกษา เป็นหลักในการวิจัยซึ่งแบ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ออกเป็นข้อย่อยได้ดังนี้

1. คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่
 - 1.1 ด้านร่างกายและจิตใจ
 - 1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 1.3 ด้านความเป็นผู้นำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ
 - 2.1 ด้านความรู้ด้านทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์
 - 2.2 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ
 - 2.3 ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะส่วนตัว

คุณลักษณะส่วนตัว นักวิชาการทางด้านการบริหารการศึกษา ได้พยายามศึกษาค้นคว้า และรวบรวมไว้ มีความแตกต่างกันออกไปไม่สามารถกำหนดได้เป็นที่แน่ชัด แต่ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวเพียง 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านร่างกายและจิตใจ
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์
3. ด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะด้านร่างกายและจิตใจ

พันส์ หันนาคินทร์ (2524 : 63-64) กล่าวถึงผู้บริหารหรือครูใหญ่เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวไว้ ดังนี้

1. มีสุขภาพดีทั้งทางกายและทางจิตใจ เพราะสุขภาพเป็นหลักประกันประการแรกของการทำงาน
2. ความเฉลียวฉลาด หากขาดความเฉลียวฉลาดแล้ว ลูกน้องจะขาดความเชื่อถือ การตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ จะทำได้ด้วยความยากลำบาก
3. มีอารมณ์มั่นคง เพราะต้องพจญกับคนลักษณะต่าง ๆ ถ้าอารมณ์ไม่มั่นคงจะบริหารงานด้วยอารมณ์มากกว่าเหตุผล
4. มีความประพฤติดีมีคุณธรรมสูงสมกับเป็นผู้ดำเนินการให้การศึกษาแก่บุคคลในชุมชน
5. มีความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น สามารถพูดให้คนอื่นเข้าใจตามความตั้งใจของตน

6. คุณลักษณะอื่น ๆ เช่น ความไม่เห็นแก่ตัว ความมีไหวพริบ เป็นต้น เป็นคุณลักษณะที่ทำให้เป็นที่นับถือและเลื่อมใส

กิตติพันธ์ รุจิรกุล (2529 : 40) ได้กล่าวถึงสุขภาพทางร่างกายที่ดีของผู้บริหารว่าควรมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความอดทน พร้อมทั้งจะเผชิญกับงานที่ต้องรับผิดชอบ ผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง บุคลิกภาพที่ดี จะช่วยเสริมสร้างลักษณะเด่นให้เป็นที่น่าที่ทำได้ง่าย

สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 195) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะทางด้านร่างกายของผู้บริหารว่าต้องมีร่างกายสมบูรณ์ จึงจะเป็นประโยชน์ในการบริหารโดยเฉพาะในเรื่อง ดังนี้

1. เป็นที่ยอมรับนับถือของผู้ร่วมงานว่าแข็งแรง อดทน
2. เป็นที่ดึงดูดใจคนอื่นให้เชื่อตามได้
3. ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติตาม

ประหยัด ศรีวิหะ และ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2527 : 71) กล่าวถึงคุณสมบัติทางกายไว้ 7 ประการ คือ

1. ว่องไว ส่อง่า
2. บุคลิกภาพมีเสน่ห์
3. แต่งตัวต้องมีรสนิยม
4. พูดเสียงดังชัดเจน
5. อริยาบทเป็นไปตามธรรมชาติ
6. มีอุปนิสัยสม่ำเสมอ
7. สุขภาพดี

คุณลักษณะทางด้านจิตใจของผู้บริหารนั้น สวัสดิ์ สุคนธรังสี (2524 : 26) กล่าวว่าควรเป็นผู้มีวุฒิภาวะสูง มีอารมณ์และจิตใจเป็นผู้ใหญ่ มีพลังจิตสูง มีความตั้งใจที่แน่วแน่ในการทำงาน แต่ สุโท เจริญสุข (2520 : 52) ได้ให้ข้อสังเกตผู้บริหารที่มีสุขภาพดีไว้ ดังนี้

1. อนามัยดี ไม่เจ็บป่วยหรือพิการ
2. มีจิตใจเข้มแข็งอดทน กล้าสู้ ไม่ท้อถอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีอาการพฤติกรรมปราศจากโรคประสาท
4. มีความมั่นใจในตนเองและมีเหตุผล
5. พอใจในตนเองและสุขใจในอาชีพ
6. อยู่กับคนอื่นได้ดี ไม่เบียดเบียน
7. อยู่ในขอบเขตของกิจกรรมและกฎหมาย
8. เข้าใจและรู้จักตนเองดี

อรุณ รักธรรม (2527 : 198) กล่าวถึงคุณลักษณะทางร่างกายว่าจะต้องดีพร้อมและมีสุขภาพสมบูรณ์จึงจะนับได้ว่าเป็นผู้นำที่ดี ภาวะทางร่างกายที่ดีย่อมแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพของการเป็นผู้นำที่ดีได้ ภาวะทางร่างกายที่ดีย่อมแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพของการเป็นผู้นำให้เด่นชัดขึ้นได้มาก ส่วนอารมณ์จะส่งอาการไปควบคุมจิตใจให้ทำอะไรได้ตามความประสงค์ อารมณ์จึงมีความสำคัญสำหรับการเป็นผู้บริหาร

วิเชียร อ่อนประเสริฐ (2537) ได้ทำการวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา พบว่า

ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด 10 ลำดับแรก คือ

1. มีการควบคุมอารมณ์
2. มีความยุติธรรม
3. มีความเฉลียวฉลาด
4. มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว
5. มีความรับผิดชอบและกล้าเผชิญกับปัญหา
6. มีความโอบอ้อมอารี
7. มีความอดทนอดทนใจคอหนักแน่น
8. มีความสามารถในการสั่งการและตัดสินใจ
9. มีเหตุผลและยอมรับความจริง
10. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมองการณ์ไกล

แต่เมื่อเรียงลำดับตามความสำคัญในแต่ละด้าน จากความสำคัญมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดได้ดังนี้คือ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านร่างกายและจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์

ประสิทธิ์ พงษ์เทพนิวัตติ (2530) ได้วิจัยลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในพื้นที่ยากจนภาคเหนือ พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านร่างกายและจิตใจ ควรเป็นผู้มีความซื่อเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรงต่อตนเองและหน้าที่ ขยันขันแข็งในการทำงาน และโอบอ้อมอารีไม่เอาर्डเอาเปรียบ
 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ควร เป็นผู้ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส ประสานความเข้าใจอันดี
 ระหว่างผู้ทำงานและมีความกระตือรือร้นที่จะให้ความช่วยเหลืองานของชุมชน ด้านความเป็นผู้นำ
 ควร เป็นผู้สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ โน้มน้าวและกระตุ้นให้ครูในโรงเรียนทำงาน
 ร่วมกันจนเป็นผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ลักษณะทางด้านวิชาชีพเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์
 ควร เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางการศึกษา มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี และผ่าน
 การฝึกอบรมในเรื่องการวางแผนมาแล้ว เกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพควรมีความรู้ความเข้าใจ
 หลักสูตรประถมศึกษาเป็นอย่างดี มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนภายในโรงเรียน และมีความรู้
 เกี่ยวกับการจัดระบบงานภายในโรงเรียน เกี่ยวกับความสามารถด้านการปฏิบัติงาน ควรรู้
 เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีความรอบรู้และปฏิบัติงานเป็นตัวอย่าง
 ได้ รู้วิธีแสวงหาและใช้ทรัพยากรของหน่วยงานและท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์ได้เต็มที่เมื่อเปรียบ
 เทียบความคิดเห็นของกลุ่มประชากรแล้ว ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สรุปได้ว่า คุณลักษณะทางร่างกายและจิตใจจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสุขภาพทางกาย คือ
 มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง เข้มแข็ง อดทน เกลี้ยกลาด และไหวพริบดี และสุขภาพทาง
 จิตใจ คือ การรู้จักควบคุมอารมณ์ จิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว ร่าเริง แจ่มใส โอบอ้อมอารี
 มีความอดกลั้น และมีอารมณ์ขัน

คุณลักษณะทางด้านมนุษยสัมพันธ์

กิติพันธ์ รุจิรกุล (2529 : 107) ได้กล่าวถึงผู้บริหารกับมนุษยสัมพันธ์ว่า ผู้บริหารจะ
 ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามที่ตนปรารถนาได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับมนุษยสัมพันธ์
 ที่ตนเองมีต่อผู้อื่น

บรรจบ เนียมมณี (2523 : 197-198) ได้กล่าวถึงมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานเพื่อให้
 ได้น้ำใจคนของผู้บังคับบัญชา สรุปได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาวิจัยเรื่องหัวหน้างาน และหน้าที่รับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาเป็น
 จำนวนมาก ปรากฏว่าหัวหน้างานต้องใช้เวลา 50 - 75% ของเวลาทำงานทำการเกี่ยวกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาที่เกี่ยวกับคน ผู้บังคับบัญชาต้องรู้จักสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

2. พนักงาน ข้าราชการที่มีการศึกษาสูงขึ้นย่อมเรียกร้องสิ่งต่าง ๆ มากขึ้นและต้องการหัวหน้างานที่มีประสิทธิภาพสูงส่ง

3. พนักงาน ข้าราชการ ที่มีวิชาเฉพาะอย่างมีมากขึ้นทุกที ในการปกครองบังคับบัญช้าย่อมแตกต่างจากการปกครองเสมียนพนักงาน ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีความสามารถยอดเยี่ยม

4. จากการศึกษาคนที่ถูกปลดออกจากราชการและไม่เลื่อนฐานะ เพราะขาดความสามารถในการเข้ากับคนอื่น มีเพียงส่วนน้อยที่ถูกปลดออกจากราชการและไม่ได้เลื่อนฐานะ เนื่องจากขาดความรู้ความสามารถในการทำงาน มนุษย์สัมพันธ์จึงมีความสำคัญต่อความก้าวหน้า

5. ผู้บังคับบัญชายุคปัจจุบันต้องศึกษาหาความรู้ ในหลักวิชาการต่าง ๆ ให้มาก

6. นักบริหารองค์การในัจจุบัน จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารงานบุคคล

7. มนุษย์สัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความคงอยู่ขององค์การ และเป็นเยื่อใยยึดโยง

คนกับคน คนกับงาน งานกับงาน

วิจิตร วรุตบางกูร (2523 : 117) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ไว้ดังนี้

1. มีความสุภาพอ่อนโยน ยิ้มแย้มเป็นกันเอง
2. เข้าใจ เห็นอกเห็นใจ มีเมตตากรุณา
3. เข้าใจปัญหาและความต้องการของแต่ละคน
4. ประมาทตนถูกต้องไม่ถือว่าตนดีกว่าคนอื่น
5. ให้ความสำคัญแก่ทุกคน
6. มั่นใจในตนเองและผู้ร่วมงาน
7. ยกย่องความรู้และความคิดเห็นของคนอื่น
8. ทำตนเป็นที่น่านับถือ
9. มีความจริงใจและบริสุทธิ์ใจ
10. ชมเชยคนอื่นและให้เกียรติในผลงาน
11. มีอารมณ์ขัน
12. ไม่นินทาว่าร้าย
13. ปรับปรุงบุคลิกภาพของตนอยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. เรียกชื่อและจำชื่อคนอื่นได้แม่นยำ
15. ต้อนรับผู้อื่นด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส
16. เป็นคนยุติธรรม

Dong Newson และ Alan Scoot อ้างใน วิชา อภิปรัชญา (2529 : 449) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของนักประชาสัมพันธ์ไว้ 17 ประการ เช่นเดียวกับ วิจิตร วรุตบางกูร แต่มีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไปบางประการ ดังนี้

1. มีความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์
2. มีความสามารถในการพูดอย่างคล่องแคล่ว
3. เป็นคนช่างสังเกต เรียนรู้ได้เร็ว และจำดี
4. มีความซื่อตรงและมีความกล้าหาญที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง
5. มีระเบียบวินัยควบคุมตนเองได้
6. มีความคิดสุ่มรอบคอบ
7. มีความคิดริเริ่มใหม่อยู่เสมอ
8. คิดและแก้ไขสถานการณ์ในยามฉุกเฉินได้ดี ตัดสินใจรวดเร็ว
9. มีความสามารถในการเรียนได้เร็วและมีประสิทธิภาพ
10. มีความสามารถในการแยกแยะจัดระเบียบข่าวสารต่าง ๆ
11. มีความรู้ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ได้ดี
12. มีความสามารถในการจัดระเบียบของตนเองและผู้อื่น
13. มีความรู้ด้านจิตวิทยา ประชาธิปไตย การเมือง การปกครอง
14. รู้จักขั้นตอนของการทำงาน
15. มีความสามารถเป็นนักการพูดได้ในบางโอกาส
16. บางครั้งนักประชาสัมพันธ์ต้องทำหน้าที่เป็นครู
17. ไม่เห็นด้วยกับฝ่ายบริหารอัตโนมัติ

เฉลิม รัชชนะกุล (2525 : 120) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11" ปรากฏผลว่า ผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11 เห็นว่า มีความสำคัญอยู่ใน 10 ลำดับแรก คือ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ควรเป็นผู้มีสัมพันธคติ เข้ากับชุมชนได้
 2. ควรเป็นผู้มีความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
 3. ควรเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ
 4. ควรเป็นผู้ตัดสินใจได้รวดเร็ว ถูกต้อง แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีไหวพริบ
 5. ควรเป็นผู้มีความรู้ดี
 6. ควรเป็นผู้มีความประพฤติดี ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
 7. ควรเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
 8. ควรเป็นผู้ที่มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
 9. ควรเป็นผู้มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและใจ
 10. ควรจะมีจิตใจที่เป็นประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
- ผลการวิจัยยังพบว่า ครูชายกับครูหญิง ครูที่มีวุฒิต่างกัน ครูที่มีวัยวุฒิต่างกัน ครูใหญ่กับครู ต่างก็มีทัศนะเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

สรุปว่า คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นลักษณะสำคัญยิ่งประการหนึ่งของผู้บริหารที่สามารถทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา และทำให้องค์กรสามารถดำรงอยู่ได้ คุณลักษณะดังกล่าวได้แก่ ความสุภาพอ่อนโยน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเห็นอกเห็นใจ รู้จักยกย่องและชมเชยคน ให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของทุกคนในหน่วยงาน มีความสามารถในการพูด การสื่อสาร รู้จักหลักจิตวิทยา รู้จักเข้าสังคม เป็นต้น

คุณลักษณะทางด้านความเป็นผู้นำ

เมธี บิลันธานนท์ (2525 : 156) ได้กล่าวถึงผลการตรวจสอบการวิจัยของ Stogdill 124 เรื่องเกี่ยวกับสัมพันธภาพของตัวประกอบด้วยบุคลิกภาพที่มีต่อผู้นำสรุปได้ดังนี้

1. ข้อสรุปต่อไปนี้ได้จากผลการวิจัยประมาณ 15 เรื่อง คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 ผู้นำต้องมีคุณลักษณะที่ฉลาดหลักแหลม เป็นนักวิชาการเอาจริงเอาจังกับงานในความรับผิดชอบของตน เป็นคนตื่นตัวและขยันขันแข็งในการให้ความร่วมมือต่อกิจการสังคม ตลอดจนมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดี

1.2 ต้องมีคุณภาพและทักษะในการทำงาน

1.3 มีความสามารถด้านการสังคม การริเริ่มรู้ว่าจะต้องทำงานอย่างไรให้สำเร็จ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ระมัดระวัง และมองการณ์ไกลในสถานการณ์ต่าง ๆ มีความร่วมมือและประสานงานกับผู้ร่วมงาน ได้รับความนิยม สามารถปรับตัวได้ และ รู้จักการใช้ถ้อยคำ

เมธี บิลันธานนท์ (2525) ยังได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ Nyere ได้ทำการวิเคราะห์ไว้มากกว่า 200 เรื่อง ดังนี้

1. ไม่มีคุณลักษณะภายนอกใด ๆ ที่จะสัมพันธ์กับภาวะผู้นำอย่างมีนัยสำคัญ
2. แม้ว่าผู้นำจะมีเขว้านับดูสูงกว่าสมาชิกในกลุ่ม แต่ก็ไม่พบความสัมพันธ์เรื่องเขว้านับดูของผู้นำกับสมาชิกกับภาวะผู้นำอย่างมีนัยสำคัญ
3. การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาให้กับกลุ่ม นับว่ามีนัยสำคัญกับภาวะผู้นำ
4. คุณลักษณะต่อไปนี้ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับภาวะผู้นำ คือ การมองการณ์ไกล การริเริ่ม ความร่วมมือ ความไม่พิน ความมั่นคงของอารมณ์ การตัดสินใจ ความน่านิยม และทักษะในการติดต่อสื่อสารกัน

Keith Davis อ้างใน เทพพนม เมืองแมน (2529 : 187) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดูเหมือนจะมีผลต่อความสำเร็จในการเป็นภาวะผู้นำในองค์การไว้ 4 ประการ คือ

1. การมีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาดกว่าลูกน้องไม่มากนัก
2. มีความชัดเจนและกว้างในวงสังคม มีอารมณ์มั่นคง เป็นผู้ใหญ่ สนใจและมีกิจกรรมกว้างขวาง มั่นใจตนเอง
3. มีแรงกระตุ้นภายในและปรารถนาที่จะมีความสำเร็จในการทำงาน
4. ตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของลูกน้อง

ส่วน วิทยุ โสธร (2526 : 264-265) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้นำที่ขาดมิได้ตามความเห็นของ Barnard 5 ประการ ดังนี้

1. ความมีชีวิตชีวาและทนทาน ได้แก่ความคล่องแคล่วว่องไว ตื่นตัว ปรับตัวได้ เปลี่ยนแปลงได้ ร่าเริง แจ่มใส ทนทานต่องานและต่อความยากลำบาก
2. สามารถในการตัดสินใจ ตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็วด้วยตนเอง
3. สามารถในการจูงใจคน สามารถในการจูงใจผู้อื่นมาร่วมมือกับตน สามารถในการสนทนา เป็นนักคิด สามารถในการเขียนบทความ และ ข้อเขียนสามารถจับจุดสนใจของผู้อื่นได้ ตรงไปตรงมา สุภาพและสุจริตใจ
4. ความรับผิดชอบ ยอมรับเมื่อผิดพลาด เต็มใจรับการตำหนิไม่ทอดทิ้งงาน เมื่อมีอุปสรรค บากบั่นทำหน้าที่ให้ดีที่สุด
5. ความฉลาดไหวพริบ สมองเจียมแหลมทันโลก ทันเหตุการณ์รู้งาน รู้นโยบาย รู้วัตถุประสงค์ของงาน รู้ระบบวิธีการบริหาร สามารถวินิจฉัยสั่งการ มีความเป็นพหูสูตร ร่างกาย จิตใจ อารมณ์สมบูรณ์

แต่ กิตติพันธ์ รุจิกรกุล (2529 : 40-47) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ผู้นำควรมี 7 ประการ คล้ายกับความคิดเห็นของ วิทยุ โสธร ดังนี้

1. การมีสุขภาพร่างกายที่ดี
2. การมีอารมณ์ดี
3. สติปัญญาและคุณภาพทางสมอง
4. ภูมิหลังทางสังคมและประสบการณ์
5. บุคลิกภาพและความสนใจ เชื่อมมั่นในตนเอง ใจกว้าง ซื่อสัตย์
6. ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน สามารถรับผิดชอบไม่ทอดเลย
7. ลักษณะทางสังคม เป็นที่ยอมรับของสังคม เข้าสังคมได้

องค์ประกอบทั้ง 7 ประการ ดังกล่าวเป็นองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จ ส่วนคุณลักษณะผู้นำที่ประกอบด้วยลักษณะ 51 ประการ คือ

1. มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด
2. มีการศึกษาดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีความรับผิดชอบ
4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมและร่วมในการเข้าสังคม
5. มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
7. มีความเพียรพยายาม
8. รู้วิธีทำงานให้สำเร็จ
9. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
10. มีความกล้า กล้าคิด กล้าทำ
11. มีความสามารถในการปรับตัว
12. ตื่นตัวและหยั่งรู้สถานการณ์รอบด้านอยู่เสมอ
13. มีความสามารถในการพูด หรือสื่อความคิด
14. มีอารมณ์ขัน
15. มีความสามารถด้านกีฬา
16. มีความปรารถนาที่จะทำดี
17. คำนึงถึงมาตรฐานในการทำงาน
18. เป็นที่พึ่งอาศัยได้
19. มีความสามารถที่จะแบ่งงานให้ผู้อื่นช่วยปฏิบัติงาน
20. มีวินัยในตนเอง
21. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
22. มีร่างกายและจิตใจแข็งแรง
23. มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
24. เป็นผู้มีความยุติธรรม
25. เป็นผู้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้บังคับบัญชา
26. เป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชาก้าวหน้า
27. เป็นผู้ใช้หลักประชาธิปไตยในการทำงาน
28. เป็นผู้เสียสละกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์เพื่อส่วนรวม
29. เป็นผู้มีพรหมวิหารสี่
30. มีบุคลิกลักษณะที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

31. เป็นผู้ดีระ เบียบปานกลาง
32. มีความหนักแน่นสุขุม
33. มีความเปิดเผย
34. มีเทคนิคในการยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา
35. มีศักดิ์ศรี มีเกียรติ
36. เป็นผู้ที่กลุ่มยอมรับ
37. เป็นผู้มีจิตใจและความต้องการที่จะนำ
38. มีความรู้ในงานที่จะปฏิบัติ
39. มีความสามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา
40. สามารถคัดเลือกและพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา เป็น
41. สามารถวัดคุณภาพของผู้ใต้บังคับบัญชาได้
42. มีความสามารถสร้างความเป็นหมู่คณะ เป็น
43. ส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัย
44. มีความเข้าใจตนเองและประเมินผลตนเองได้ถูกต้อง
45. มีศิลปะในการนำ
46. ไม่เห็นแก่ตัว
47. มีความสงบเสงี่ยม
48. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
49. เป็นผู้มีความจงรักภักดี
50. มีความสามารถบังคับตนเองได้
51. เป็นผู้เห็นคนเป็นคน

ส่วน วิทยุ สาทร (2526 : 265-266) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำที่ดีแบบไทยไว้ 30 ประการ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับความคิดเห็นของ กิตติพันธ์ รุจิรกุล

ความเป็นผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหาร ที่จะต้องมีความกล้า กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ มีความเด็ดขาดไม่โลเล มีเหตุมีผล มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจ รู้จักจูงใจ และบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นนักประชาธิปไตย มองการณ์ไกล และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนาศาสตร์ (2522 : 112) ได้วิจัยการวิเคราะห์พฤติกรรมความเป็นผู้นำของ
ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น พบว่า

พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารโดยส่วนรวมด้านมุ่งงาน และด้านมุ่งความสัมพันธ์
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารพฤติกรรมที่เป็นจริง แตกต่างจากพฤติกรรมที่ควรจะเป็นอย่างมีนัย
สำคัญ โดยพฤติกรรมผู้นำที่ควรจะเป็นสูงกว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่เป็นอยู่จริงและพฤติกรรม
ความเป็นผู้นำของผู้บริหารโดยส่วนรวมด้านมุ่งงาน กับด้านมุ่งสัมพันธ์ตามความคิดเห็นของครู
อาจารย์ พฤติกรรมที่เป็นอยู่จริงแตกต่างจากพฤติกรรมที่ควรจะเป็นอย่างมีนัยสำคัญโดยพฤติกรรม
ความเป็นผู้นำที่ควรจะเป็น มีคะแนนสูงกว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่เป็นอยู่จริง

Stogdill (1974 : 16) ได้รวบรวมผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะและพฤติกรรมของ
ผู้นำ โดยจำแนกออกเป็นกลุ่มตามผลการวิจัย สรุปได้ ดังนี้

1. บุคลิกภาพ ผลการวิจัยมากกว่า 15 เรื่อง พบว่า ผู้นำควรมีบุคลิกภาพเหนือ
กว่าคนอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้
 - 1.1 มีเชาวน์ปัญญาดี ความคิดความอ่านเฉียบแหลม
 - 1.2 มีนิสัยรักการศึกษา ค้นคว้า รักการอ่านและติดตามความเจริญก้าวหน้าทาง
วิชาการ หรือวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่ ทำให้มีความรู้ทันสมัยกว้างขวาง
 - 1.3 เป็นที่ฟังในเรื่องที่ตนรับผิดชอบได้ มีความเข้าใจในงานที่ทำ ศึกษาหา
ความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำอยู่เสมอ รู้แหล่งที่จะไปสอบถามปรึกษาหารือได้
 - 1.4 ชอบกิจกรรมและงานสังคมไม่เป็นคนเก็บตัว กระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม
สังคมกับกลุ่ม เข้ากับคนได้ไม่เคอะเขิน มีมารยาท สังคมดี
 - 1.5 มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี ไม่มีหนี้สินหรือหยาบยืมเพื่อนฝูง มีฐานะ
พอเลี้ยงตัวเองได้ในระดับเดียวหรือดีกว่ากลุ่ม
2. บุคลิกลักษณะที่ได้รับการยืนยันจากผลการวิจัยมากกว่า 10 เรื่อง พบว่า ผู้นำมี
บุคลิกเหนือกว่าคนอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้
 - 2.1 ความสามารถในการเข้าสังคม เข้ากับคนได้ทุกระดับโดยปราศจากอาการ
หวาดกลัว เคอะเขิน รู้จิตวิทยาในการพูดคุยกับคน ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ มีมารยาทสังคมดี
 - 2.2 มีความคิดริเริ่มสามารถริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดประโยชน์กับหน่วยงานมี
จินตนาการสามารถประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

นอกจากคุณลักษณะส่วนตัวทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมาแล้ว คุณลักษณะทางด้านวิชาการก็มีความสำคัญยิ่งของผู้บริหาร ที่จะทำให้การบริหารงานของผู้บริหารประสบความสำเร็จ เกี่ยวกับคุณลักษณะทางด้านวิชาการนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวิจัยใน 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์
2. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ
3. ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 65-67) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้บริหารทางด้านวิชาการ เกี่ยวกับความรู้ด้านวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ ไว้ดังนี้

1. ความรู้ด้านวิชาการทั่วไป ผู้บริหารจะต้องรู้หลักการเบื้องต้นของรายวิชา เพื่อการตรวจสอบ การควบคุม และการแนะนำครู - อาจารย์
2. ประสบการณ์และระดับความรู้ ได้แก่ระดับการศึกษาและความรู้ที่จะนำมาประกอบการงานได้ ประสบการณ์ได้แก่ การผ่านงานมามาก ทำให้มีความรู้มาก งานประจำและงานปกครอง จะต้องอาศัยประสบการณ์และระยะเวลาในการทำความเข้าใจ ประสบการณ์ทำให้เข้าใจปัญหาสถานการณ์ และสามารถเลือกตัดสินใจได้ดี ประสบการณ์จะต้องอาศัยหลักวิชาการประกอบ จึงจะทำให้การทำงานก้าวหน้าไปด้วยดี

ส่วน วิจิตร วรุตบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล (2523 : 76) ได้กล่าวถึงความรู้และประสบการณ์ ของผู้บริหารไว้ 4 ประการ คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของงาน
2. ความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา
3. ความรู้เท่าทันเหตุการณ์
4. ความรู้และประสบการณ์ในวิชาการบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่ สมบูรณ์ พรรณภาพ (2523 : 251-252) ได้กล่าวถึงความรู้และประสบการณ์ของ
ผู้บริหารโรงเรียนเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความรู้อย่างกว้างขวางในวิชาการต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ความรู้ทั่วไป ความรู้ในทาง
วิชาชีพ และความรู้ที่เหมาะสมกับความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล
2. ระดับและระยะเวลาของประสบการณ์ คือ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการ
ทำงาน

สรุปได้ว่า ความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์นั้น ได้แก่ ระดับการศึกษาการ
ได้รับการฝึกอบรม ประสบการณ์ในการทำงานและระยะเวลาในการทำงาน ความรู้เกี่ยวกับ
วิชาการศึกษาความรู้ทั่ว ๆ ไป ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา ปรัชญาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม
และการเมือง เป็นต้น

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาชีพ

นอกจากความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์แล้ว ความรู้ทางวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญ
ยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมจะต้องเรียนรู้และ
เข้าใจในวิชาชีพของการเป็นครู ก่อนที่จะมาทำหน้าที่บริหารการศึกษาได้ และความรู้ทางวิชา
ชีพที่สำคัญของผู้นำทางการศึกษาก็คืองานฝ่ายวิชาการ ตามที่ภิญโญ สาธร (2519) ได้กล่าว
ไว้ว่า ผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่ทุกคนควรจะได้รับพิชิตชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการ เป็น
อันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งคือการศึกษาให้ความรู้แก่นักเรียน
ในด้านวิชาการ ผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่เป็นผู้นำทางด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับ
ครู กระตุ้นเตือนครู ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงาน
ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน

Smith and others อ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 15-16) พบว่า
การใช้เวลาในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จะให้ความสำคัญของงานแยกเป็น 7
ประเภท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การบริหารงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 40
2. งานบริหารบุคลากร ได้แก่ ครู - อาจารย์ และเจ้าหน้าที่คิดเป็นร้อยละ 20
3. งานบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20
4. งานบริหารการเงินคิดเป็นร้อยละ 5
5. งานบริหารอาคารสถานที่คิดเป็นร้อยละ 5
6. งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 5
7. งานบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 5

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 197) ยังได้สรุปเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาไว้ว่า อยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ งานการจัดการเรียนการสอนมีหลายงาน ได้แก่ การจัดทำประมวลการสอน การจัดทำแผนการเรียน การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูอาจารย์เข้าสอน การสอนซ่อมเสริม การเลือกตำราเรียน การจัดทำคู่มือครูด้านวิชาการ การจัดทำคู่มือนักเรียนนักศึกษา และการจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอน การพัฒนาครูอาจารย์เป็นสิ่งสำคัญ การปรับปรุงการเรียนการสอน สถานศึกษาควรวางแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาของตนเองโดยพิจารณาจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

วิชัย เวียงสงค์ (2527 : 168) ได้ทำการศึกษาวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในทัศนะผู้บริหารและครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ พบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนี้

1.1 คุณลักษณะส่วนตัว ผู้บริหารและครูมีความต้องการคุณลักษณะในเรื่องของคุณธรรม มนุษย์สัมพันธ์ ประวัตินส่วนตัว มีความสามารถเฉพาะตัว เป็นคุณลักษณะเบื้องต้นที่ขาดไม่ได้ คุณลักษณะส่วนตัวที่ต้องการมากที่สุด 14 ข้อ คือ ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละต่องานในหน้าที่และเพื่อนร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปฏิบัติเสมอต้นเสมอปลาย มีอารมณ์เยือกเย็น สุขุมหนักแน่น มีความจริงใจกับผู้ร่วมงาน เชื่อมั่นตนเอง อดทนและขยันในการทำงาน มีประวัตินส่วนตัว กล้าหาญเด็ดเดี่ยวในการตัดสินใจ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ฉับไวและถูกต้อง สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อผู้ปกครองและชุมชน เป็นกันเองกับผู้ร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งาน รู้จักสำรวจตัวเอง กล้ารับผิดชอบและแก้ไขตนเอง กล้าเผชิญกับปัญหาและกล้ารับผิดชอบ ด้วยความมั่นใจ

1.2 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ พบว่า ผู้บริหารและครูต้องการคุณลักษณะทางวิชาชีพ เกี่ยวกับ ความสามารถที่จะนำไปใช้ในการบริหารงาน รู้จักลักษณะงานและนโยบายของงานที่ต้องรับผิดชอบซึ่งเป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารที่ต้องการมากที่สุด คือมีความรู้เรื่องระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับเกี่ยวกับหน้าที่ วิธีแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หลาย ๆ วิธี เข้าใจในนโยบายการจัดการศึกษาสงเคราะห์อย่างดี สามารถสร้างความสามัคคีในหน่วยงาน

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนกับครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แตกต่างกัน โดยกลุ่มครูมีความต้องการอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มผู้บริหารทั้งคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพ

3. เมื่อจัดลำดับความต้องการของกลุ่มผู้บริหารและครู อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการมากที่สุด 3 อันดับ เรียงตามความสำคัญ ได้ดังนี้

คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละต่องานในหน้าที่และเพื่อนร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะทางด้านวิชาชีพ ได้แก่ มีความรู้เรื่องระเบียบกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติเป็นอย่างดี พยายามแก้ไขปรับปรุงโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านมีความรู้ด้านการบริหารเป็นอย่างดี

สรุปว่าคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ก็คือการทำที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในด้านการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้ตามเป้าหมายของสถานศึกษาให้มากที่สุดนั่นเอง

คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานนั้น สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 293-295) กล่าวว่า มีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ด้านภูมิหลังและประสบการณ์ ต้องมีคุณสมบัติในด้านการตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ ด้านการวางแผน และมีความสามารถด้านเทคนิคและด้านการบริหาร
2. ด้านสติปัญญาและคุณภาพด้านสมอง ต้องมีความสามารถในด้านภาษา ด้านเหตุผล ด้านความจำ ความรอบรู้ สามารถวินิจฉัยสั่งการและมีความยืดหยุ่น
3. ด้านคุณลักษณะทางร่างกาย ต้องมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง สุขภาพทั้งกายและจิตดี เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน อดทนและเข้มแข็ง
4. ด้านบุคลิกภาพและความสนใจ ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง บรรลุจุดหมายทางอารมณ์ มีความปรารถนาสูงในการปฏิบัติงานให้บรรลุผล

แต่ พันส หันนาคินทร์ (2524 : 68-69) กล่าวถึงการสร้างทักษะเพื่อช่วยในการทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น ผู้บริหารจะต้องมีทักษะประจำตัว 3 ประการ คือ

1. ทักษะในด้านกลวิธีการทำงาน (Technical Skills) คือ ฐานที่ต้องทำในหน้าที่ จะทำงานอย่างไรเพื่อให้งานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ทักษะในการแสดงความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) คือ เข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์การ เข้าใจและมองเห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีสายตาไกล
3. ทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) คือ รู้จักสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลภายนอกและภายในองค์การ ใช้ความสามารถของครูให้เป็นประโยชน์ รู้จักปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ๆ

ส่วน วิจิตร วรุตบางกูร (2523 : 79-80) กล่าวถึงความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหาร ต้องประกอบด้วยความรู้พื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้ คือ

1. พื้นความรู้และประสบการณ์ในการบริหาร ทำให้สามารถคาดการณ์และมองปัญหาและงานที่ทำได้ตลอด
2. ความรู้ทั่วไป จะต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางเท่าทันเหตุการณ์ มีความสามารถในการวิเคราะห์และวิจัย
3. ทักษะและความสามารถทางภาษา สามารถใช้ถ้อยคำในการพูดการเขียน และอ่านรายงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ความจำดี สามารถจำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี

หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการ เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา (2528 : 3) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถในเรื่องต่อไปนี้

1. มีความรู้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสม
2. มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ
3. มีความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และสามารถ

ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง

4. มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการบริหารงานบุคคล
5. มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทภาระหน้าที่ของสถานศึกษาและแนวนโยบายต่าง ๆ
6. มีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

จากคุณลักษณะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานดังกล่าว แสดงถึงสมรรถภาพของผู้บริหารที่จะบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ สามารถใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องฉับไว สามารถจัดระบบงานการกระจายความรับผิดชอบ สามารถติดตามผลการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตามระเบียบวินัย เป็นที่ปรึกษาของผู้ร่วมงาน เป็นต้น

พรปริญญา ดิถณะสิริ (2525) ได้ทำการศึกษาวิจัยคุณลักษณะและความสามารถของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรกรรม ตามทัศนะของครูอาจารย์เกษตร กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า

1. ครูอาจารย์เกษตร มีทัศนะคติต่อคุณลักษณะและความสามารถของผู้บริหารโดยทั่วไปมีความสำคัญมาก คือเรื่องภาวะทางครอบครัวของผู้บริหาร การร่วมมือกันวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ ล่วงหน้า โดยการแจ้งให้ครูอาจารย์ทราบเสมอ ให้อิสระในการทำงานตามที่มอบหมายหน้าที่ตรงตามความถนัด ความรู้ ความสามารถ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่และในเรื่องการพิจารณาความดีความชอบ ต้องมีความยุติธรรมและเปิดเผย
2. เปรียบเทียบทัศนะของครูอาจารย์เกษตร ที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถของผู้บริหารพบว่า ครูอาจารย์มีความแตกต่างกันในด้านอายุ วุฒิ ระดับการศึกษา มีทัศนะต่อคุณลักษณะและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

Chester อ้างใน สิทธิ สายหล้า (2530 : 56) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหาร วิชาการของผู้บริหารที่มีสมรรถภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถ เพิ่มขึ้น ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อโดยไม่ให้เสียกำลังใจ จัดให้การอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครู เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน และจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงค่าพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

Magnuson (1971 : 78-79) ได้วิจัยคุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ โดยจำแนกคุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนออกเป็น 2 ลักษณะ และสรุปคุณลักษณะได้ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้
 - 1.1 มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี
 - 1.2 มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี
 - 1.3 รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ
 - 1.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
 - 1.5 ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
 - 1.6 เป็นผู้ที่น่าเชื่อถือและมีเวลาสำหรับผู้ร่วมงาน
 - 1.7 มีความสนใจในบุคคลอื่น
 - 1.8 มีความสามารถในการวางแผนและจัดระเบียบงาน
 - 1.9 รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น
 - 1.10 รู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่
2. คุณลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้
 - 2.1 มีวิจรณ์ญาณและมีความยุติธรรม
 - 2.2 มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี
 - 2.3 มีความรู้กว้างขวาง
 - 2.4 เป็นผู้ที่มีสติปัญญาไม่ใช้อารมณ์
 - 2.5 มีความจริงใจ
 - 2.6 มีความเป็นมิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.7 มีอารมณ์จำขึ้น
- 2.8 มีใจกว้างและเปิดเผย
- 2.9 มีความเสมอต้นเสมอปลาย
- 2.10 มีความเมตตาปราณีและเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

ตำแหน่งที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร

ตำแหน่งที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา ปีพุทธศักราช 2529 ข้อ 5 ทวิ 12.2 ได้กำหนดตำแหน่งที่ทำหน้าที่บริหารสถานศึกษา คือ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย และตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย

จากแนวทางในการคัดเลือกข้าราชการตัวอย่างกรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดคุณลักษณะไว้ 3 ประการ คือ

1. การครองตน หมายถึง การพึ่งตนเอง มีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ มีการประหยัดและออม มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย มีการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เช่น การใช้ความรู้ความสามารถ ความเข้มแข็งอดทน ใช้ทรัพยากรและเวลาให้เกิดประโยชน์ รู้จักดูแล รักษา และใช้ทรัพย์สิน มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามวินัยของกฎหมาย มีความซื่อสัตย์สุจริต รักษาและส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น
2. การครองคน หมายถึง ความสามารถในการติดต่อสร้างความเข้าใจกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างราบรื่น ปฏิบัติกับผู้ที่มาติดต่อด้วยอัธยาศัยอันดี มีความเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้อื่น เสริมสร้างความสามัคคีและร่วมกิจกรรมของหมู่คณะ เช่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้คำชี้แจงช่วยเหลือในการแก้ปัญหา ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ปฏิบัติงานโดยมีเหตุผล ยกย่องให้เกียรติผู้อื่น เป็นต้น
3. การครองงาน หมายถึง ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเพียรพยายาม ดำเนินถึงประโยชน์ส่วนรวม เช่น สามารถติดตามงาน มีความรับผิดชอบ สามารถถ่ายทอดความคิดเห็นให้ผู้อื่นเข้าใจและเลือกใช้วิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา ทုံมเทศความรู้และความสามารถเพื่องาน เสียสละ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การบริหารงานวิชาการ

มีผู้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนตรโรจน์ (2535 : 16) ให้ทัศนะว่าความหมายการบริหารงานวิชาการ ได้สองด้าน ถ้าในด้านกระบวนการดำเนินงานหมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ถ้าในด้านงานของสถานศึกษางานบริหารวิชาการได้แก่ งานการควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา

วิญญู สาธร (2519 : 252) ให้ทัศนะว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด

สุมิตร คุณานุกร (2523 : 157) ให้ทัศนะว่า งานวิชาการในโรงเรียนหาได้มีความหมายแคบ ๆ อย่างที่เข้าใจทั่ว ๆ ไป ถึงการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้นไม่แต่ยังหมายถึง กิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความรู้และการศึกษาของเด็ก

สรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิด เพื่อปรับปรุงพัฒนาการสอนเพื่อก่อให้เกิดความรู้ และการศึกษาแก่ผู้เรียน ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ฉะนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงมีขอบข่ายที่กว้างขวางมาก

ขอบข่ายของงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นลักษณะหนึ่งของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งได้มีผู้ให้ขอบข่ายของงานวิชาการไว้ ดังนี้

สุธีระ ทานตวณิช (2521 : 153) ได้เสนอแนะขอบข่ายของงานวิชาการไว้ดังนี้ คือ

1. งานเกี่ยวกับหลักสูตร
2. งานเกี่ยวกับประมวลการสอน
3. งานเกี่ยวกับการทำโครงการสอนเฉพาะโรงเรียน
4. แผนการสอนวิชาต่าง ๆ
5. การจัดทำคู่มือครู
6. การพิจารณาแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
7. การทำตารางสอน
8. การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน
9. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
10. การจัดครูเข้าสอน
11. การพัฒนาการสอน
12. การจัดทำอุปกรณ์การสอน
13. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
14. การนิเทศการสอน

โกวิท วรพิพัฒน์ (2522 : 2) ได้กล่าวไว้ในการสัมมนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีขอบข่ายดังนี้

1. หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย แผนการสอน ประมวลการสอน โครงการสอน คู่มือครู แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ รวมทั้งจัดตารางการสอน
2. วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น วิธีการสอนแบบแก้ปัญหา แบบแบ่งกลุ่ม กิจกรรมแบบอภิปราย แบบสืบสวนสอบสวน และอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การพัฒนาการเรียนการสอน มีการจัดครูเข้าสอนในระดับต่าง ๆ การเตรียมครู การพัฒนาครู การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย กิจกรรมในหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. สื่อการเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ คู่มือ แบบเรียน อุปกรณ์การสอน
6. การนิเทศการสอน การนิเทศครูใหม่ การนิเทศครูเก่า การนิเทศภายใน
7. การวัดและการประเมินผล การประเมินการสอนของครู การวัดผลการเรียนของนักเรียน ระเบียบการวัดผลและประเมินผล

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2525 : 40) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการที่สำคัญไว้ ดังนี้ คือ

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน การจัดทำตารางสอน การกำหนดแบบเรียน และการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน ได้แก่ การนิเทศการสอน และการพัฒนาบุคลากรประจำการ
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล

ซารี มณีศรี (2525 : 65-66) สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ นโยบาย และวิชาการบริหาร
2. หลักสูตรและประมวลการสอน
3. ตารางสอน
4. อุปกรณ์การศึกษา
5. แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
6. การแบ่งหม่อนักเรียน
7. การนิเทศการสอน
8. การจัดห้องสมุด
9. การวัดผลและประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในทัศนะของ ธงชัย สุวัฒน์เมจิพันธ์ (2530 : 1) เห็นว่า การบริหารงานวิชาการ ควรประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงการสอน และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ระบบ การเรียนการสอนการนิเทศ และการประเมินผลทางวิชาการ

นพพงษ์ บุญจิตราศุลย์ (2529 : 19) ให้ทัศนะว่าภารกิจทางด้านบริหารงานวิชาการ นั้น ผู้บริหารจะรับผิดชอบเพียงผู้เดียวไม่ได้ หน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องคอยกระตุ้นและส่งเสริม ให้ครูร่วมมือกันทุกคน ในการที่จะปรับปรุงงานวิชาการของสถานศึกษาให้ดีขึ้น ผู้บริหารมีหน้าที่ ที่จะต้องประสานงานสำรวจความก้าวหน้าทางวิชาการว่า บรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ต้อง คอยติดตามรายงานความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขหรือวางแผนงานในขั้น ต่อไปได้ และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความสามารถ ทางด้านการจัดระเบียบบริหารงาน รู้จักการจัดหน่วยงาน รู้จักการเลือกคนเพื่อจะได้มอบหมาย อำนาจหน้าที่ให้บุคลากรได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องและเหมาะสม เช่น รู้จักวางแผน การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การควบคุมบังคับบัญชา การวินิจฉัย การมอบหมายงาน การวัดและประเมินผล

ขั้นตอนการบริหารงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 19-20) ได้เสนอแนะขั้นตอนการบริหารงานวิชา การไว้ว่า การบริหารวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษาและมีขอบข่ายค่อนข้างกว้างขวาง หลักการบริหารวิชาการจะแบ่งเป็นขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ขึ้นก่อนดำเนินการ จะเป็นการกำหนดนโยบาย และ วางแผนงานด้านวิชาการ โดยมีงานต่อไปนี้
 - 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน
 - 1.3 จัดครูอาจารย์เข้าสอน
 - 1.4 จัดทำโครงการสอน
 - 1.5 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
 - 1.6 จัดตารางสอน
 - 1.7 ปฐมนิเทศนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 การลงทะเบียนเรียน

2. **ขั้นการดำเนินงาน** เป็นขั้นที่จัดและดำเนินงาน รวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติ ตามแผนที่วางไว้ให้

2.1 การดำเนินงานการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตาม โครงการสอนในแต่ละวิชา เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ ได้แก่การจัดโครงการสอนซ่อมเสริม โครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี โครงการส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดชุมนุมต่าง ๆ ลูกเสือและเนตรนารี มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตลอดจน การให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า

2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีการให้บริการเกี่ยวกับสื่อการสอน เพื่อช่วยเหลือครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารคำสอน คู่มือครู รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ การจัดหาวัดอุปกรณ์ เป็นต้น

3. **ขั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ** เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนา และประเมินผลงานด้านวิชาการ ดังนี้

3.1 ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ

3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ได้แก่การกำหนดจุดมุ่งหมาย และนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

3.3 ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ

3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ

3.5 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ

3.6 จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้น ลักษณะของคณะอาจจัดรวมกันเป็นคณะครู ในแผนกเดียวกันมาร่วมกันทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3.7 ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการ เพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่ งานด้านวิชาการ

3.8 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน ความรู้และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ

3.9 ส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 5-7) ได้กำหนดขั้นตอนของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทและหน้าที่ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เช่น

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. จำนวนนักเรียน
3. ยอดรวมแสดงผลการสอบรายปี
4. สถิติการมาเรียนของนักเรียน
5. จำนวนและอัตราเข้าชั้นของนักเรียน
6. สื่อการเรียนการสอนประจำห้องเรียน
7. จำนวนและประเภทสื่อในห้องสมุด
8. ลักษณะการสอน งานเลือก
9. ลักษณะประเภทของการนิเทศภายใน
10. ลักษณะและประเภทของการสอนซ่อมเสริม
11. โครงการต่าง ๆ ส่งเสริมวิชาการ
12. อื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 2 จัดวางแผนงานวิชาการ เป็นขั้นที่นำเอาข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของงานวิชาการมาวางแผนแก้ปัญหา ในรูปของแผนงานและโครงการ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดเรียนมีการศึกษาใหม่ หรือก่อนดำเนินการปฏิบัติงาน ได้แก่ งานดังต่อไปนี้

1. การจัดทำแผนงานและโครงการวิชาการประจำปี
2. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน
3. การจัดทำแผนการสอน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดทำบันทึกการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การจัดครูเข้าสอน
7. การจัดนักเรียนเข้าชั้น

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการตามแผน ในขั้นนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบการเตรียมการสอนหรือบันทึกการสอน
2. ให้ครูเข้าปฏิบัติการสอนตรงตามเวลา
3. ควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศ ให้ครูดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนหรือคู่มือครู
4. จัดครูเข้าสอนแทน ในกรณีครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชาไม่มาปฏิบัติการสอน
5. ควบคุม ดูแล ให้ครูจัดสอนซ่อมนักเรียนที่เรียนอ่อน และจัดสอนเสริมนักเรียนที่เรียนเก่ง
6. สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
7. ควบคุม ติดตาม ให้ครูที่รับผิดชอบและโครงการงานวิชาการได้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล การประเมินผลงานวิชาการเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานมีประสิทธิภาพเพียงใด เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ การประเมินผลงานมี 3 ระยะ คือ การประเมินก่อนดำเนินงาน การประเมินระหว่างดำเนินงาน และการประเมินเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินงาน

การประเมินผลก่อน และระหว่างดำเนินการเป็นไปเพื่อแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงาน และการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ เป็นไปเพื่อให้ทราบข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนดำเนินงานในระยะต่อไป

การบริหารงานวิชาการจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ บุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการนั้น ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน และครู-อาจารย์

หน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

กรมอาชีวศึกษา (2529 : 6-11) ได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีอำนาจหน้าที่ และรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบแบบแผน ดังต่อไปนี้

1.1 อนุมัติผลการสอบทุกระดับการศึกษาในสถานศึกษา และรายงานผลการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษา ให้กรมอาชีวศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันอนุมัติผลการสอบ

1.2 นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ และเผยแพร่ให้ผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

2. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

2.1 ควบคุมดูแลการเรียนการสอน การฝึกอบรม

2.2 การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน

2.3 การวัดผลการศึกษา

2.4 ควบคุมดูแลงานหลักสูตรและการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน งานวัดผล

และประเมินผล ด้านห้องสมุด

3. หัวหน้าคณะวิชา มีหน้าที่และรับผิดชอบดังต่อไปนี้

3.1 ควบคุมดูแลการเรียนการสอนในคณะให้เป็นไปตามหลักสูตร

3.2 จัดทำตารางสอนของคณะ

3.3 ติดตามและแนะนำการทำโครงการสอน คู่มือครู ใบบาง ให้สอดคล้อง

กับหลักสูตรและแผนการเรียน

3.4 สนับสนุนให้มีการพัฒนาการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การสร้างตำรา

เอกสาร และใบช่วยสอนต่าง ๆ

3.5 ดูแลรักษา จัดหา วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือให้ใช้งานได้

เป็นปกติ

3.6 รับผิดชอบดูแลทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

3.7 ประสานงานระหว่างแผนกวิชาต่าง ๆ และให้ความร่วมมือกับงานอื่นในสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. หัวหน้าแผนกวิชา มีหน้าที่และรับผิดชอบดังต่อไปนี้
 - 4.1 จัดตารางสอนรวมและตารางสอนส่วนบุคคลของแผนกวิชา
 - 4.2 จัดหา เตรียมบริการ วัสดุฝึก ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา
 - 4.3 ควบคุมการใช้วัสดุการศึกษา ให้เป็นไปตามใบงานและประหยัด
 - 4.4 จัดทำโครงการสอนเพื่อขออนุมัติก่อนเปิดภาคเรียน และติดตามดูแลให้มีการฝึกภาคปฏิบัติ เป็นไปตามโครงการสอนที่ได้รับอนุมัติแล้ว
 - 4.5 ติดตามดูแลการเรียนการสอนในแผนก ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
 - 4.6 แก้ปัญหาเกี่ยวกับการสอนร่วมกับครู-อาจารย์ ประจำวิชา
5. หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้
 - 5.1 เก็บรักษาและให้ข้อมูลด้านหลักสูตรทั้งหมด
 - 5.2 ประสานงานกับแผนกวิชา เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน
 - 5.3 จัดทำแผนการเรียนการสอนตามหลักสูตรทุกระดับชั้น
 - 5.4 จัดทำบัญชีวิชา เลือกทุกหลักสูตรทุกระดับชั้น
 - 5.5 ดูแลรักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
 - 5.6 ส่งเสริมการสอนของครู-อาจารย์ ให้ตรงตามหลักสูตร
6. หัวหน้างานสื่อการเรียนการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้
 - 6.1 ส่งเสริมสนับสนุน ให้มีความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ ที่ประสงค์จะทำเอกสารประกอบการสอน ตำราเรียน
 - 6.2 รวบรวมผลงานของแต่ละวิชาให้เป็นรูปเล่ม จัดทำแผ่นปลิวจุลสาร หรือวารสารทางวิชาการ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนทางด้านวิชาการและเป็นการเผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่
 - 6.3 เสนอแนะหนังสือที่มีคุณค่าต่อการสอน เผยแพร่ เอกสารหรือตำราที่ดีเด่นของผู้สอนและแต่ละสาขาวิชาให้เป็นที่รู้จักทั่วไป
 - 6.4 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา โสตทัศนศึกษา เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ตามความเหมาะสม
 - 6.5 บริการสื่อการเรียนการสอนแก่ครู-อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.6 รับผิดชอบ เก็บ รวบรวม ดูแล บำรุงรักษา วัสดุ อุปกรณ์ โสตทัศนศึกษา

6.7 ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และ ข้อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์ โสตทัศนศึกษา

7. หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

7.1 จัดหาแบบพิมพ์ที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน

7.2 จัดทำเอกสาร จัดหาข่าวสารที่เป็นความรู้เกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียน เพื่อเผยแพร่ให้ครู-อาจารย์ ได้ทราบทั่วกัน

7.3 ศึกษาระเบียบ คำถาม ความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าทางวิชาการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนอยู่เสมอ

7.4 ดูแลให้ครู-อาจารย์ ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลให้ถูกต้อง

7.5 พิจารณาคัดสินปัญหาเกี่ยวกับการโอนผลการเรียน การวัดผลและการประเมินผลการเรียน

7.6 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ ที่ผ่านการอบรมหรือการศึกษาทางการวัดประเมินผลการเรียน ได้มีบทบาทในการพัฒนาการวัดผลและประเมินผลการเรียน

7.7 ตรวจสอบการให้ระดับคะแนนของครู-อาจารย์ ก่อนที่จะส่งไปยังผู้บริหารสถานศึกษา เพื่ออนุมัติผลการสอบ

7.8 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อทดสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน

7.9 เก็บรักษาเอกสารและหลักฐานประเมินผลการเรียน และเอกสารอื่นตามความจำเป็นที่ต้องใช้เกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผลการเรียน

7.10 ดำเนินการเกี่ยวกับการทำลายเอกสาร และวัดผลประเมินผลทั้งหมดความจำเป็นแล้ว

8. หัวหน้างานห้องสมุด มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

8.1 จัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา

8.2 ประสานงานกับงานสื่อการเรียนการสอน เพื่อเก็บรวบรวมหนังสือ เอกสาร คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาผลิตขึ้น

- 8.3 วิเคราะห์เลขหมู่หนังสือและจัดทำเครื่องช่วยค้น (ดรรชนีวารสาร, บรรณานุกรม ฯลฯ) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้
- 8.4 ให้บริการวัสดุสิ่งพิมพ์ด้านความรู้และข้อมูล
- 8.5 ให้บริการทางวิชาการเพื่อการค้นคว้าวิจัย
- 8.6 สอนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด
- 8.7 พัฒนาทรัพยากรห้องสมุดด้านบุคลากร วัสดุสิ่งพิมพ์ หรืออื่น ๆ
- 8.8 กำหนดระเบียบการใช้และการควบคุมดูแลห้องสมุด
9. ครู-อาจารย์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังต่อไปนี้
 - 9.1 ทำแผนการสอนหรือโครงการสอน และบันทึกการสอน
 - 9.2 ทำการสอนและอบรมความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรและความต้องการของตลาดแรงงาน
 - 9.3 ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอน ให้สนองนโยบายอาชีวศึกษาครบวงจร ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา
 - 9.4 รับผิดชอบปกครองดูแลความประพฤติ การรักษาวินัยและสุขภาพ และดูแลการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียน นักศึกษา
 - 9.5 ศึกษาค้นคว้ารวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง
 - 9.6 จัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ อย่างถูกต้อง
 - 9.7 รักษาวินัยและประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน นักศึกษา
 - 9.8 นิเทศหรือช่วยนิเทศในสาขาที่รับผิดชอบงานวิชาการกลุ่มสถานศึกษา
 - 9.9 ให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษา หรือผู้ปกครอง
 - 9.10 ให้บริการแก่ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา และ ชุมชนในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ
 - 9.11 วิจัยและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เน้นการประกอบอาชีพอิสระ เชิงธุรกิจและอุตสาหกรรม

สรุป การบริหารงานวิชาการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารงานวิชาการให้กว้างขวาง และ มีความสามารถนำกระบวนการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่าง ๆ มาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา นอกจากนั้นจะต้องกระตุ้นและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ผู้มีหน้าที่ทางวิชาการ ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในระดับการสอน ขบวนการในการบริหารงานวิชาการครอบคลุมถึงการกำหนดนโยบาย และเป้าหมายของสถานศึกษา การวางแผนงานวิชาการ การวินิจฉัยสั่งการเกี่ยวกับงานวิชาการ การมอบหมายงานลดหลั่นเป็นขั้นตอนจากผู้บริหารไปยังผู้สอน การประสานงาน การเลือกครูเข้าสอนในแต่ละวิชา การควบคุมบังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามหน้าที่การวัดและประเมินผลงานวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา" ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา จำนวน 17 แห่ง โดยดำเนินการศึกษาวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือในการศึกษาวิจัย
3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2539 โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรม จำนวน 9 แห่ง ประกอบด้วยประชากรทั้งหมด 987 คน และกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วยประชากรทั้งหมด 1,019 คน ดังปรากฏตามตารางที่ 1 ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1
จำนวนผู้บริหาร-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา

ลำดับที่	วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน			
		ผู้อำนวยการและ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	หัวหน้าคณะ วิชา	อาจารย์	รวม
	วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะช่าง อุตสาหกรรม				
1.	วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น	5	6	123	134
2.	วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา	5	6	118	129
3.	วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	5	6	101	112
4.	วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด	5	6	88	99
5.	วิทยาลัยเทคนิคเลย	5	6	93	104
6.	วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์	5	6	102	113
7.	วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี	5	7	109	121
8.	วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี	5	7	113	125
9.	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม การต่อเรือหนองคาย	5	6	39	50
	รวม	45	56	886	987
	วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา				
1.	วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์	5	8	113	126
2.	วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ	5	7	100	112
3.	วิทยาลัยเทคนิคนครพนม	5	8	107	120
4.	วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์	5	8	118	131
5.	วิทยาลัยเทคนิคยโสธร	5	8	121	134
6.	วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ	5	8	120	133
7.	วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร	5	7	112	124
8.	วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย	5	9	125	139
	รวม	40	63	916	1019

ที่มา : กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2539

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มวิทยาลัยที่เปิดทำการสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรม กับกลุ่มวิทยาลัยที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชา ดังนี้

1.2.1 วิทยาลัยที่เปิดทำการสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรม ประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์ ปีการศึกษา 2539 โดยแบ่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ ใช้กลุ่มผู้บริหารจำนวน 101 คน และกลุ่มอาจารย์ 886 คน รวม 987 คน ต่อจากนั้นจึงนำประชากรรวมของทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ มาคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane ทีละกลุ่มเมื่อได้กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ตามสูตรแล้วจึงนำไปเทียบบัญญัติไตรยางค์หาจำนวนตัวอย่างของผู้บริหารและตัวอย่างของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร 74 คน อาจารย์ 265 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 339 คน ดังตารางที่ 2 จากนั้นจึงสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

สูตร Yamane ที่ใช้คำนวณคือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดทำการสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม

ลำดับที่	วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดทำการสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม	ประชากร		ตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	อาจารย์	ผู้บริหาร	อาจารย์
1.	วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น	11	123	8	38
2.	วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา	11	118	8	36
3.	วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	11	101	8	31
4.	วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด	11	88	8	21
5.	วิทยาลัยเทคนิคเลย	11	93	8	28
6.	วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์	11	102	8	31
7.	วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี	12	109	9	33
8.	วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี	12	113	9	35
9.	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม การต่อเรือหนองคาย	11	39	8	12
รวม		101	886	74	265
		987		339	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.2 วิทยาลัยที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชา ประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์ปีการศึกษา 2539 โดยแบ่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ ใช้กลุ่มผู้บริหารจำนวน 103 คน และกลุ่มอาจารย์จำนวน 916 คน รวม 1,019 คน ต่อจากนั้นจึงนำประชากรรวมของทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ มาคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane ที่ละกลุ่มเมื่อได้กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ตามสูตรแล้วจึงนำไปเทียบบัญญัติไตรยางค์ หาจำนวนตัวอย่างของผู้บริหารและตัวอย่างอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร 79 คน อาจารย์ 273 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 352 คน ดังตารางที่ 3 จากนั้นจึงสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

ตารางที่ 3
จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชา

ลำดับที่	วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชา	ประชากร		ตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	อาจารย์	ผู้บริหาร	อาจารย์
1.	วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์	13	113	10	34
2.	วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ	12	100	9	30
3.	วิทยาลัยเทคนิคนครพนม	13	107	10	32
4.	วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์	13	118	10	35
5.	วิทยาลัยเทคนิคยโสธร	13	121	10	36
6.	วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ	13	120	10	36
7.	วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร	12	112	9	33
8.	วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย	14	125	11	37
รวม		103	916	79	273
		1019		352	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) เพื่อถามข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่งทางราชการ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งและลักษณะของวิทยาลัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาการ คือ ด้านร่างกาย และจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับ 1 (ระดับที่พึงประสงค์น้อยที่สุด) จนถึงระดับ 5 (ระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด)

ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิด (Open - Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ทั้ง 6 ด้าน

2. การสร้างเครื่องมือในการศึกษาวิจัย

2.1 ศึกษางานวิจัย เอกสารและตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การบริหารอาชีวศึกษา หลักการบริหารงานของกรมอาชีวศึกษา การบริหารงานวิชาการ เพื่อประมวลเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งกำหนดจากกรอบแนวคิดของ พันสี หันนาคินทร์ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ และหลักการบริหารงานของกรมอาชีวศึกษา

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ประึกษาและขอความคิดเห็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยา

นิพนธ์ ได้ตรวจและปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำจากท่านนั้น ไม่นอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 ทหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และตรวจสอบการใช้ภาษาโดยนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ดังนี้

1. นายทินิก ศุภวัฒน์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา
2. ดร.จริยา ทัพพะกุล ฌ อยู่ธยา กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา
3. ผศ.ศิริอร ชันรหัตถ์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏอุดรธานี
4. น.ส.สรุจิตตา โพธิบุตร ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
5. นายวิจิต บุญสุวรรณ หัวหน้างานวิจัยวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี

3.2 นำข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขปรับปรุง พร้อมกับปรึกษากับผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

3.3 นำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและอาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ และวิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก รวมทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งสถานศึกษาเหล่านี้มีการบริหารและการจัดการศึกษาล้ำคลึงกับวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

3.3.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค รวมแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าแอลฟา = 0.97

3.3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ด้านคุณลักษณะส่วนตัวมีค่าแอลฟา = 0.91

3.3.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ด้านคุณลักษณะทางด้านวิชาการมีค่า แอลฟา = 0.96

3.4 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บและรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ถึงอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในสถานศึกษา ตามกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

4.2 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือนำของกรมอาชีวศึกษาโดยทางไปรษณีย์ ไปถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดวันเก็บรวบรวมส่งแบบสอบถามคืน การจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์นั้น ผู้วิจัยได้สอดซองซึ่งเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย และติดดวงตราไปรษณีย์เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งคืนผู้วิจัยด้วย

4.3 จำนวนข้อมูลที่เก็บได้ ผลจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 691 ชุด ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ 671 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.11 จำแนกได้ดังนี้

4.3.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เปิดทำการสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมจำนวนที่แจก 339 ชุด ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ 325 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.87

4.3.2 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชาจำนวนที่แจก 352 ชุด ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ 346 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.29

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ดังนี้

5.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางแปลผลโดยการบรรยาย

5.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค วิเคราะห์ด้วยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของแต่ละข้อคำถามและของแต่ละด้าน

5.2.1 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของ John W. Best ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

5.2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดทำการสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชา แต่ละข้อ แต่ละด้าน ด้วยการใช้ค่า t-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.05$ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ แล้วนำเสนอเป็นรูปตารางและแปลผลโดยการบรรยาย

5.3 แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค เพิ่มเติมและแปลผลโดยการบรรยาย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อ 5.1 และ 5.2 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/ Personal Computer plus) โดยใช้ค่าสถิติ ต่อไปนี้

- 6.1 สถิติพื้นฐานร้อยละ
- 6.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 6.3 t-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง และแปลผลด้วยการบรรยาย ตามลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค
- ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายละเอียดที่เกี่ยวกับจำนวนผู้บริหาร-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิค จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่งทางราชการ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งและลักษณะของวิทยาลัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4
แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บริหารและอาจารย์ เฉพาะช่างอุตสาหกรรม		ผู้บริหารและอาจารย์ หลายประเภทวิชา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) เพศ						
ชาย	291	51.40	275	48.60	566	84.35
หญิง	34	32.40	71	67.60	105	15.65
2) อายุ						
ต่ำกว่า 31 ปี	87	51.50	82	48.50	169	25.19
31 - 40 ปี	159	50.50	156	49.50	315	46.94
41 - 50 ปี	68	41.20	97	58.80	165	24.59
51 ปีขึ้นไป	11	50.00	11	50.00	22	03.28
3) ตำแหน่งทาง ราชการปัจจุบัน						
ผู้บริหาร	69	47.30	77	52.70	146	21.76
อาจารย์	256	48.76	269	51.24	525	78.24
4) ระยะเวลาที่ปฏิบัติ งานในตำแหน่ง ปัจจุบัน						
ต่ำกว่า 6 ปี	95	48.20	102	51.80	197	29.36
6 - 10 ปี	59	52.20	54	47.80	113	16.84
11 ปีขึ้นไป	171	47.40	190	52.60	361	53.80
5) ลักษณะของวิทยา- ลัยของท่าน	325	48.44	346	51.56	671	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่ตอบแบบสอบถาม มีเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชายจำนวน 566 คน คิดเป็นร้อยละ 84.35 เพศหญิงจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 15.64 โดยแบ่งเป็นผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 291 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 เพศหญิง 34 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายจำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60 เพศหญิง 71 คน คิดเป็นร้อยละ 67.60

1.2 อายุ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุโดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มากที่สุดคือ 315 คน คิดเป็นร้อยละ 46.94 โดยแยกเป็นกลุ่มดังนี้ วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือผู้ที่อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 03.28 โดยทั้งสองกลุ่มมีจำนวนเท่ากันคือกลุ่มละ 11 คน

1.3 ตำแหน่งทางราชการปัจจุบัน มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 21.76 และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์จำนวน 525 คน คิดเป็นร้อยละ 78.24

1.4 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในตำแหน่งที่ยังคงดำรงตำแหน่งเดิมอยู่เกิน 11 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุดคือจำนวน 361 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมาเป็นผู้ที่เคยอยู่ในตำแหน่งเดิมต่ำกว่า 6 ปี 197 คน คิดเป็นร้อยละ 29.36 และน้อยที่สุดคือเคยอยู่ในตำแหน่ง 6 - 10 ปี 113 คน คิดเป็นร้อยละ 16.84

1.5 ลักษณะของวิทยาลัยมีผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 48.44 และมีผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาจำนวน 346 คน คิดเป็นร้อยละ 51.56

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1 เป็นระดับคะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะ โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 5 - ตารางที่ 7

ตารางที่ 5

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกายและจิตใจ

คุณลักษณะด้านร่างกายและจิตใจ	N = 671		ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ควรเป็นเพศชาย	3.29	1.28	มาก	10
2. มีอายุตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไป	3.65	1.53	มาก	11
3. มีท่าทางและบุคลิกภาพที่ดี	4.40	0.86	มาก	8
4. มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง	4.51	0.73	มากที่สุด	7
5. มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี	4.72	0.56	มากที่สุด	2
6. มีการควบคุมอารมณ์ดี	4.76	0.51	มากที่สุด	1
7. มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส	4.64	0.60	มากที่สุด	6
8. มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว	4.67	0.60	มากที่สุด	4
9. มีความโอบอ้อมอารี	4.68	0.58	มากที่สุด	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านร่างกายและจิตใจ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
10. มีอารมณ์ขัน	4.03	0.97	มาก	9
11. มีความอดกลั้นและใจคอหนักแน่น	4.67	0.60	มากที่สุด	4
รวม	4.42	0.42	มาก	

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกายและจิตใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ปรากฏผลดังนี้

ความคิดเห็นในระดับมากที่สุดคือ มีการควบคุมอารมณ์ดี มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี มีความโอบอ้อมอารี มีความอดกลั้นและใจคอหนักแน่น มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว มีจิตใจร่าเริงแจ่มใสและมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.76 - 4.51
 ความคิดเห็นในระดับมากคือ มีท่าทางและบุคลิกภาพที่ดี มีอารมณ์ขัน ควรเป็นเพศชายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้ายคือ มีอายุตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.40 - 3.65

ตารางที่ 6

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัว
ด้านมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
12. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.57	0.68	มากที่สุด	5
13. มีความอ่อนโยนและสุภาพ	4.51	0.69	มากที่สุด	6
14. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น	4.59	0.65	มากที่สุด	3
15. มีความสามารถในการสื่อสาร และประสานงาน	4.65	0.62	มากที่สุด	1
16. มีความสามารถในการปรับตัว ให้เข้ากับคนอื่น	4.57	0.65	มากที่สุด	4
17. รู้จักยกย่องและชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชา	4.45	0.76	มาก	8
18. ให้ความสำคัญกับทุกคนในหน่วยงาน	4.63	0.64	มากที่สุด	2
19. เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่มีโอกาส	4.45	0.76	มาก	8
20. ไม่ดูค่าหรือินทาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา	4.40	0.83	มาก	10
21. มีความสามารถเข้าสังคมได้เป็น อย่างดี	4.49	0.69	มาก	7
รวม	4.53	0.50	มากที่สุด	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านมนุษยสัมพันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ปรากฏผลดังนี้

ความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ มีความสามารถในการสื่อสารประสานงาน ให้ความสำคัญกับทุกคนในหน่วยงาน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น มีความสามารถในการปรับตนให้เข้ากับคนอื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และมีความอ่อนโยนและสุภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.65 - 4.51 ความคิดเห็นในระดับมากที่สุดคือ มีความสามารถเข้าสังคมได้เป็นอย่างดีเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่มีโอกาส รู้จักยกย่องและชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้ายคือ ไม่ดูต่ำหรือินทาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.49 - 4.40

ตารางที่ 7

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัว ด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
22. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.71	0.57	มากที่สุด	3
23. เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล	4.74	0.55	มากที่สุด	2
24. มีความรับผิดชอบ	4.76	0.52	มากที่สุด	1
25. มีความสามารถในการสั่งการ	4.59	0.66	มากที่สุด	7
26. กล้าตัดสินใจ	4.67	0.60	มากที่สุด	5
27. รู้จักใช้อำนาจหน้าที่ในการ บริหารงานที่ถูกต้อง	4.67	0.61	มากที่สุด	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
28. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.56	0.65	มากที่สุด	11
29. มีเหตุผลและยอมรับความจริง	4.68	0.54	มากที่สุด	4
30. มีความกระตือรือร้นและ กระฉับกระเฉง	4.58	0.62	มากที่สุด	10
31. ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา	4.59	0.67	มากที่สุด	8
32. ใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย	4.59	0.69	มากที่สุด	9
รวม	4.65	0.45	มากที่สุด	

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้าน ความเป็นผู้นำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.65 เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดไปต่ำสุด ปรากฏผลดังนี้

ความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ มีความรับผิดชอบ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเหตุผลและยอมรับความจริง กล้าตัดสินใจ รู้จักใช้อำนาจหน้าที่ใน การบริหารงานที่ถูกต้อง มีความสามารถในการสั่งการ ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา ใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย มีความกระตือรือร้นและกระฉับกระเฉง และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ลำดับสุดท้ายคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.76 - 4.56

2.2 เป็นระดับคะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเรื่อง คุณลักษณะทางด้านวิชาการ โดยให้ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 8 - 10

ตารางที่ 8

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ
ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ ทั่วไป และประสบการณ์	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
33. มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี	4.23	0.97	มาก	10
34. ผ่านการอบรมผู้บริหารระดับสูง	4.28	0.92	มาก	8
35. มีประสบการณ์ในการสอน ไม่น้อยกว่า 10 ปี	4.40	0.83	มาก	5
36. มีความสามารถในการสร้างความ สัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น	4.55	0.64	มากที่สุด	2
37. มีความรู้ที่ทันสมัยและยอมรับ เทคโนโลยีใหม่ ๆ	4.62	0.59	มากที่สุด	1
38. มีความรู้ด้านงานวิจัยการศึกษา	4.38	0.76	มาก	6
39. มีความรู้ด้านจิตวิทยา	4.40	0.72	มาก	4
40. มีความรู้ด้านปรัชญาการศึกษา	4.33	0.75	มาก	7
41. มีความรู้ด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง	4.27	0.75	มาก	9
42. มีความรู้ด้านแผนงาน และนโยบาย กรมอาชีวศึกษา	4.52	0.70	มากที่สุด	3
รวม	4.43	0.52	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ปรากฏผลดังนี้

ความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ มีความรู้ที่ทันสมัยและยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น และมีความรู้ด้านแผนงานและนโยบายกรมอาชีวศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.62 – 4.52 ความคิดเห็นในระดับมากคือ มีความรู้ด้านจิตวิทยา มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี มีความรู้ด้านงานวิจัยการศึกษา มีความรู้ด้านปรัชญาการศึกษา ผ่านการอบรมผู้บริหารระดับสูง มีความรู้ด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้ายคือ มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.40 – 4.23

ตารางที่ 9

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาชีพ	N = 671		ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
43. มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ	4.59	0.63	มากที่สุด	1
44. มีความรู้เกี่ยวกับงานการจัดตารางสอน	4.43	0.76	มาก	7
45. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดชั้นเรียน	4.38	0.76	มาก	12
46. ส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเองด้านวิชาการ	4.55	0.66	มากที่สุด	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาชีพ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
47. มีการจัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษา ทางวิชาการ	4.36	0.75	มาก	14
48. มีการจัดตั้งคณะกรรมการ	4.37	0.74	มาก	13
49. มีการประชุมปรึกษาหารืองานวิชาการ ระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ใน วิทยาลัยเป็นประจำ	4.40	0.74	มาก	9
50. มีการสนับสนุนส่งผู้บริหารและอาจารย์ เข้าร่วมประชุมสัมมนาและฝึกอบรม ทางวิชาการกับหน่วยงานอื่นเป็น ประจำ	4.48	0.70	มาก	5
51. มีการส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือ ชมรมทางวิชาการในวิทยาลัย	4.32	0.76	มาก	16
52. มีการส่งเสริมให้อาจารย์ไปศึกษาต่อ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	4.57	0.67	มากที่สุด	2
53. มีความรู้ในการนิเทศการสอน	4.41	0.76	มาก	8
54. มีความรู้เรื่องหลักสูตรและการ พัฒนาหลักสูตร	4.52	0.72	มากที่สุด	4
55. มีความรู้เรื่องการวัดผลและ ประเมินผลทางการศึกษา	4.46	0.71	มาก	6
56. มีความรู้ในเรื่องการแนะแนว ทางการศึกษา	4.39	0.73	มาก	10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
57. มีความรู้เรื่องงานห้องสมุดและ ศูนย์วิทยบริการ	4.27	0.81	มาก	17
58. มีความรู้เรื่องสื่อการเรียนการสอน	4.39	0.73	มาก	10
59. มีความรู้เรื่องกระบวนการฝึกงาน ของนักศึกษาทั้งระบบปกติและ ระบบทวิภาคี	4.34	0.76	มาก	15
รวม	4.43	0.56	มาก	

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดไปต่ำสุด ปรากฏผลดังนี้

ความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ มีการส่งเสริมให้อาจารย์ไปศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ส่งเสริมให้อาจารย์ได้รับบรรจุและพัฒนาตนเองด้านวิชาการ และมีความรู้เรื่องหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.59 - 4.52 ความคิดเห็นในระดับมากคือ มีการสนับสนุนส่งผู้บริหารและอาจารย์เข้าร่วมประชุมสัมมนาและฝึกอบรมทางวิชาการกับหน่วยงานอื่นเป็นประจำ มีความรู้เรื่องการผลิตและประเมินผลทางการศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับงานการจัดตารางสอน มีความรู้ในการนิเทศการสอน มีการประชุมปรึกษาหารืองานวิชาการระหว่างผู้บริหารและอาจารย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในวิทยาลัยเป็นประจำ มีความรู้ในเรื่องการแนะแนวทางการศึกษา มีความรู้เรื่องสื่อการเรียนการสอน มีความรู้เกี่ยวกับการจัดชั้นเรียน มีการจัดตั้งคณะกรรมการ มีการจัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ มีความรู้เรื่องกระบวนการฝึกงานของนักศึกษาทั้งระบบปกติและระบบทวิภาคี มีการส่งเสริมให้จัดตั้งชมรมหรือชมรมทางวิชาการในวิทยาลัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้ายคือ มีความรู้เรื่องงานห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการ โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.48 - 4.27

ตารางที่ 10

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	N = 671		ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
60. มีความสามารถในการจัดระบบงานวิชาการ	4.51	0.70	มากที่สุด	10
61. มีความสามารถในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา	4.54	0.66	มากที่สุด	8
62. มีความสามารถในการกระจายความรับผิดชอบ	4.50	0.67	มาก	11
63. มีความสามารถในการติดตามผลการปฏิบัติงาน	4.51	0.63	มากที่สุด	9
64. ปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดี	4.70	0.58	มากที่สุด	2
65. มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน	4.69	0.58	มากที่สุด	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
66. มีความยุติธรรม	4.75	0.56	มากที่สุด	1
67. มีความสามารถในการสร้าง ความสามัคคี	4.61	0.62	มากที่สุด	7
68. มีความสามารถในการประสานงาน	4.62	0.63	มากที่สุด	5
69. เป็นที่ปรึกษาของผู้ร่วมงานได้ เป็นอย่างดี	4.62	0.63	มากที่สุด	5
70. รู้หลักการงานการบริหารงานบุคคล	4.64	0.61	มากที่สุด	4
รวม	4.61	0.50	มากที่สุด	

ตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ปรากฏผลดังนี้

ความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ มีความยุติธรรม ปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดี มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน รู้หลักการงานบริหารบุคคล มีความสามารถในการประสานงานเป็นที่ปรึกษาของผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการสร้างความสามัคคี มีความสามารถในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถในการติดตามผลการปฏิบัติงาน และมีความสามารถในการจัดระบบงานวิชาการ โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.75 - 4.51 ความคิดเห็นในระดับมากและเป็นลำดับสุดท้ายคือ มีความสามารถในการกระจายความรับผิดชอบ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุประดับคะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านต่าง ๆ ได้ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำแนกเป็นรายด้านและภาพรวม

ด้าน	N = 671		ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. คุณลักษณะส่วนตัว				
1.1 ด้านร่างกายและจิตใจ	4.42	0.42	มาก	3
1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.53	0.50	มากที่สุด	2
1.3 ด้านความเป็นผู้นำ	4.65	0.45	มากที่สุด	1
รวม	4.53	0.40	มากที่สุด	
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ				
2.1 ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์	4.43	0.52	มาก	2
2.2 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	4.43	0.55	มาก	3
2.3 ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	4.61	0.50	มากที่สุด	1
รวม	4.48	0.48	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 11 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เมื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว และด้านคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ปรากฏว่า

1. คุณลักษณะส่วนตัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดปรากฏผลดังนี้

ความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.65 - 4.53 ความคิดเห็นระดับมากและเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้ายคือ ด้านร่างกายและจิตใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42

2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดปรากฏผลดังนี้

ความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.61 ความคิดเห็นระดับมาก คือ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43 และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้ายความคิดเห็นระดับมากเช่นกันคือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43

ตารางที่ 12

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอน
เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอน
หลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัว ด้านร่างกายและจิตใจ

คุณลักษณะด้านร่างกายและจิตใจ	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	
	1. ควรเป็นเพศชาย	3.89	1.29	มาก	10	3.96	1.26	มาก	
2. มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป	3.66	1.49	มาก	11	3.64	1.56	มาก	11	0.19
3. มีท่าทางและบุคลิกภาพที่ดี	4.43	0.77	มาก	8	4.38	0.94	มาก	8	0.88
4. มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง	4.48	0.70	มาก	7	4.53	0.76	มากที่สุด	7	-0.92
5. มีความเฉลียวฉลาดและ ไหวพริบดี	4.72	0.52	มากที่สุด	2	4.72	0.60	มากที่สุด	2	-0.06
6. มีการควบคุมอารมณ์ดี	4.79	0.47	มากที่สุด	1	4.74	0.55	มากที่สุด	1	0.91
7. มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส	4.66	0.58	มากที่สุด	6	4.62	0.62	มากที่สุด	6	0.86
8. มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว	4.71	0.54	มากที่สุด	3	4.63	0.64	มากที่สุด	5	1.76
9. มีความโอบอ้อมอารี	4.69	0.56	มากที่สุด	5	4.67	0.60	มากที่สุด	3	0.48
10. มีอารมณ์ขัน	4.03	0.92	มาก	9	4.02	1.00	มาก	9	0.11
11. มีความอดกลั้นและใจคอ หนักแน่น	4.70	0.56	มากที่สุด	4	4.64	0.65	มากที่สุด	4	1.22
รวม	4.43	0.41	มาก		4.41	0.44	มาก		0.55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัว ด้านร่างกายและจิตใจ ในภาพรวมและเป็นรายข้อ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัว ด้านมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	X	S.D.	ระดับที่พึง	ลำดับ	X	S.D.	ระดับที่พึง	ลำดับ	
			ประสงค์				ประสงค์		
12. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.57	0.68	มากที่สุด	4	4.58	0.67	มากที่สุด	5	-0.23
13. มีความอ่อนโยนและสุภาพ	4.50	0.68	มาก	7	4.52	0.69	มากที่สุด	6	-0.52
14. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น	4.57	0.64	มากที่สุด	3	4.60	0.66	มากที่สุด	3	-0.69
15. มีความสามารถในการสื่อสารและประสานงาน	4.64	0.61	มากที่สุด	1	4.66	0.63	มากที่สุด	1	-0.27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง	ลำดับ	
			ประสงค์	ที่			ประสงค์	ที่	
16. มีความสามารถในการ ปรับปรุงตนเองให้เข้ากับผู้อื่น	4.56	0.63	มากที่สุด	5	4.59	0.67	มากที่สุด	4	-0.65
17. รู้จักยกย่องและชมเชยผู้ได้ บังคับบัญชา	4.47	0.72	มาก	8	4.44	0.79	มาก	9	-0.53
18. ให้ความสำคัญแก่ทุกคนใน หน่วยงาน	4.63	0.62	มากที่สุด	2	4.63	0.66	มากที่สุด	2	-0.04
19. เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่มี โอกาส	4.43	0.74	มาก	9	4.47	0.77	มาก	7	-0.69
20. ไม่ดูค่าหรือินทาผู้ได้บังคับ บัญชา	4.42	0.79	มาก	10	4.38	0.86	มาก	10	-0.63
21. มีความสามารถเข้าสังคมได้ เป็นอย่างดี	4.51	0.65	มากที่สุด	6	4.46	0.73	มาก	8	-0.91
รวม	4.53	0.48	มากที่สุด		4.53	0.51	มากที่สุด		-0.11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะ
วิชาช่างอุตสาหกรรม และความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอน
หลายประเภทวิชา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่อง
คุณลักษณะส่วนตัว ด้านมนุษยสัมพันธ์ ในภาพรวมและเป็นรายชื่อ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิด
สอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลาย
ประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอน
เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอน
หลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	X	S.D.	ระดับที่พึง	ลำดับ	X	S.D.	ระดับที่พึง	ลำดับ	
			ประสงค์	ที่			ประสงค์	ที่	
22. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.71	0.56	มากที่สุด	5	4.71	0.58	มากที่สุด	3	0.13
23. เป็นผู้วิสัยทัศน์กว้างไกล	4.74	0.51	มากที่สุด	2	4.73	0.58	มากที่สุด	2	0.39
24. มีความรับผิดชอบ	4.77	0.52	มากที่สุด	1	4.75	0.53	มากที่สุด	1	0.58
25. มีความสามารถในการสั่งการ	4.60	0.63	มากที่สุด	10	4.59	0.68	มากที่สุด	7	0.14
26. กล้าตัดสินใจ	4.72	0.51	มากที่สุด	4	4.63	0.67	มากที่สุด	6	2.03*

ตารางที่ 14 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง	ลำดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง	ลำดับ ที่	
			ประสงค์				ประสงค์		
27. รู้จักใช้อำนาจหน้าที่ในการ บริหารงานที่ถูกต้อง	4.69	0.61	มากที่สุด	6	4.64	0.61	มากที่สุด	5	1.02
28. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.57	0.66	มากที่สุด	11	4.57	0.63	มากที่สุด	8	-0.07
29. มีเหตุผลและยอมรับความจริง	4.73	0.52	มากที่สุด	3	4.64	0.55	มากที่สุด	4	2.12*
30. มีความกระตือรือร้นและ กระฉับกระฉ่ง	4.62	0.58	มากที่สุด	8	4.54	0.65	มากที่สุด	11	1.65
31. ส่งเสริมและบำรุงขวัญ ผู้ใต้บังคับบัญชา	4.62	0.62	มากที่สุด	9	4.57	0.72	มากที่สุด	9	0.94
32. มีใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย	4.63	0.67	มากที่สุด	7	4.55	0.70	มากที่สุด	10	1.37
รวม	4.67	0.42	มากที่สุด		4.63	0.48	มากที่สุด		1.25

* $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนคว้านด้านความเป็นผู้นำ ในภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองข้อคือ กล้าตัดสินใจและมีเหตุผล และ ยอมรับความจริง ส่วนข้ออื่น ๆ นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ ทั่วไป และประสบการณ์	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	
33. มีการศึกษาสูงกว่าระดับ ปริญญาตรี	4.21	0.94	มาก	10	4.25	1.00	มาก	10	-0.60
34. ผ่านการฝึกอบรมผู้บริหาร ระดับสูง	4.26	0.88	มาก	9	4.29	0.97	มาก	7	-0.47

ตารางที่ 15 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ ทั่วไป และประสบการณ์	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	
	35. มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี	4.39	0.80	มาก	6	4.41	0.86	มาก	
36. มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น	4.55	0.64	มากที่สุด	2	4.55	0.65	มากที่สุด	2	-0.02
37. มีความรู้ทันสมัยและยอมรับเทคโนโลยีใหม่ๆ	4.64	0.56	มากที่สุด	1	4.61	0.62	มากที่สุด	1	-0.59
38. มีความรู้ด้านงานวิจัยทางการศึกษา	4.41	0.70	มาก	5	4.34	0.81	มาก	6	1.71
39. มีความรู้ด้านจิตวิทยา	4.44	0.67	มาก	4	4.36	0.76	มาก	5	1.37
40. มีความรู้ด้านปรัชญาการศึกษา	4.38	0.72	มาก	7	4.28	0.78	มาก	8	1.75
41. มีความรู้ด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง	4.28	0.73	มาก	8	4.25	0.78	มาก	9	0.49
42. มีความรู้ด้านแผนงานและนโยบาย กรมอาชีวศึกษา	4.54	0.65	มากที่สุด	3	4.50	0.75	มากที่สุด	3	0.66
รวม	4.44	0.50	มาก		4.42	0.54	มาก		0.44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ ในภาพรวมและเป็นรายชื่อ ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาชีพ	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่	
43. มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงานทางวิชาการ	4.59	0.59	มากที่สุด	2	4.59	0.65	มากที่สุด	1	0.08
44. มีความรู้เกี่ยวกับงานการจัดตารางสอน	4.48	0.69	มาก	5	4.38	0.81	มาก	11	1.80

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาชีพ	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	
	45. มีความรู้เกี่ยวกับการจัด ชั้นเรียน	4.44	0.70	มาก	8	4.33	0.81	มาก	
46. ส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปรับปรุง พัฒนาตนเองในด้านวิชาการ	4.62	0.60	มากที่สุด	1	4.49	0.71	มาก	5	2.40*
47. มีการจัดให้มีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาทางวิชาการ	4.37	0.71	มาก	14	4.34	0.79	มาก	13	0.39
48. มีการจัดตั้งคณะทำงานทาง วิชาการ	4.38	0.70	มาก	13	4.35	0.77	มาก	12	0.61
49. มีการประชุมปรึกษาหารืองาน วิชาการระหว่างผู้บริหารและ อาจารย์ในวิทยาลัยเป็นประจำ	4.40	0.72	มากที่สุด	10	4.39	0.76	มาก	8	0.18
50. มีการสนับสนุนส่งผู้บริหารและ อาจารย์เข้าร่วมประชุมสัมมนา และฝึกอบรมทางวิชาการ กับหน่วยงานอื่นเป็นประจำ	4.46	0.67	มาก	7	4.50	0.72	มากที่สุด	4	-0.77
51. มีการส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุม หรือชมรมทางวิชาการใน วิทยาลัย	4.30	0.73	มาก	16	4.34	0.79	มาก	13	-0.62

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาชีพ	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	X	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	X	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	
52. มีการส่งเสริมให้อาจารย์ไป ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้า ทางวิชาการ	4.57	0.63	มากที่สุด	3	4.56	0.72	มากที่สุด	2	0.11
53. มีความรู้ในการนิเทศการสอน	4.44	0.74	มาก	9	4.38	0.77	มาก	10	1.10
54. มีความรู้เรื่องหลักสูตรและ การพัฒนาหลักสูตร	4.54	0.71	มากที่สุด	4	4.51	0.73	มากที่สุด	3	0.48
55. มีความรู้เรื่องการวัดและ ประเมินผลทางการศึกษา	4.48	0.71	มาก	6	4.45	0.71	มาก	6	0.53
56. มีความรู้ในเรื่องการแนะแนว ทางการศึกษา	4.39	0.70	มาก	12	4.40	0.76	มาก	7	-0.14
57. มีความรู้เรื่องงานห้องสมุด และศูนย์วิทยบริการ	4.28	0.78	มาก	17	4.26	0.84	มาก	17	0.37
58. มีความรู้เรื่องสื่อการเรียน การสอน	4.39	0.69	มาก	11	4.39	0.76	มาก	8	0.07
59. มีความรู้เรื่องกระบวนการ ฝึกงาน ของนักศึกษาทั้ง ระบบปกติและทวิภาคี	4.35	0.73	มาก	15	4.34	0.79	มาก	13	0.26
รวม	4.44	0.53	มาก		4.41	0.57	มาก		0.68

* $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ในภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 ข้อ คือ ส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ ส่วนข้ออื่น ๆ นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ในด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่	
	60. มีความสามารถในการจัดระบบงานวิชาการ	4.55	0.63	มากที่สุด	9	4.47	0.76	มาก	
61. มีความสามารถในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา	4.56	0.59	มากที่สุด	8	4.53	0.71	มากที่สุด	8	0.61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง ประสงค์	ลำดับ ที่	
	62. มีความสามารถในการ กระจายความรับผิดชอบ	4.54	0.63	มากที่สุด	10	4.46	0.71	มาก	
63. มีความสามารถในการติดตาม ผลการปฏิบัติงาน	4.54	0.63	มากที่สุด	10	4.48	0.64	มาก	9	1.33
64. ปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดี	4.71	0.55	มากที่สุด	3	4.69	0.61	มากที่สุด	2	0.38
65. มีระเบียบวินัยในการ ปฏิบัติงาน	4.71	0.55	มากที่สุด	2	4.67	0.62	มากที่สุด	3	0.89
66. มีความยุติธรรม	4.77	0.49	มากที่สุด	1	4.73	0.61	มากที่สุด	1	0.89
67. มีความสามารถในการสร้าง ความสามัคคี	4.61	0.59	มากที่สุด	7	4.62	0.64	มากที่สุด	5	-0.07
68. มีความสามารถในการ ประสานงาน	4.65	0.61	มากที่สุด	5	4.58	0.64	มากที่สุด	7	1.42
69. เป็นที่ปรึกษาของผู้ร่วมงาน ได้เป็นอย่างดี	4.64	0.60	มากที่สุด	6	4.59	0.66	มากที่สุด	6	0.98
70. รู้จักลักษณะงานการบริหาร บุคคล	4.65	0.57	มากที่สุด	4	4.63	0.65	มากที่สุด	4	0.47
รวม	4.63	0.46	มากที่สุด		4.59	0.54	มากที่สุด		1.15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและเป็นรายข้อ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 18

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำแนกเป็นรายด้าน

ด้าน	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึงประสงค์	ลำดับที่	
1. คุณลักษณะส่วนตัว									
1.1 ด้านร่างกายและจิตใจ	4.43	0.41	มาก	3	4.41	0.44	มาก	3	0.55
1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.53	0.48	มากที่สุด	2	4.53	0.51	มากที่สุด	2	-0.11
1.3 ด้านความเป็นผู้นำ	4.67	0.42	มากที่สุด	1	4.63	0.48	มากที่สุด	1	1.25
รวม	4.54	0.38	มากที่สุด		4.53	0.41	มากที่สุด		0.65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ด้าน	เฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม N = 325				หลายประเภทวิชา N = 346				t
	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับที่พึง	ลำดับ	
			ประสงค์	ที่			ประสงค์	ที่	
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ									
2.1 ด้านความรู้ทางวิชาการ ทั่วไปและประสบการณ์	4.44	0.50	มาก	2	4.42	0.54	มาก	2	0.44
2.2 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	4.44	0.53	มาก	3	4.41	0.57	มาก	3	0.68
2.3 ด้านความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	4.63	0.46	มากที่สุด	1	4.59	0.54	มากที่สุด	1	1.15
รวม	4.50	0.45	มากที่สุด		4.47	0.50	มาก		0.82

ตารางที่ 18 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ได้มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 165 ราย ในเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ สรุปได้ดังนี้คือ

คุณลักษณะส่วนตัว ได้มีผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นสอดคล้องกันหลายเรื่อง โดยเรียงลำดับความสำคัญจากความถี่มากไปหาน้อย ดังนี้คือ

ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค เห็นว่า การไม่มีถืออภิสิทธิ์ในการเป็นผู้บังคับบัญชาปฏิบัติในทางไม่ชอบธรรมใด ๆ มีความสำคัญสูงสุด (ความถี่ 15) การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา (ความถี่ 10) ไม่ก้าวก่างานที่ไม่ใช่หน้าที่ของตน (ความถี่ 8) ไม่เห็นแก่พวกพ้อง (ความถี่ 6) ไม่ควรพูดในสิ่งที่ทำไม่ได้ (ความถี่ 5) และความสำคัญอันดับสุดท้ายที่มีผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นไว้คือ ควรเปิดโอกาสให้สตรีมีบทบาทมากขึ้น (ความถี่ 4)

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ข้อเสนอแนะทางด้านวิชาการ เรียงลำดับความสำคัญจากความถี่มากไปหาน้อย มีดังนี้คือ

ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค บางส่วนเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ควรจะเป็นผู้ที่คุณภาพและความสามารถควรเป็นที่ยอมรับได้ โดยมาจากการผ่านการสอบคัดเลือกมีความสำคัญสูงสุด (ความถี่ 34) ควรเป็นผู้มีผลงานด้านวิชาการเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปมาก่อน (ความถี่ 26) รู้และเข้าใจในระเบียบราชการดีจนกระทั่งสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ความถี่ 25) มีความรู้และรู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ (ความถี่ 21) และความสำคัญอันดับสุดท้ายที่มีผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นไว้คือมีความรู้ด้านวิชาชีพไม่น้อยกว่าระดับปริญญาตรี (ความถี่ 11)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิชาการวิทยาลัยเทคนิคตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา 2 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางด้านวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางด้านวิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2539 โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 9 แห่ง ประกอบด้วยประชากรทั้งหมด 987 คน และกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วยประชากรทั้งหมด 1,019 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและอาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดทำการสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมจำนวน 339 คน โดยได้จากจำนวนผู้บริหารและอาจารย์ 987 คน ในจำนวนสถานศึกษาตัวอย่าง 9 แห่ง

1.3 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและอาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชาจำนวน 352 คน โดยได้จากจำนวนผู้บริหารและอาจารย์ 1,019 คน ในจำนวนสถานศึกษาตัวอย่าง 8 แห่ง

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มจากข้อ 1.2 และ ข้อ 1.3 มีจำนวน 691 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์สังกัดวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน จัดรูปแบบดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบสอบถาม กำหนดให้เลือกตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 70 ข้อ โดยมีเกณฑ์ของน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อของแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบพิจารณาจากน้ำหนัก 1-5 หน่วย

การตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือ

หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและอาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ และวิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก รวมทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งสถานศึกษาเหล่านี้มีการบริหารและการจัดการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิครวมแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าแอลฟา = 0.97

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ด้านคุณลักษณะส่วนตัวมีค่า แอลฟา = 0.91

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ด้านคุณลักษณะทางด้านวิชาการมีค่า แอลฟา = 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ต่อกรมอาชีวศึกษา เมื่อได้รับอนุมัติแล้วผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ส่งให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 17 แห่ง โดยทางไปรษณีย์โดยมีหนังสือนำของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี และผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค รวมแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 691 ชุด ได้รับกลับคืนแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จากวิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมจำนวน 325 ชุด และวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาจำนวน 346 ชุด รวมได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 671 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.11

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ด้วย การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแต่ละข้อคำถามและของแต่ละด้าน และเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดทำเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชา ด้วยการใช้ค่า t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

2. แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคเพิ่มเติมและแปลผล โดยการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 84.35
เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 15.65
- 1.2 อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.94
รองลงมาอายุต่ำกว่า 31 คิดเป็นร้อยละ 25.19 ส่วนที่เหลืออายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.59 และ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 03.28
- 1.3 ตำแหน่งทางราชการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์มากกว่า
เป็นผู้บริหาร โดยเป็นอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 78.24 เป็นผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 21.76
- 1.4 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามจะ
ครองตำแหน่งที่ปฏิบัติงานอยู่ 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมาคือปฏิบัติงานอยู่
ในตำแหน่งต่ำกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.36 และ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.84
- 1.5 ลักษณะของวิทยาลัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ มีผู้ตอบแบบสอบถาม
สังกัดวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาจำนวนมากกว่าคิดเป็นร้อยละ 51.56 ส่วน
ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม มีจำนวนคิดเป็น
ร้อยละ 48.44

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค

2.1 คุณลักษณะส่วนตัว

2.1.1 คุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกายและจิตใจ โดยภาพรวมความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดคือ มีการควบคุมอารมณ์ดี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำสุดคือ มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป

2.1.2 คุณลักษณะส่วนตัวด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดคือ มีความสามารถในการสื่อสารและประสานงาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ ไม่ดุด่าหรือินหาผู้ใต้บังคับบัญชา

2.1.3 คุณลักษณะส่วนตัวด้านความเป็นผู้นำ โดยภาพรวมความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดคือ มีความรับผิดชอบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำสุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

2.2 คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

2.2.1 คุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไป และประสบการณ์ โดยภาพรวมความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดคือ มีความรู้ทันสมัยและยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำสุดคือ มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

2.2.2 คุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านความรู้ทางวิชาชีพ โดยภาพรวมความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในด้านนี้อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดคือ มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำสุดคือ มีความรู้เรื่องงานห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการ

2.2.3 คุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดคือมีความยุติธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่ำสุดคือ มีความสามารถในการกระจายความรับผิดชอบ

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว และด้านคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ปรากฏว่า

1. คุณลักษณะส่วนตัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ปรากฏผลดังนี้
 ความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.65 - 4.53
 ความคิดเห็นระดับมากและเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้าย คือ ด้านร่างกายและจิตใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ปรากฏผลดังนี้
 ความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานโดยมีค่าเฉลี่ย 4.61
 ความคิดเห็นระดับมาก คือ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43 และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้ายความคิดเห็นระดับมากเช่นกัน คือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะ วิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา

การนำมาเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางด้านวิชาการ สรุปได้ ดังนี้คือ

3.1 คุณลักษณะส่วนตัว

3.1.1 คุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกายและจิตใจ ผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัย เทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านร่างกาย และจิตใจของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการไม่แตกต่างกัน

3.1.2 คุณลักษณะส่วนตัวด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัย เทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิด สอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการไม่แตกต่างกัน

3.1.3 คุณลักษณะส่วนตัวด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัย เทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิด สอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความเป็นผู้นำ ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการพบว่า ในเรื่องการกล้าตัดสินใจและมีเหตุผล และยอมรับความจริง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในข้ออื่น ๆ มีความเห็นไม่แตก ต่างกัน

3.2 คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

3.2.1 คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและ ประสบการณ์ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมและ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย วิชาการไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 คุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านความรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ทางวิชาชีพของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการพบว่า ในเรื่องการส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในข้ออื่น ๆ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

3.2.3 คุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมและผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ในภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จากแบบสอบถามปลายเปิดที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ สรุปเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะส่วนตัว ไม่ถืออภิสิทธิ์ในการเป็นผู้บังคับบัญชาปฏิบัติในทางไม่ชอบธรรมใดยอมรับฟังความคิดเห็นผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ก้าวร้าวงานที่ไม่ใช่หน้าที่ของตน ไม่เห็นแก่พวกพ้อง ไม่ควรพูดในสิ่งที่ทำไม่ได้ ควรเปิดโอกาสให้สตรีมีบทบาทมากขึ้น

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ควรจะเป็นผู้ที่มีคุณภาพและความสามารถควรเป็นที่ยอมรับได้ โดยมาจากการผ่านการสอบคัดเลือก ควรเป็นผู้มีผลงานด้านวิชาการเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปมาก่อน รู้และเข้าใจในระเบียบราชการดีจนกระทั่งสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้และรู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีความรู้ด้านวิชาชีพไม่น้อยกว่าปริญญาตรี

อภิปรายผลการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ๆ ที่ได้จากการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 84.35 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 15.65 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.94 รองลงมาอายุต่ำกว่า 31 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.19 ส่วนที่เหลืออายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.59 และ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 03.28 ตำแหน่งทางราชการจะมีอาจารย์ตอบแบบสอบถามมากกว่าผู้บริหาร เป็นอาจารย์จำนวนร้อยละ 78.24 ผู้บริหารร้อยละ 21.76 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จะถือครองตำแหน่งที่ปฏิบัติงานอยู่ 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในตำแหน่งต่ำกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.36 และ 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.84 ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมมีจำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 48.44 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชามีจำนวน 346 คน คิดเป็นร้อยละ 51.56 รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 671 คน

จากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุต่ำกว่า 31 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 51.50 ส่วนวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 41 - 50 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 58.80 อาจจะเป็นเพราะว่าวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษาได้เปิดสอนช่างอุตสาหกรรมสาขาใหม่ ๆ เป็นจำนวนมาก เนื่องจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วในภาคอุตสาหกรรมเมื่อสองถึงสามปีที่ผ่านมา จึงทำให้ความต้องการอาจารย์ที่สอนสาขาวิชาใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น สาขาที่เปิดใหม่ในวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรมได้แก่ ช่างเทคโนโลยีโทรคมนาคม ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม ช่างเทคนิควิศวกรรมโยธา ช่างเครื่องมือวัด ฯลฯ ส่วนวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา จะมีสาขาใหม่ ๆ ที่เปิดเพิ่มขึ้นมีน้อยกว่าจึงทำให้โดยทั่วไปพบว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมมีอายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวนมาก นอกจากนี้ยังพบว่า ระยะเวลาที่ถือครองตำแหน่งหรือปฏิบัติงานในตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมระยะเวลา 6 - 10 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 52.20 ในขณะที่วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ระยะเวลาถือครองตำแหน่งระยะเวลา 11 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 53.80 ซึ่งเป็นข้อมูลที่สนับสนุนเหตุผลที่ได้อภิปรายไว้ดังกล่าว

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1 คุณลักษณะส่วนตัว

2.1.1 คุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกายและจิตใจ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ลำดับแรกคือ มีการควบคุมอารมณ์ดี ซึ่งเมื่อนำความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มาพิจารณาแล้วมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร อ่อนประเสริฐ (2537) ที่พบว่าคุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกายและจิตใจ ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ให้ความสำคัญในเรื่องมีการควบคุมอารมณ์เป็นลำดับแรกซึ่ง พันส์ หันนาคินท์ (2524 : 64) ให้ความเห็นไว้ว่าผู้บริหารจะต้องพจญกับคุณลักษณะต่าง ๆ ถ้าอารมณ์ไม่มั่นคง ทำให้การบริหารงานด้านอารมณ์มากกว่าด้านหลักการและเหตุผล สอดคล้อง กับ กิตพันธ์ รุจิรกุล (2529 : 40) ที่กล่าวถึงอารมณ์ของผู้บริหารว่า ผู้บริหารต้องควบคุม อารมณ์ที่ดี ถ้าสามารถควบคุมอารมณ์ได้ก็สามารถบังคับตนเองได้ และเมื่อบังคับตนเองได้ก็ สามารถบังคับผู้อื่นได้ ประชุม โปธิกุล (2532 : 17) กล่าวถึงผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จว่า จะต้องมึจิตใจที่เข้มแข็ง มั่นคงในอารมณ์ ไม่หวั่นไหวง่าย ทนต่อสภาพความ เครียด ไม่เป็นคนหวั่นไหวทางอารมณ์ เช่นเดียวกับ อรุณ รักธรรม (2527 : 198) ที่กล่าวถึงอารมณ์ว่า อารมณ์จะส่งอาการไปควบคุมจิตใจให้ทำอะไรได้ตามความประสงค์ อารมณ์จึงมีความสำคัญสำหรับการเป็นผู้บริหาร เนื่องจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจะ ต้องทำงานร่วมกับอาจารย์ในวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก ย่อมจะต้องได้ยินได้ฟังทั้งเรื่องดีและ ไม่ดีตลอดเวลา ความรับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่ จะต้องคอยบังคับบัญชาในสายวิชาการ ซึ่งบุคลากรส่วนใหญ่ในวิทยาลัยย่อมจะขึ้นตรงในสายนี้ นอกจากรับผิดชอบในเรื่องการเรียน การสอนแล้ว จะต้องรับผิดชอบในการประเมินค่าบุคลากรด้วย ซึ่งการรักษาอารมณ์ไม่ให้ไหม้ เืองง ไปในทางใดทางหนึ่งตามวิสัยบุคลุชนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ในการทำงานบางครั้งก็จะมี เืองงใจของเวลาอาจจะทำให้เกิดความเครียดได้ เมื่อเกิดอารมณ์ไม่ดีหรือเกิดความเครียด ย่อมจะมีผลกระทบต่อบุคลลรอบข้างทั่วไป อาจจะกระทำการที่ไม่ดีและเหมาะสมกับผู้ใต้บังคับ บัญชาได้

ส่วนคุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกายและจิตใจ ที่ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค มีความพึงประสงค์น้อยที่สุดได้แก่ มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไปซึ่งอาจจะเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ไม่ควรกำหนดอายุแต่ควรพิจารณาความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสมอื่นแทน เพื่อเป็นเกณฑ์พิจารณาผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งดังกล่าว

2.1.2 คุณลักษณะส่วนตัวด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ข้อที่ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์อันดับแรกคือ มีความ สามารถในการสื่อสารและประสานงาน ซึ่งในข้อนี้ทั้งกลุ่มผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และกลุ่มผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความเห็นสอดคล้องกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์พงษ์เทพนิวัตติ (2530) ที่ได้ทำการศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในพื้นที่ยากจนภาคเหนือ พบว่าลักษณะส่วนบุคคลในเรื่องร่างกายและจิตใจด้านมนุษยสัมพันธ์ควรเป็นผู้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส ประสานความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ทำงานและมีความกระตือรือร้น ที่จะให้ความช่วยเหลืองานของชุมชน อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ได้เห็นความสำคัญของการมีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการมาก เนื่องจากการชี้แจงหรืออธิบายเหตุผลใด ๆ กับผู้ร่วมงานจะต้องอาศัยทักษะของการสื่อความหมายที่กระชับและชัดเจน ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ตนเองจะชี้แจงดีเท่านั้น จึงจะสามารถถ่ายทอดไปยังผู้อื่นได้ดี บรรจบ เนียมมณี (2529 : 197-198) กล่าวว่าหัวหน้างานต้องใช้เวลา 50 - 75% ของเวลาทำงานเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวกับคน ดังนั้นผู้บังคับบัญชาต้องรู้จักสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น กิติพันธ์ รุจิรกุล (2529 : 107) ได้กล่าวถึงผู้บริหารกับมนุษยสัมพันธ์ว่า ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามที่ตนปรารถนาได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับมนุษยสัมพันธ์ที่มีต่อผู้อื่นและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานได้เป็นอย่างดีด้วย

ในด้านการมีคุณสมบัติของการมีมนุษยสัมพันธ์ดีควรเป็นเช่นไร วิจิตร วรุตยางกูร (2523) กล่าวว่าผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีควรมีคุณสมบัติ 16 ข้อ ความสำคัญใน 5 ข้อแรก ได้แก่ มีความสุภาพอ่อนโยนยิ้มแย้มเป็นกันเอง เข้าใจเห็นอกเห็นใจมีเมตตากรุณา เข้าใจปัญหาและความต้องการของแต่ละคน ประมาทตนถูกต้องไม่ถือว่าตนดีกว่าคนอื่น และให้ความสำคัญแก่ทุกคนซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของการไปสู่คุณสมบัติเบื้องต้น ของการสร้างความสามารถในการสื่อสารและประสานงานได้ดีกับทุก ๆ คน

ส่วนในข้อที่มีความพึงประสงค์น้อยที่สุดได้แก่ ข้อไม่ดูต่ำหรือินทาผู้ใต้บังคับบัญชา อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์ทั้งหลายล้วนเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะสูงพออยู่แล้ว ดังนั้นไม่มีความจำเป็นที่จะต้องว่ากล่าวตักเตือนกัน ข้อนี้จึงมีความสำคัญน้อยดังกล่าว

2.1.3 คุณลักษณะส่วนตัวด้านความเป็นผู้นำ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเป็นผู้มีความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชัย เวียงสงค์ (2527 : 168) ได้ศึกษาวิจัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในทัศนะผู้บริหารและครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ พบว่า ผู้บริหารและครูต้องการผู้บริหารที่รู้จักลักษณะงานและนโยบายของงานที่ต้องรับผิดชอบ เป็นความจำเป็นสำหรับผู้บริหารมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ กิติพันธ์ รุจิรกุล (2529 : 40-47) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้นำควรมี 51 ประการ ซึ่งมีอยู่ข้อหนึ่งที่กล่าวถึง จะต้องมีความรับผิดชอบคล้ายกับงานวิจัยของ วิเชียร อ่อนประเสริฐ (2537) ที่ได้วิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา พบว่าในเรื่องความรับผิดชอบและกล้าเผชิญกับปัญหา เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาให้ความสำคัญเป็นลำดับ 5 ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของความเป็นผู้นำ

ส่วนในคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่มึความเชื่อมั่นในตนเองทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการมีความเชื่อมั่นในตนเองของคุณคละระดับผู้นำโดยเฉพาะจะต้องนำในเรื่องวิชาการในสถานศึกษานั้น ความเชื่อมั่นในตนเองนั้นจะต้องเป็นพื้นฐานโดยปกติของคุณสมบัติเบื้องต้นโดยทั่วไปอยู่แล้วที่จะต้องมึ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค ต้องทำหน้าที่นำในการสร้างความเชื่อมั่น ในการทำงานตามภาระหน้าที่ ที่ได้รับมอบโดยทั่วไปอยู่แล้ว

2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

2.2.1 คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่ให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับแรกสอดคล้องกันคือ ควรมีความรู้ทันสมัยและยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในข้อนี้เป็นความจำเป็นที่จะต้องนำมาใช้พัฒนาปรับปรุง สร้างสรรค์ความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจริญก้าวหน้าให้กับวิทยาลัย ในยุคที่มีความต้องการให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ให้ทันกับ ความเจริญก้าวหน้าของโลกนั่นเอง ดังที่ เฉลิมศักดิ์ นามเชียงใต้ (2536 : 8) กล่าว ไว้เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการข้อหนึ่งว่า

ทำหน้าที่เปรียบเสมือนเป็นเสนาธิการให้ผู้บริหาร จะต้องศึกษาค้นคว้า ทั้งหลักสูตร วิธีสอน วิธีวัดผล วิธีการบริหารรูปแบบต่าง ๆ คิดริเริ่ม นำเสนอโครงการจัดทำโครงการใช้เงิน จัดทำโครงการสอน จัดทำ โครงการปรับปรุงต่าง ๆ จนกระทั่งจัดทำโครงการเผยแพร่เกียรติคุณ ของวิทยาลัยสู่ชุมชน ทำโครงการนำทรัพยากรของวิทยาลัยที่มีอยู่พัฒนา ชุมชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

ภารกิจทั้งหลายดังกล่าวนี้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย โดยเฉพาะผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ จะเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมากที่สุดเป็นคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไป และประสบการณ์ที่จะต้องนำมาใช้กับตำแหน่งหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การมีความรู้ทันสมัย และยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เปิดตาเปิดใจให้กว้าง มุ่งพัฒนาตนเองในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับความรู้ที่ก้าวหน้าในปัจจุบัน จะทำให้เอื้อประโยชน์ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมากไม่หลง ยึดติดกับความรู้เก่า ๆ ตามความเคยชิน และเมื่อนำความรู้ใหม่ ๆ นั้นมาใช้งานมากก็จะเกิด ประสบการณ์ใหม่ ๆ มาก ดังที่ พันส์ หันนาคินท์ (2524 : 65-67) กล่าวว่า ประสบ การณ์ได้แก่ การผ่านงานมามากทำให้มีความรู้มาก ส่วนวิจิตร วรุตยางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล (2523 : 3:76) ให้ขอบข่ายของประสบการณ์ของผู้บริหารไว้ 4 ประการคือความรู้ เกี่ยวกับธรรมชาติของงาน ความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา ความรู้เท่าทันเหตุการณ์ และ ความรู้และประสบการณ์ในวิชาการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ พงษ์เทพนิวัตติ (2530) ได้วิจัยลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในพื้นที่ยากจนภาค เหนือ พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนทางด้านวิชาชีพ เกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์คือ ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางการศึกษา มีประสบการณ์การสอน ไม่น้อยกว่า 3 ปี และผ่านการฝึกอบรมในเรื่องการวางแผนมาแล้ว ดังนั้นผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค จึงควรที่จะเป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัยและยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์เป็นข้อแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในลำดับสุดท้าย ที่ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ทั้งที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และ วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ส่วนใหญ่เห็นว่า มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุดอาจจะ เป็นเพราะว่าความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์นั้น ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่าการ ทำงานด้วยความเอาใจใส่ การไม่หาความรู้และประสบการณ์ด้วยตนเองนั้น มีความสำคัญ มากกว่าการจบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีก็ได้ เนื่องจากในบางครั้งโดยทั่วไปแล้วผู้ที่ จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี แต่ไม่ค่อยมีความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ก็มี อยู่มากขึ้น เราพบเห็นได้เสมอในวงการการศึกษาของประเทศไทย

2.2.2 คุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านความรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ความคิดเห็น ของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อแล้วพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ส่วนใหญ่ให้คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ลำดับแรกคือ มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงานทางวิชาการ เช่นเดียวกับกับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ส่วนความคิดเห็น ของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม ให้ความสำคัญ อันดับแรกในข้อส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ อาจจะเป็น เพราะว่าคุณผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในด้านคุณลักษณะของการมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงาน ทางวิชาการ และควรส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเองในด้านวิชาการนั้น เป็น การทำให้บุคลากรของวิทยาลัยได้พัฒนาวิชาชีพของตนเอง และพัฒนาความก้าวหน้าของสถาบัน ในเรื่องงานวิชาการด้วย เนื่องจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเอง จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนงานทางวิชาการก่อนแล้ว จึงจะสามารถสนับสนุนส่งเสริม ผู้ได้บังคับบัญชาได้ เมื่อทั้งสองฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจ และมีเป้าหมายเดียวกันแล้วการ ปรับปรุงพัฒนา ก็จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ง่ายขึ้น ดังที่ภิญโญ สาธร (2519) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่ทุกคน ควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็น อันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ ผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ โดยทำงาน ร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครู ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ครู และประสานงานให้ครูทุกคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน ดังนั้นการมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงานทางวิชาการ จึงเป็นความพึงประสงค์ที่ผู้บริหารและอาจารย์โดยทั่วไป ต้องการให้เป็นคุณลักษณะส่วนหนึ่งของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค

ในส่วนของความคิดเห็นในลำดับสุดท้ายในด้านนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ ในเรื่องมีความรู้เรื่องงานห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการน้อยที่สุด อาจจะเป็นเพราะว่างานห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการนั้น เป็นงานลักษณะพิเศษที่มีผู้ชำนาญการที่จบการศึกษาด้านนี้โดยเฉพาะอยู่แล้ว ดังนั้นผู้บริหารและอาจารย์โดยทั่วไป จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าใดนัก

2.2.3 คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่ ให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับแรกสอดคล้องกันคือ มีความยุติธรรมและยังสอดคล้องกับ วิชัย เวียงสงค์ (2527 : 168) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พบว่าในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ที่ผู้บริหารและครูต้องการมากที่สุด 14 ข้อ ข้อแรกคือความยุติธรรม นอกจากนี้ พรปริญญา ติตตะสิริ (2525) ได้ทำการศึกษาวิจัยคุณลักษณะและความสามารถของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรกรรม ตามทัศนะของครูอาจารย์เกษตร กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ครูอาจารย์เกษตรมีทัศนคติต่อคุณลักษณะและความสามารถของผู้บริหารโดยทั่วไป มีความสำคัญมากในข้อหนึ่งคือ ให้ความเป็นธรรม เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่และในเรื่องการพิจารณาความดีความชอบต้องมีความยุติธรรมและเปิดเผยคล้ายกับการวิจัยของ เฉลิม รัชชนะกุล (2525 : 120) ที่ได้ศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11 พบว่า ความสำคัญของลักษณะที่พึงประสงค์ 10 อันดับแรก ลำดับที่ 2 คือ ควรเป็นผู้มีความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

จะเห็นว่าในสถาบันการศึกษาหรือองค์กรใด ๆ ก็ตาม ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน นอกจากจะมีความรู้ที่เกิดจากการศึกษาอบรมต่าง ๆ จนเกิดทักษะแล้ว ยังจะต้องมีความสามารถในการใช้ความรู้ นั้น ๆ มาดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย ความรู้และความสามารถดังกล่าว ยังต้องการคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จดังที่ กิติพันธ์ รุจิรกุล (2529 : 40-47) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้นำที่ดี 51 ประการ ในข้อที่ 24 คือเป็นผู้มีความยุติธรรม ผู้บริหารซึ่งคือผู้ที่จะต้องเป็นผู้นำในการประสานสัมพันธ์ และจงใจให้บุคลากรร่วมมือในการทำงานขององค์กรจนประสบผลสำเร็จได้นั้น จะไม่ใช่แต่อำนาจตำแหน่งหน้าที่ของตน แต่จะใช้ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตนเองและเพื่อนร่วมงาน ร่วมใจกันทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้ ส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ที่ดีนั้นก็คือความยุติธรรม ดังที่ วิจิตร วรุตยากร อ่างใน เจริญ ไวรวัจนกุล (2523 : 117) ได้กล่าวถึงผู้มีมนุษยสัมพันธ์ไว้ 16 ประการ ประการที่ 16 ก็คือความยุติธรรมนั่นเอง ซึ่งความยุติธรรมของผู้บริหารจะเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้ใต้บังคับบัญชา จะมีความเชื่อมั่นว่า เมื่อตนได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่แล้ว จะได้รับการตอบสนองที่ดีและยุติธรรม จากผู้บังคับบัญชาเป็นการตอบแทน ผู้ปฏิบัติงานก็จะเกิดกำลังใจที่ช่วยเสริมแรงในการดำเนินการในงานต่าง ๆ ทั้งหลายได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งนำความสำเร็จมาสู่องค์กรนั้น ๆ ในที่สุดด้วย

ในส่วนของความคิดเห็นในลำดับสุดท้ายในดำนนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีความสามารถในการกระจายความรับผิดชอบ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่ากรมอาชีวศึกษา (2529 : 6-11) ได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาไว้ชัดเจนแล้ว ดังนั้นผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จึงไม่จำเป็นต้องกำกับดูแลการกระจายความรับผิดชอบมากนัก เพียงแต่ทำหน้าที่บริหารงานวิชาการ ให้เป็นไปตามที่กรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดไว้เท่านั้น

สรุปภาพรวมรายด้านคุณลักษณะส่วนตัว ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับความพึงประสงค์สูงสุดไปต่ำสุด ปรากฏว่า ผู้บริหารและอาจารย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความพึงประสงค์ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านร่างกายและจิตใจ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้พบข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดโดยคุณลักษณะที่พึงประสงค์รายด้านสูงสุดคือ ด้านความเป็นผู้นำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์ส่วนมากเห็นความสำคัญของสภาวะผู้นำ ของผู้บังคับบัญชาในระดับบริหารมาก เนื่องจากในสภาพปัจจุบันการดำเนินการใด ๆ เกือบทุกเรื่องและทุกลักษณะงาน ผู้นำมีส่วนในการทำให้การดำเนินงานเกิดความสำเร็จ หรือเกิดการล้มเหลวและเกิดผลเสียหายเป็นอันมากตามมาภายหลังได้ ซึ่งความเสียหายมิได้เกิดจากบุคลากรคนใดคนหนึ่ง แต่หมายถึงเกิดความเสียหายกับส่วนรวมทั้งหมด ในทำนองเดียวกันก็อาจจะเกิดความสำเร็จ และเกิดผลดีมากมายขององค์การได้ ถ้าได้ผู้นำที่ดีมาเป็นผู้นำทางในการดำเนินงาน ดังนั้นผู้นำที่ดีมีความรู้ความสามารถจึงเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุด เกือบจะทุกองค์การที่ต้องการความสำเร็จขององค์การเป็นเป้าหมาย Keith Davis อ้างใน เทพพนม เมืองแมน (2529 : 187) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้นำที่ดูเหมือนจะมีผลต่อความสำเร็จขององค์การไว้ 4 ประการคือ การมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดดี ความเจนจัดในวงสังคมอย่างมีอารมณ์มั่นคงมั่นใจในตนเอง มีแรงกระตุ้นภายในที่ต้องการ ความสำเร็จในการทำงานและตระหนักในคุณค่าศักดิ์ศรีของลูกน้อง สอดคล้องกับ ภิญโญ สาคร (2526 : 264-265) กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้นำที่ขาดไม่ได้ตามความเห็นของ Barnard 5 ประการ คือ ความมีชีวิตชีวาและทนทาน ความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการจูงใจคน ความรับผิดชอบ และความฉลาดมีไหวพริบ จะเห็นว่า คุณลักษณะดังกล่าวล้วนแต่เป็นคุณลักษณะที่ส่งเสริมให้ผู้นำ สามารถนำองค์การไปสู่ความสำเร็จได้

ในวิทยาลัยเทคนิคทุกแห่ง ย่อมจะมีหน้าที่จัดการศึกษาและฝึกอบรมส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนให้เป็นที่ไปตามนโยบายของรัฐบาลโดยสอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศเป็นหลักนั้น การบริหารวิชาการมีความสำคัญในด้านการกำหนดหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ได้ประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ผลผลิตที่ได้คือผู้จบการศึกษาจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น อาจกล่าวได้ว่าขึ้นอยู่กับการบริหารวิชาการ ผู้นำการบริหารวิชาการได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจึงเป็นผู้ที่มีบทบาท ในการรับภาระหน้าที่ที่สำคัญดังกล่าว ซึ่งอาจจะชี้ชัดได้ว่าความสำเร็จในการผลิตนักเรียนนักศึกษา ให้ไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้นั้นจะประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพได้มากน้อยเพียงใด ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการก็จะเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งด้วย ดังนั้นผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนมากจึงมีความพึงประสงค์สูงสุดด้านความเป็นผู้นำ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเอง

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์รายด้านคุณลักษณะส่วนตัวลำดับสุดท้ายคือ ด้านร่างกายและจิตใจ อาจจะเป็นเพราะว่าในการผ่านกระบวนการสรรหา และคัดเลือกตำแหน่งผู้บริหารระดับต่าง ๆ ของกรมอาชีวศึกษา หรือแม้แต่ตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ผู้บริหารก็จะให้ความสำคัญด้านร่างกายและจิตใจเป็นเบื้องต้นอยู่แล้ว เช่นในข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา (2537 : 3-4) ได้กำหนดไว้ในข้อ 7 ว่า มีสภาพความพร้อมของตนเอง ซึ่งหมายถึงทั้งด้านร่างกายและจิตใจของตนเองและครอบครัวด้วย ซึ่งเป็นคุณสมบัติทางรูปธรรมที่อาจจะมองเห็นได้มากกว่าในข้ออื่น ๆ อยู่แล้ว ดังนั้นจึงเป็นคุณลักษณะที่ไม่ค่อยมีผู้ให้ความสำคัญเท่าใดนัก เนื่องจากจะต้องเป็นเกณฑ์การคัดเลือกเบื้องต้นดังกล่าว

สรุปภาพรวมรายด้านคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ด้านคุณลักษณะทางด้านวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความพึงประสงค์สูงสุดไปต่ำสุดปรากฏว่า ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ด้านความรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้ข้อมูลที่น่าสนใจเกิดขึ้น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ด้านคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงสุดคือด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคส่วนมากจะให้การยอมรับว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ย่อมจะใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของตนเอง ช่วยนำพาให้สถานศึกษา ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เป็นทักษะที่มีประสิทธิภาพอย่างสูงของผู้บริหาร ที่นำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเชื่อถือและศรัทธาต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งเมื่อเกิดความศรัทธาแล้ว ก็จะทำให้การปฏิบัติงานใด ๆ ของหมู่คณะเป็นไปโดยราบรื่นและเกิดประสิทธิผลในการทำงานเป็นอย่างดีอีกด้วย สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 293-295) กล่าวว่า ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. ด้านภูมิหลังและประสบการณ์ ต้องมีคุณสมบัติในด้านการตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ ด้านการวางแผน และมีความสามารถด้านเทคนิคและด้านการบริหาร
2. ด้านสติปัญญาและคุณภาพด้านสมอง ต้องมีความสามารถในด้านภาษา ด้านเหตุผล ด้านความจำ ความรอบรู้ สามารถวินิจฉัยสั่งการและมีความยืดหยุ่น
3. ด้านคุณลักษณะทางร่างกาย ต้องมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง สุขภาพทั้งกายและจิตดี เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน อดทนและเข้มแข็ง
4. ด้านบุคลิกภาพและความสนใจ ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง บรรลุวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีความปรารถนาสูงในการปฏิบัติงานให้บรรลุผล

นอกจากนี้หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการ เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บริหารศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา (2528 : 3) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถในเรื่องต่อไปนี้ มีความรู้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสม มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย อดทน เบียด ข้อบังคับต่าง ๆ และสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารงานบุคคล มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทภาระหน้าที่ของสถานศึกษาและแนวนโยบายต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากคุณลักษณะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานดังกล่าว แสดงถึงสมรรถภาพของผู้บริหารที่จะบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ สามารถใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องฉับไว สามารถจัดระบบงานการกระจายความรับผิดชอบ สามารถติดตามผลการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตามระเบียบวินัย เป็นที่ปรึกษาของผู้ร่วมงาน เป็นต้น แสดงถึงคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เป็นคุณลักษณะที่กรมอาชีวศึกษาให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกเช่นกัน

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์รายด้านคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ลำดับสุดท้ายคือด้านความรู้ทางวิชาชีพ อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคโดยทั่วไป ส่วนมากจะต้องผ่านการคัดสรรจากความรู้ความสามารถเบื้องต้นในเรื่องความรู้ความสามารถในด้านวิชาชีพเป็นเบื้องต้นอยู่แล้ว เช่น กรมอาชีวศึกษา (2537 : 3-4) ได้ระบุข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ในข้อ 2 ว่า จะต้องเคยทำหน้าที่หัวหน้างานหรือหัวหน้าแผนก หัวหน้าคณะหรือหัวหน้าฝ่าย ในกรมอาชีวศึกษามาก่อนแล้วซึ่งตำแหน่งงานดังกล่าวจะต้องเป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาชีพเป็นอย่างดี ตามระเบียบการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของ กรมอาชีวศึกษา (2529 : 6-11) นั่นเอง ดังนั้นผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคส่วนมาก จึงไม่ได้ให้ความสำคัญคุณลักษณะในด้านวิชาชีพมากขึ้น เนื่องจากจะต้องเป็นเกณฑ์การคัดเลือกเบื้องต้น ที่จำเป็นในการพิจารณาให้ความสำคัญก่อนอยู่แล้วนั่นเอง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค พบว่า โดยภาพรวมความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อทำการทดสอบแต่ละด้านก็พบว่าความคิดเห็นแต่ละด้านไม่แตกต่างกันเช่นกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้การที่ผลการวิจัยปรากฏผลออกมาเช่นนี้ อาจเป็นไปได้ว่าวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาทุกวิทยาลัยเทคนิค ไม่ว่าจะเป็นวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และวิทยาลัยที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาต่างก็ใช้ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 นอกจากนี้แล้วสถานศึกษาก็จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่า

ด้วยการจัดอาชีวศึกษาจังหวัด (อศจ.) และอาชีวศึกษาภาค (อศภ.) พ.ศ. 2533 เช่นเดียวกันอีกด้วย ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าหน้าที่ในการจัดการศึกษาวิชาชีพ ซึ่งจัดเป็น 4 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทั้งวิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรม และ วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่างมีระเบียบปฏิบัติและหน้าที่เหมือนกัน โครงสร้างของระบบบริหารก็ใช้โครงสร้างเดียวกัน ดังนั้นบุคลากรด้านการบริหารจึงต้องมีคุณสมบัติและคุณลักษณะ ตามที่กรมอาชีวศึกษากำหนดไว้เหมือนกัน รวมถึงผู้บริหารที่ทำหน้าที่ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการด้วยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค จึงไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นรายด้านโดยละเอียดทั้งด้านคุณลักษณะส่วนตัวและด้านคุณลักษณะทางวิชาการแล้ว ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจบางประการดังนี้

3.1 คุณลักษณะส่วนตัว

3.1.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกายและจิตใจ พบว่าในภาพรวมความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ควรจะเป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตที่ดี มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงไม่มีโรคภัยเบียดเบียน และมีจิตใจร่าเริงแจ่มใสซึ่งการมีคุณลักษณะดังกล่าวจะเป็นสิ่งซึ่งช่วยให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพ พันส์ หันนาคินท์ (2524 : 63) ให้ความเห็นเกี่ยวกับสุขภาพของร่างกายและจิตใจไว้ว่า "ผู้บริหารควรจะมีสุขภาพดีทั้งทางกายและทางจิตใจ เพราะสุขภาพเป็นหลักประกันของการทำงาน" สอดคล้องกับ กิติพันธ์ รุจิรกุล (2529 : 40) ได้กล่าวถึงสุขภาพทางกายว่า "การมีสุขภาพทางกายที่ดี ควรจะมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีความอดทน อยู่ในสภาพที่พร้อมเสมอที่จะเผชิญกับงานที่ต้องรับผิดชอบผู้มี

ร่างกายแข็งแรงที่อยู่เสมอย่อมเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี และช่วยส่งเสริมให้มีลักษณะเด่น" เมื่อสุขภาพทางกายดีแล้ว ก็จะมีผลทำให้สุขภาพจิตดีได้และไม่เกิดอุปสรรคในการทำงานได้มากขึ้น ประสิทธิ์ พงษ์เทพนิวัต (2530) ได้ศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในพื้นที่ยากจนภาคเหนือ พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านร่างกายและจิตใจ ควรเป็นผู้ที่มีความซื่อตรงต่อตนเองและหน้าที่ ขยันขันแข็งในการทำงาน และโอบอ้อมอารีไม่เอารอดเอาเปรียบ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าร่างกายและจิตใจที่ดี ทำให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจก็คือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านร่างกายและจิตใจมี 11 ข้อ เมื่อจัดลำดับที่พึงประสงค์ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 11 แล้วพบว่า ทั้งผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีการเรียงลำดับที่พึงประสงค์ตรงกันเกือบทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกัน เช่นเดียวกับ อรุณ รักรธรรม (2527:198) กล่าวถึงคุณลักษณะทางร่างกายว่า จะต้องดีพร้อมและมีสุขภาพสมบูรณ์ จึงจะนับได้ว่าเป็นผู้นำที่ดี ภาวะทางร่างกายที่ดีย่อมแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพของการ เป็นผู้นำที่ดีได้ ภาวะทางร่างกายที่ดีย่อมแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพของการ เป็นผู้นำให้เด่นชัดขึ้นได้มาก ส่วนอารมณ์ก็จะส่งอาการไปควบคุมจิตใจให้ทำอะไรได้ตามความประสงค์ อารมณ์จึงมีความสำคัญสำหรับการบริหาร ดังนั้นจึงควร เป็นสิ่งที่ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกือบทุกข้อเหมือนกัน

ในด้านนี้การเรียงลำดับที่พึงประสงค์แตกต่างกันอยู่ 2 ข้อ คือ ข้อ 8 มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว และข้อ 9 มีความโอบอ้อมอารี ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม ส่วนมากเป็นเพศชายที่มักจะมึจิตใจที่หนักแน่น เข้มแข็งมากกว่าเพศหญิงโดยทั่วไป ดังนั้นจึงมีระดับพึงประสงค์ด้านความเข้มแข็งของจิตใจมากกว่าเพศหญิง ซึ่งผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาจะมีเพศหญิงมาก เพศหญิงโดยทั่วไปจะมีความอ่อนไหวทางอารมณ์มากกว่า ดังนั้นจึงให้ความสำคัญประสงค์เรื่องมีความโอบอ้อมอารี อยู่ในระดับสูงกว่าความมีจิตใจ เข้มแข็งไม่หวั่นไหวนอกจากนี้ยังได้ให้ระดับพึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในข้อ 4 มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงอยู่ในระดับมากที่สุดด้วย โดยที่ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรม มีระดับที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุดเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ในภาพรวมความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ควรจะเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทุกคน ตลอดจนเพื่อนร่วมงานทุกระดับ ผู้บังคับบัญชาที่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เข้าพบได้สะดวกมากขึ้นโดยอาศัยความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกฝ่าย ย่อมจะทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ การงานจะติดขัดอย่างไรหรือเกิดการขัดข้องที่จุดไหนก็จะสามารถเข้าพบปรึกษาหารือกันได้ทุกเมื่อ ย่อมจะทำให้งานเกิดคุณภาพที่ดี ดังที่ สมพงษ์ เกษมสิน (2526:223) กล่าวไว้ว่า "ผู้บริหารที่ดี ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่" การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้เกิดความราบรื่นในการบริหาร และการปฏิบัติงานโดยทั่วไป กิติพันธ์ รุจิรกุล (2529:107) ได้กล่าวถึงผู้บริหารกับมนุษยสัมพันธ์ว่า "ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ตามที่ตนปรารถนาได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับมนุษยสัมพันธ์ที่ตนมีต่อผู้อื่น"

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อได้พบข้อมูลที่น่าสนใจก็คือ คุณลักษณะส่วนตัวด้านมนุษยสัมพันธ์มีจำนวน 10 ข้อ การให้ระดับที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและอาจารย์ทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในลำดับที่แตกต่างกันเล็กน้อย แต่จะมีลำดับเหมือนกันในลำดับที่ 1, 2, 3, และลำดับที่ 10 โดยลำดับที่ 1 คือมีความสามารถในการสื่อสารและประสานงาน ลำดับที่ 2 คือให้ความสำคัญกับทุกคนในหน่วยงาน ลำดับที่ 3 คือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น และลำดับที่ 10 คือไม่ดูค่าหรือนินทาผู้ใต้บังคับบัญชา โดยลำดับที่ 1, 2 และ 3 มีความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด จะเห็นได้ว่าผู้บริหารและอาจารย์ทั้งสองกลุ่มที่เปิดสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรม และกลุ่มที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่างก็มีระดับความพึงประสงค์สูงสุดในเรื่องความสามารถในการสื่อสารและประสานงานเช่นเดียวกัน เนื่องจากในยุคโลกาภิวัตน์เช่นปัจจุบันนี้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจะต้องมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารประสานสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ได้เข้าใจ และปฏิบัติได้ถูกต้องตรงกัน จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างราบรื่นและกลมกลืนกันเป็นอย่างดี ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์

(2534:65) ได้กล่าวไว้ว่า "หน่วยงานใดที่มีระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี มักจะเป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ" ด้วยเหตุนี้ก็จะทำให้การบริหารงานวิชาการด้านการอาชีวศึกษา จึงจะมีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถทัดเทียมและแข่งขันภาคเอกชนและในระดับนานาชาติได้ ส่วนลำดับที่ 2 และ 3 คือการให้ความสำคัญกับทุกคนในหน่วยงาน และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่นนั้น ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีบทบาทในการเป็นตัวแทนของกลุ่มในเรื่องวิชาการ การเห็นความสำคัญของผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับ และเป็นผู้มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ย่อมจะเป็นคุณลักษณะที่ช่วยเสริมให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี เป็นการกระทำในลักษณะการจูงใจที่ไม่ใช่แต่อำนาจอย่างเดียวเท่านั้น การเป็นตัวแทนของกลุ่มในลักษณะดังกล่าว ย่อมทำให้ผลงานที่ปฏิบัติจะส่งผลดีเป็นอย่างดี ดังที่ เมธี บิลันธานนท์ (2536:7) กล่าวไว้ว่า "ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ พึงรักษาการปฏิบัติของกลุ่มและความพอใจของสมาชิก"

ส่วนความพึงประสงค์ลำดับสุดท้ายคือลำดับที่ 10 ระดับที่พึงประสงค์ระดับมาก ที่ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่มมีความเห็นเช่นเดียวกันคือ "ไม่ดูต่ำหรือินทาผู้ใต้บังคับบัญชา" เนื่องจากว่าต่างก็มีความรู้สึกเช่นเดียวกันว่า การดูต่ำหรือินทากันในหน่วยงานใด ๆ มักจะเป็นการบั่นทอนกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าการเสริมแรง นอกจากนั้นยังเป็นพื้นฐานของการขาดความสามัคคี เกิดการแตกแยกเป็นพรรคเป็นพวกทำให้ขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หน่วยงานไม่สามารถดำเนินภารกิจไปได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่ม จึงให้ลำดับที่พึงประสงค์ในลำดับสุดท้ายเช่นกัน

3.1.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านความเป็นผู้นำ พบว่า ในภาพรวมความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ควรจะมีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่ต้องรับผิดชอบการบริหารงาน ภายในสถานศึกษาเกือบทุกเรื่องแม้กับภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานศึกษาด้วย เช่นการประสานงานกับภาคเอกชน ตัวอย่างเช่นการฝึกงานของนักศึกษา ภาควิชาการและระบบทวิภาคี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจะต้องเป็นผู้ประสานงาน ให้เกิด ความเรียบร้อยและกำกับดูแลให้เกิดประสิทธิภาพด้วย ดังนั้นแต่ละสภาวะการดำเนินงานจึงต้องแสดง สภาวะผู้นำในทุก ๆ ด้านให้เหมาะสมและสอดคล้องกัน จัดความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ ลุล่วงด้วยดี สอดคล้องกับความคิดเห็นของ Getzels และ Guba (อ้างใน เมธี บิลันธนานท์, 2536:8) ที่กล่าวไว้ว่า "ผู้นำที่ดีคือ ผู้ที่พยายามกำจัดข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น ในกลุ่ม เพื่อความมีประสิทธิภาพของงาน" กิติพันธ์ รุจิรกุล (2529:40-47) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะผู้นำควรมี 7 ประการคือ การมีสุขภาพร่างกายที่ดี การมีอารมณ์ดี สติปัญญาและ คุณภาพทางสมองดี ภูมิหลังทางสังคมและประสบการณ์ดี บุคลิกภาพและความสนใจมีความ เชื่อมั่นในตนเองใจกว้างและซื่อสัตย์ รับผิดชอบไม่ทอดทิ้ง และเข้าสังคมได้ จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบดังกล่าว เป็นองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จในการทำงานทุก ระดับได้ โดยเฉพาะการบริหารงานที่จำเป็นจะต้องเป็นแบบอย่างของบุคคลทั่วไป ดังนั้น การมีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ จึงเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่มดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร อ่อนประเสริฐ (2537) ได้ทำการวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา พบว่า เมื่อเรียง ลำดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์จากสูงที่สุดไปต่ำสุด จากจำนวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6 ด้าน ปรากฏว่าคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นลำดับสองของผู้บริหาร และครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาด้วย คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำจึงควรเป็นคุณลักษณะที่มี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ควรจะสร้างเสริมให้ มากขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อได้พบข้อมูลที่น่าสนใจก็คือ ความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ทั้งสองกลุ่มในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวด้านความเป็นผู้นำ มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองข้อดังนี้ ข้อที่ 26 กล้าตัดสินใจ และ ข้อที่ 29 มีเหตุผลและ ยอมรับความจริง ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่าง อุตสาหกรรมและวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาที่มีความแตกต่างกัน ในด้านการจัด การสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ส่วนหนึ่งเหมือนกันแต่อีกส่วนหนึ่งแตกต่างกัน วิทยาลัยเทคนิคที่ เปิดสอนหลายประเภทวิชาจะมีสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งก็จะเป็นสาขา

ทั่ว ๆ ไป เช่น สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาคหกรรมทั่วไป เช่นที่วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย เป็นต้น ส่วนวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม ก็จะมีเปิดสอนในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมต่าง ๆ เท่านั้น ดังนั้นลักษณะพื้นฐานของความหลากหลายในสาขาวิชาชีพจึงไม่เหมือนกัน วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา จะมีความหลากหลายของพื้นฐานวิชาชีพมากกว่า ซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษาอบรมและการสร้างเสริมทักษะในด้านต่าง ๆ ก็จะมาจากพื้นฐานที่หลากหลายด้วย นอกจากนี้พบว่า การเปิดสอนสาขาวิชาชีพอื่นที่ไม่ใช่ช่างอุตสาหกรรมจะมีเพศหญิงมากกว่าชาย ดังที่ปรากฏในผลการวิจัยของ วิเชียร อ่อนประเสริฐ (2537:129) ที่ได้ระบุว่า จำนวนผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในปี พ.ศ. 2530 เป็นหญิง 1,901 คน เป็นชายเพียง 577 คน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศนา แสงศักดิ์ (2522:114) ในปี พ.ศ. 2522 ที่พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นชายมากกว่าหญิงทั้งนี้เพราะในปี พ.ศ. 2519 กรมอาชีวศึกษาได้รวมโรงเรียนเทคนิคเข้าด้วยกันกับโรงเรียนอาชีวศึกษา แล้วยกฐานะเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 31 วิทยาลัย แบ่งการบริหารเป็น 65 วิทยาเขต ในปัจจุบันเมื่อกรมอาชีวศึกษาได้แยกวิทยาลัยอาชีวศึกษาออกจากวิทยาลัยเทคนิคแล้ว วิทยาลัยเทคนิคบางส่วนจึงเป็นวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชา ซึ่งวิทยาลัยเทคนิคเหล่านี้ส่วนหนึ่ง เกิดจากการรวมโรงเรียนอาชีวศึกษากับโรงเรียนเทคนิคเข้าด้วยกัน แล้วยังคงสภาพอยู่จนถึงปัจจุบันนั่นเอง

จากโครงสร้างของสาขาวิชาชีพที่แตกต่างกัน และความสมดุลของเพศที่แตกต่างกัน ย่อมจะส่งผลถึงความต้องการที่แตกต่างกันออกไป ในเรื่องคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำและด้านความรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม ในภาพรวมจะต้องเป็นผู้ที่ควรจะมีบุคลิกลักษณะที่ฉับไว กล้าตัดสินใจ และมีเหตุผลพิจารณาทุกสิ่งอย่างรอบคอบ เนื่องจากการเรียนการสอนช่างอุตสาหกรรมจะต้องมีคุณสมบัติพื้นฐานดังกล่าวมากกว่าการเรียนสาขาวิชาอื่น ซึ่งอาจจะต้องละเอียด สุขุม ประณีต ดังนั้นความต้องการผู้นำในการกล้าตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งปวงในกิจกรรมการเรียนการสอนช่างอุตสาหกรรม ย่อมจะต้องมีความต้องการคุณลักษณะ ในข้อกล้าตัดสินใจสูงเป็นพิเศษกว่ามาก นั่นคือจะต้องมีความกล้าที่จะตัดสินใจเมื่อมีปัญหาในการบริหารงานต่าง ๆ เพื่อให้

การปฏิบัติงานเกิดความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ส่วนผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา เนื่องจากวิชาชีพที่อาจจะมีความแตกต่างกันอย่างมาก เช่น กลุ่มวิชาชีพด้านคหกรรม กับกลุ่มวิชาชีพด้านศิลปกรรม เป็นต้น ทำให้การตัดสินใจและการดำเนินการต่าง ๆ จะต้องอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จึงจะดำเนินการได้อย่างไม่ผิดพลาด จึงเป็นลักษณะที่คล้ายกับว่าความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ และการมีเหตุผลที่จะยอมรับความจริงมีน้อย เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา หรืออีกนัยหนึ่งก็คือวิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคนิครวมอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน มีพฤติกรรมผู้นำที่เป็นอยู่จริงต่ำกว่าพฤติกรรมผู้นำที่ควรจะเป็นตามที่ ทศนา แสงศักดิ์ (2522:112) ได้วิจัยการวิเคราะห์พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น พบว่าความเป็นผู้นำที่ควรจะเป็นมีคะแนนสูงกว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่เป็นอยู่จริง

นอกจากนี้ได้พบข้อมูลที่น่าสังเกตคือ ในด้านนี้ทั้งหมดจำนวน 11 ข้อ พบว่าระดับที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่มของทุกข้อ มีระดับที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ มีลำดับที่พึงประสงค์ลำดับที่ 1 และ 2 ลำดับเดียวกันคือลำดับที่ 1 มีความรับผิดชอบ และลำดับที่ 2 เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ส่วนลำดับอื่นจะคลาดเคลื่อนไม่ตรงกันไม่มากนัก จากลำดับที่ 1 และ 2 ตรงกัน อาจกล่าวได้ว่า ในเรื่องความรับผิดชอบและ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลนี้ เป็นความพึงประสงค์ที่ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนมาก ต้องการให้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำจะต้อง เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือ ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนประสานความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคลเข้าด้วยกัน โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเมื่อมีการทำงานในลักษณะ เป็นทีม มีการปรึกษาหารือกันก่อนที่จะดำเนินการ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จต่อไปสอดคล้องกับความเห็นของ Stogdill (1974: 71) ที่กล่าวว่า "ผู้นำเป็นผู้สนับสนุนการทำงานเป็นกลุ่ม" ส่วนความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลนั้นก็จะต้อง เป็นผู้ที่มีแนวความคิด ทศนคติ ตลอดจนเสริมสร้างคุณลักษณะของตนเอง ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ได้ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการยอมรับจากบุคคลทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

3.2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ พบว่า ในภาพรวมความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคควรมีคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์มากพอเพียงพอที่จะเป็นผู้นำในด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ เนื่องด้วยความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ จะเป็นส่วนหนึ่งของความมีวิสัยทัศน์ในการร่วมกันกำหนดอนาคตของสถานศึกษา และคุณภาพของนักศึกษาที่สถานศึกษาผลิตออกไป เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จะต้องนำมาใช้กับการบริหารงานจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ระบบบริหารมีประสิทธิภาพ วิจิตร วรุดยางกูร และสุพิชญา ธีระกุล (2523:76) ได้กล่าวถึงความรู้และประสบการณ์ของผู้บริหารไว้ 4 ประการ คือ ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของงาน ความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา ความรู้เท่าทันเหตุการณ์ และความรู้ประสบการณ์ในวิชาการบริหาร จากความรู้และประสบการณ์ดังกล่าวถ้ารู้จักนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างครบถ้วนแล้ว แน่แน่นอนว่าการบริหารงานวิชาการก็จะเกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจเกิดคือ ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดเรียงลำดับที่ 1, 2, และ 3 เช่นเดียวกันคือ ลำดับที่ 1 มีความรู้ทันสมัยและยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ลำดับที่ 2 มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น และลำดับที่ 3 มีความรู้ด้านแผนงานและนโยบายกรมอาชีวศึกษา ส่วนลำดับอื่น ๆ มีความแตกต่างกันเล็กน้อย แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่มพึงประสงค์ที่จะให้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการทั่วไปควรมีความรู้ทันสมัยและยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพราะความรู้ทันสมัยนี้สามารถนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพได้ดี ประกอบกับจะต้องอาศัยเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยการบริหารงานวิชาการด้วย เพราะธรรมชาติของการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ ต้องอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัยนำมาพัฒนาการเรียนการสอน จึงจะสามารถเกิดมาตรฐานที่ดีและเข้าสู่ระบบสากล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ นอกจากนี้ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ก็เป็นคุณลักษณะที่จะนำไปสู่ความประสานสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานภายนอก เช่น ชุมชน สถานประกอบการต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความร่วมมืออันดีต่อกัน ทำให้สามารถรับทราบข้อมูลข่าวสาร ของตลาดแรงงาน จะได้ผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ รวมถึงความต้องการแรงงานท้องถิ่นที่นักศึกษาอยู่ เพื่อจะได้บรรลุเป้าหมายของการจัดการอาชีวศึกษาต่อไป ทั้งนี้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีในเรื่องแผนงาน และนโยบายของกรมอาชีวศึกษาด้วย การดำเนินการต่าง ๆ จึงจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ นอกจากนั้นผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านนี้ ยังพบว่า ความพึงประสงค์ลำดับสุดท้ายคือลำดับที่ 10 ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่ม ยังมีระดับที่พึงประสงค์ในระดับมากและเป็นลำดับสุดท้ายเช่นเดียวกันคือ มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์ส่วนมากให้ความสำคัญกับการศึกษา น้อยกว่าความรู้ความสามารถของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการที่แท้จริง เนื่องจากการศึกษาที่สูงขึ้นนั้นสามารถเรียนเพิ่มเติมได้ไม่ยากนัก ดังนั้นจึงได้ให้ความสำคัญในข้อนี้ไม่มากนัก

3.2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านความรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ในภาพรวมความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ควรจะมีคุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านความรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น ในการนำมาพิจารณาประกอบหลักการบริหารทั้งหลาย ของการบริหารงานวิชาการที่ต้องรับผิดชอบอยู่ เพราะความรู้ทางวิชาชีพจะนำไปสู่ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนา องค์ความรู้ที่ทั้งปวงที่จะนำมาจัดการและบริหารการอาชีวศึกษา ให้เกิดความเจริญก้าวหน้าสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย เวียงสงค์ (2527:168) พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ต้องการคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้บริหาร เกี่ยวกับความสามารถที่จะนำไปใช้ในการบริหารงาน รู้จักลักษณะงานและนโยบายของงานที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งเป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้บริหารที่ต้องการมากที่สุดคือ มีความรู้เรื่องระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับเกี่ยวกับหน้าที่วิธีแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้การบริหารงานไม่มีอุปสรรค และเป็นไปโดยราบรื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจก็คือ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ทั้งสองกลุ่ม ในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านความรู้ทางวิชาชีพ มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หนึ่งข้อคือ ข้อ 46 ส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปรับปรุงพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมจะต้องตื่นตัวในวิชาความรู้ทางงานอุตสาหกรรมเสมอ เนื่องจากวิทยาการและเทคโนโลยีในงานอุตสาหกรรมปัจจุบัน มีความก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วมาก ทำให้วงการอุตสาหกรรมของประเทศและของโลก เกิดการตื่นตัวและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารและอาจารย์จึงจำเป็นต้องมีความต้องการที่จะปรับปรุงตนเองด้านวิชาการให้ก้าวหน้า และทันสมัยอยู่เสมอ ดังนั้นเมื่อพิจารณาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาแล้วจึงพบว่า การส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปรับปรุง และพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ จึงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจคือ แบบสอบถามด้านนี้มีจำนวน 17 ข้อ ลำดับที่พึงประสงค์ข้อ 1 - 17 มีลำดับแตกต่างกันไม่มากนักเกือบทุกข้อทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมจะประกอบไปด้วยสาขาวิชาต่าง ๆ ของช่างอุตสาหกรรมทั้งหมด ซึ่งลักษณะของช่างอุตสาหกรรมจะเป็นวิชาชีพ ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันมีลักษณะหลาย ๆ วิชาเรียน ตลอดจนโครงสร้างต่าง ๆ ที่จะสอดคล้องเกี่ยวโยงกันมากและประกอบไปด้วยเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งแตกต่างกันกับวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ซึ่งจะประกอบไปด้วยวิชาชีพต่างสาขาที่หลากหลายในบางสาขาความเกี่ยวข้องกันจะน้อยมากเช่น สาขากรรมศาสตร์กับสาขาช่างยนต์ เป็นต้น และจะมีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จากความแตกต่างกันทางด้านวิชาชีพและความแตกต่างทางเพศนี้เอง จึงมีผลทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ทั้งสองกลุ่ม จัดลำดับที่พึงประสงค์เกี่ยวกับคุณลักษณะทางด้านวิชาการด้านความรู้ทางวิชาชีพ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แตกต่างกัน ยกเว้นในลำดับที่ 6 มีความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลทางการศึกษาและลำดับที่ 17 มีความรู้เรื่องงานห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการ ที่ผู้บริหารและอาจารย์ทั้งสองกลุ่มจัดลำดับความพึงประสงค์ไว้เหมือนกัน

3.2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในเรื่องคุณลักษณะทางด้านวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานพบว่าในภาพรวมความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เริ่มจากโดยเบื้องต้นจะต้องมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้ตามแนวทางที่กรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดไว้ในระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วย การบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 (กรมอาชีวศึกษา, 2529) ว่า จะต้องสามารถดูแลรับผิดชอบปกครอง บังคับบัญชาข้าราชการครูอาจารย์ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง นักเรียนนักศึกษา หรือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถานศึกษา ควบคุมดูแลการเรียนการสอน การฝึกอบรม การวัดผลการศึกษา การจัดโปรแกรมการเรียนของคณะวิชาต่าง ๆ งานหลักสูตรพิเศษ งานหลักสูตรและการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ความคาดหวังของผู้บริหารและอาจารย์ส่วนมากนอกจากมีความคาดหวังในด้านการมีความสามารถ ที่จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2529 แล้ว คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ควรจะเป็นความรู้ความสามารถอื่น ๆ ที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสำเร็จในการบริหารงานในสถานศึกษาอีกมาก เช่นความสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ วิจิตร วรุตบางกูร (2523:79-80) กล่าวถึงความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารไว้ว่า จะต้องประกอบด้วยความรู้พื้นฐาน 4 ประการ คือ ความรู้และประสบการณ์ในการบริหาร ความรู้ทั่วไป ทักษะความสามารถทางภาษา ความจำดี สอดคล้องกับ สมพงษ์ เกษมสิน (2521:293-295) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานว่าควรจะไปด้วยมีความสามารถด้านภูมิหลังและประสบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การมี ด้านสติปัญญาและคุณภาพด้านสมอง คุณลักษณะทางร่างกายดี และมีบุคลิกภาพที่ดี ส่วน พันส์ ทันนาคินท์ (2524:68-69) ให้ความเห็นว่า ความสามารถในการปฏิบัติงาน คือ การใช้ทักษะ 3 ประการ ทำให้งานเป็นไปอย่างราบรื่น ได้แก่ ทักษะในกลวิธีทำงาน (Technical skill) ทักษะในการแสดงความคิดรวบยอด (Conception skill) ทักษะ ในด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human skill) นอกจากนี้ Magnuson (1971:78-79) ยังได้ พบว่า ผู้จัดการโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ควรจะประกอบไปด้วยคุณลักษณะ 2 ประการ คือ 1. คุณลักษณะด้านวิชาชีพได้แก่ มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความรู้ในสาขาวิชาชีพดี รู้จักมอบหมายงานทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ มีเวลาสำหรับผู้ร่วมงานมีความสนใจบุคคลอื่น มีความสามารถในการวางแผนและจัดระเบียบงาน รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น และรู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่ 2. คุณลักษณะส่วนตัวได้แก่ มีวิจรรย์ญาณและมีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ มีความรู้กว้าง ขวาง มีสติปัญญา มีความจริงใจ ความเป็นมิตร มีอารมณ์ขัน มีใจกว้างเปิดเผย มีความ เสมต้น เสมอปลาย และมีความเมตตาปราณีต่อผู้อื่น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจก็คือ ความคิดเห็นของผู้บริหารและ อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคทั้งสองกลุ่ม มีความพึงประสงค์ในระดับมากที่สุดและลำดับที่พึงประสงค์ สูงสุดคือ ลำดับที่ 1 มีความยุติธรรม ทั้งนี้จะพบว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จะต้อง เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและบังคับบัญชากับบุคลากรหลายระดับ และจำนวนมากภายในสถานศึกษาทั้ง ยังต้องเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของอาจารย์ทั้งหลาย รองจากผู้อำนวยการวิทยาลัยอีกด้วย ดังนั้นทุกคนจึงมุ่งหวังการตอบสนองเกือบจะทุกเรื่อง จากผู้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคโดย ปราศจากข้อคิดและลำเอียง ดังที่ สมพงษ์ เกษมสิน (2526:398) ได้กล่าวไว้ว่า "มนุษย์ทุกคนย่อมต้องการความมั่นคงในการทำงาน ความยุติธรรม และความเสมอภาคจาก ผู้บังคับบัญชา" นอกจากนี้ยังพบว่า การที่มีความยุติธรรมยังเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน ลำดับที่ 3 จากแบบสอบถามทั้งฉบับอีกด้วย

ส่วนในข้ออื่น ๆ มีลำดับที่แตกต่างกันเล็กน้อยและ พบว่าในข้อ มีความสามารถ ในการจัดระบบงานวิชาการ มีความสามารถในการกระจายความรับผิดชอบ และมีความ สามารถในการติดตามผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาช่างอุตสาหกรรม มีระดับที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากในวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรม ลักษณะของการปฏิบัติงานก็จะต้องจำลองสภาพให้คล้ายกับโรงงานช่างอุตสาหกรรมโดยทั่วไป ที่มีความต้องการในด้านการจัดระบบงาน การกระจายความรับผิดชอบ และการติดตามผลที่ชัดเจนรัดกุม เนื่องจากการผลิตทางอุตสาหกรรมจำเป็นจะต้องใช้เทคโนโลยีหลายสาขาและผลิตเป็นจำนวนมาก ระบบการจัดการทั้งหลายจึงต้องมีความต้องการผู้บริหาร ที่มีความสามารถจัดระบบดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดทำการสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรม ก็เปรียบเสมือนกับโรงงานอุตสาหกรรมบางส่วนเช่นกัน ดังนั้นผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบงานวิชาการ การกระจายความรับผิดชอบและการติดตามผลการปฏิบัติงานก็คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการนั่นเอง ซึ่งผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดทำการสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรม มีระดับความพึงประสงค์ในข้อดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดทำการสอนหลายประเภทวิชา มีระดับความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากเท่านั้น

สรุปผลการ เปรียบเทียบจากตารางที่ 18 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ

ภาพรวมในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม และผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

รายด้านในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม กับผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ที่เปิดสอนหลายประเภทวิชา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค จากแบบสอบถามปลายเปิด

จากแบบสอบถามปลายเปิด ได้มีผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปเป็น เรื่องคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางด้านวิชาการไว้แต่ละเรื่อง และได้จัดลำดับเรียงความสำคัญของแต่ละด้าน จากความถี่ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมากไปหาความถี่น้อยในแต่ละเรื่อง ดังได้นำมา อภิปรายผลไว้ดังนี้

4.1 คุณลักษณะส่วนตัว

จากแบบสอบถามปลายเปิด ได้พบมีผู้เสนอแนะไว้ว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย วิชาการวิทยาลัยเทคนิค ไม่ควรถืออภิสิทธิ์ในการ เป็นผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบธรรม ตามอารมณื ควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ก้าวก่างานที่ไม่ใช่หน้าที่ของ ตน ไม่เห็นแก่พวกพ้อง และไม่ควรพูดในสิ่งที่ทำไม่ได้ แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติในลักษณะ ดังกล่าว เป็นคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ซึ่งการถือ อภิสิทธิ์ใด ๆ กระทำการตามอำเภอใจในสิ่งที่ไม่ชอบธรรมนั้น มักจะ เกิดจากการใช้อำนาจ ที่มีอยู่กระทำการในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และเป็นบ่อเกิดของการทุจริตต่อหน้าที่ บางครั้งนอกจาก ตนเองกระทำการดังกล่าวแล้ว ยังนำพาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกระทำโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ด้วย ผลที่เกิดขึ้นก็จะขยายวงกว้างออกไปตามขนาดของกลุ่มคนที่กระทำ ส่วนการไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ก็จะเป็นลักษณะของการปฏิบัติแบบอัตตาธิปไตย โดยที่ เมื่อคิดหรือกระทำการใด ๆ มักจะกระทำโดยความคิดเห็นของตนเองโดยผลการ ซึ่งอาจจะ ถูกหรือผิดก็ได้ การกระทำโดยขาดแนวคิดและแนวร่วมจากบุคคลอื่น ย่อมขาดการสนับสนุน โดยความจริงใจจากกลุ่ม ดังนั้นการดำเนินการใด ๆ จะไม่ราบรื่นเท่าที่ควร ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานก็จะ เกิดขึ้นไม่มากนัก ส่วนการก้าวก่างานที่ไม่ใช่หน้าที่ของตนผู้ตอบ แบบสอบถามให้ความคิดเห็นว่าคุณ ควรมีความรับผิดชอบงานของตนเองให้เต็มที่เสียก่อน และ ควรทำในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบให้ดีที่สุดก่อน แล้วจึงไปสนใจช่วยเหลืองานอื่นต่อไป ในส่วน ของข้อแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในข้อ ไม่ควรเห็นแก่พวก พ้อง และไม่ควรพูดในสิ่งที่ทำไม่ได้ อาจจะหมายถึงการ เห็นแก่พวกพ้องของตนเองนั้นก็มัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะกระทำการให้เกิดประโยชน์เฉพาะคนใกล้ชิดโดยขาดการเหลียวแลคนอื่น จะทำสิ่งใดก็มัก
 จะเลือกปฏิบัติไม่มีกฏระเบียบใด ๆ ซึ่งทำให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวม ส่วนในข้อไม่ควรพูด
 ในสิ่งที่ทำไม่ได้ อาจจะหมายถึงผู้ที่เป็นผู้บริหาร ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใดก็ตาม เชื่อถือที่จะ
 ได้รับความไว้วางใจกับปัญหานั้นส่วนหนึ่งก็คือ การจะทำการสิ่งใดเมื่อพูดแล้วจะต้องทำได้แต่หาก
 เมื่อพูดแล้วทำไม่ได้ ความเชื่อถือในตัวผู้บังคับบัญชานั้นก็จะน้อยลง หากมีกิจการสำคัญ ๆ ที่
 จะต้องสั่งการ ก็อาจจะทำให้คำสั่งนั้นขาดความศักดิ์สิทธิ์ได้ จึงเป็นผลเสียอย่างหนึ่งในการ
 ปฏิบัติงานราชการ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบไปถึงเรื่องอื่น ๆ เช่น เรื่องของความศรัทธาและ
 และความเคารพยำเกรง เป็นต้น ดังนั้นผลที่ตามมาจากการปฏิบัติดังกล่าว อาจเป็นเรื่องที่
 เสียหายกับส่วนรวม และขัดกับระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของกรมอาชีวศึกษา รวมถึงมีผล
 กระทบทั้งในด้านการบริหารงาน และด้วยประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา และ
 อาจรวมไปถึงเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติในระยะยาวอีกด้วย การค้นพบเช่นนี้กล่าว
 ได้ว่า ไม่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่การเป็นผู้บริหาร ตาม
 ระเบียบกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2529 ข้อ 5 ทวิ 12.2 เรื่องคุณลักษณะผู้ที่ทำหน้าที่เป็น
 ผู้บริหารในข้อการครองตน ครองคน และครองงาน ซึ่งการครองตน หมายถึง การพึง
 ตนเอง มีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ มีการประหยัดและออม มีระเบียบวินัย
 และเคารพกฎหมาย มีการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา มีความรักชาติ ศาสตร์ กษัตริย์
 เช่น การใช้ความรู้ความสามารถ ความเข้มแข็งอดทน ใช้ทรัพยากรและเวลาให้เกิด
 ประโยชน์ รู้จักดูแล รักษา และใช้ทรัพย์สิน มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามวินัยของ
 ของกฎหมาย มีความซื่อสัตย์สุจริต รักษาและส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น
 การครองคน หมายถึง ความสามารถในการติดต่อสร้างความเข้าใจกับผู้บังคับบัญชา เพื่อน
 ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างราบรื่น ปฏิบัติกับผู้มาติดต่อ
 ด้วยอัธยาศัยอันดี ความเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้อื่น เสริมสร้างความสามัคคีและ
 ร่วมกิจกรรมของหมู่คณะ เช่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้คำชี้แจงช่วยเหลือในการแก้
 ปัญหา ใช้ถ้อยคำสุภาพ ปฏิบัติงานโดยมีเหตุผล ยกย่องให้เกียรติผู้อื่น เป็นต้น การครองงาน
 หมายถึง ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น มีความคิดริเริ่ม
 สร้างสรรค์ มีความเพียรพยายาม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เช่น สามารถติดตามงาน
 มีความรับผิดชอบ สามารถถ่ายทอดความคิดเห็นให้ผู้อื่นเข้าใจ และเลือกใช้วิธีการใหม่ ๆ
 ในการแก้ปัญหา ทုံมเทศความรู้และความสามารถเพื่องาน เสียสละ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น การครองตน ครองคน และครองงาน จึงควรจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัว ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคได้เป็นอย่างดี

4.2 คุณลักษณะทางด้านวิชาการ

จากแบบสอบถามปลายเปิด ได้พบมีผู้เสนอแนะไว้ว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ควรจะเป็นผู้ที่มีคุณภาพและความสามารถเป็นที่ยอมรับได้ โดยการผ่านการสอบคัดเลือก ควรเป็นผู้ที่มีผลงานทางด้านวิชาการจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปมาก่อน และเข้าใจในระเบียบราชการ จนกระทั่งสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ และรู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และสุดท้ายคือ ควรมีความรู้ด้านวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าระดับปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่าจากข้อเสนอแนะดังกล่าวล้วนเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ที่ได้มีผู้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายไว้ดังนี้ คือ การที่เป็นผู้ที่มีคุณภาพและความสามารถเป็นที่ยอมรับได้ โดยการผ่านการสอบคัดเลือก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและอาจารย์ยังมีความเชื่อว่า กระบวนการคัดเลือกผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ให้ได้บุคคลที่เหมาะสมนั้นควรจะเป็นวิธีการสอบคัดเลือก อาจจะเป็นเพราะว่าการคัดเลือกปัจจุบันที่เป็นอยู่ ยังมีความบกพร่องให้ตรวจสอบพบได้ ดังนั้นจึงมีผู้เสนอแนวทางใหม่ เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ที่ดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากการสอบคัดเลือกแล้วข้อเสนอแนะที่ว่า ควรเป็นผู้มีผลงานทางด้านวิชาการจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปมาก่อน และควรเป็นผู้รู้และเข้าใจในระเบียบราชการดี จนกระทั่งสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ยิ่งเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่มุ่งเน้นความความต้องการ ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์อย่างแท้จริง ในการบริหารงานตามภาระหน้าที่ ที่ดำรงตำแหน่งของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค เพื่อการนำพาสถาบันการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ให้ก้าวหน้าต่อไปมากยิ่งขึ้น ในปัจจุบันคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว นับเป็นคุณลักษณะที่มีความจำเป็นที่สถานศึกษา ต้องพัฒนาความรู้ความสามารถ และศักยภาพของผู้บริหารการอาชีวศึกษา ให้เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการมีการแข่งขันกันสูงขึ้นในธุรกิจอุตสาหกรรมทุกประเภท การค้าระหว่างประเทศ และการข่าวสารยุคโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าไปในอนาคตและการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในยุคปัจจุบัน ซึ่งระบบการศึกษายังไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถปรับเปลี่ยนตัวเองได้ทัน จึงเป็นอุปสรรคและปัญหาในการพัฒนาเข้าสู่ระบบงานที่เป็นจริงในภาคอุตสาหกรรมได้ยากและเชื่องช้า การปรับเปลี่ยนระบบบริหารราชการในสถานศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารวิชาการ เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะควรจะเป็นวิถีทางที่กรมอาชีวศึกษา ควรที่จะศึกษาและปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ไม่ยากนัก อย่างไรก็ตามการพัฒนา ระบบราชการใด ๆ ก็จะต้องมีแนวทางและวัตถุประสงค์ เพื่อความก้าวหน้าและความคล่องตัวของระบบ และจะต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจจริง โดยมีพื้นฐานของความเข้าใจในระเบียบราชการ เป็นอย่างดียิ่งด้วย เพื่อจะได้ศึกษาหาแนวทางในการนำไปใช้ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ยังนำไปสู่ความเข้าใจในการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

จากการค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่ที่ผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคโดยเฉพาะ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จะได้พิจารณาปรับปรุงและพัฒนาตนเองในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์กับการบริหารงานของสถานศึกษา ทั้งในส่วนของแนวคิดของการปฏิบัติงาน และการบริหารงานบุคคล เพื่อประโยชน์สูงสุดคือทำงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กรมอาชีวศึกษาได้ตั้งไว้ จากผลการวิจัยนี้เพื่อสรุปเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

1.1 การพิจารณาแต่งตั้งบุคคล เพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะต้องพิจารณาคัดเลือกบุคคลโดยคำนึงถึงคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ โดยควรพิจารณาเรียงลำดับความสำคัญจาก ความสำคัญมากไปหาความสำคัญน้อยดังนี้ คุณลักษณะส่วนตัวในด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านร่างกายและจิตใจ คุณลักษณะทางด้านวิชาการในด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์และด้านความรู้ทางวิชาชีพ

1.2 การพัฒนาบุคลากรในกรมอาชีวศึกษา ในระดับผู้บริหารสถานศึกษาควร มุ่งเน้นคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาการ โดยควรพิจารณาเรียงลำดับความสำคัญ จากความสำคัญมากไปหาความสำคัญน้อยดังนี้ คุณลักษณะส่วนตัวในด้านความเป็นผู้นำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านร่างกายและจิตใจ คุณลักษณะทางด้านวิชาการในด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ และด้านความรู้ทางวิชาชีพ

1.3 การปรับปรุงตนเองของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ควรจะพิจารณาปรับปรุงคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางด้านวิชาการ โดยควรพิจารณาเรียงลำดับความสำคัญจากความสำคัญมากไปหาความสำคัญน้อยดังนี้ คุณลักษณะส่วนตัวในด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านร่างกายและจิตใจ คุณลักษณะทางด้านวิชาการในด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ และด้านความรู้ทางวิชาชีพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคาดหวังกับที่เป็นอยู่จริง

2.2 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค กับผู้ช่วยฝ่ายวิชาการในกองอื่น ๆ ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

2.3 ควรมีการวิจัยการวางแผนกำลังคนในระดับผู้บริหารวิทยาลัย ในเรื่องคุณสมบัติเฉพาะของตำแหน่ง (position specification) ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและอาจารย์ในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

กิตติพันธ์ รุจิรกุล. พฤติกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.

โกวิท วรพิพัฒน์. เอกสารสัมมนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2522.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การบริหารงานวิชาการ : ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานบริหารโรงเรียน, 2528.

เจริญ ไวรวัจนกุล. บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์, 2523.

เฉลิมศักดิ์ นามเชิงงใต้. 2536. "ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยมีความสำคัญจริงหรือ". วารสารนิเทศ. ปีที่ 5 ฉบับที่ 28.

เฉลิม รัชชนะกุล. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและครูอาจารย์ในเขตการศึกษา 11." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ชารี มณีศรี. "การบริการงานวิชาการในโรงเรียน." วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, ฉบับที่ 1 (มิถุนายน - ตุลาคม 2525), หน้า 65 - 78.

ทัศนาศ แสงศักดิ์. "การวิเคราะห์พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา". วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทพพาม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร : แสงแดด, 2526.

ธงชัย สุวัฒน์เมจิพันธ์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2529.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์, 2525.

_____. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์, 2527.

_____. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์ กรุงเทพฯ, 2529.

_____. การเตรียมตัวเป็นนักบริหารการศึกษา. พระนคร : เอรಾವังการพิมพ์, ม.ป.ป.

นิพนธ์ เมืองพระ. "การบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือและกลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา". วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขา บริหารอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2532.

บรรจบ เนียมมณี. หลักการบริหาร. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2523. (อัดสำเนา)

ประชุม โปธิกุล. "ปัจจัยส่งผลความสำเร็จทางการบริหาร" วารสารมิตรครู. ปีที่ 23 ฉบับที่ 9 บัณฑิตแรก (พฤษภาคม 2532), หน้า 15 - 17.

ประสิทธิ์ พงศ์เทพนิวัตติ. "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาผู้นำท้องถิ่น และข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษา เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ชนบทภาคเหนือ". วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ประหยัด ศรีวิหะ และชาญชัย อาจิมสมาจาร. หลักการบริหารการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, 2527.

ประเวศ ยอดยิ่ง. รายงานการวิจัย : การศึกษานโยบายการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของโรงเรียนสารพัดช่าง กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. นครราชสีมา : ศูนย์นิเทศและฝึกอบรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา, 2530.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2535.

พรปริญญา ติตตะศิริ. "คุณลักษณะและความสามารถของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรกรรม ตามทัศนะของครูอาจารย์เกษตร สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ". วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

พัฒนาผู้บริหารการศึกษา, สถาบัน. "การบริหารงานวิชาการ". เอกสารการฝึกอบรมผู้บริหารการศึกษา หลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษา. นครปฐม : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2525.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

ปัญญา สาร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

_____ . หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภา, 2529.

เมธี บิลันนานนท์. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

_____ . การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, 2525.

_____ . การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. การวางแผนและพัฒนาการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.

วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. สมุทรปราการ : ขนิษฐการพิมพ์, 2523.

วิชัย เวียงสงค์. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์". ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

วิรัช อภิรัตนกุล. การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

วิเชียร อ่อนประเสริฐ. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา". วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา ภาควิชาครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษามหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.

วิทยา จันท์ศิลา. "การบริหารวิชาการของศูนย์ฝึกวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา".
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์ เครื่องกล
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531.

สมบูรณ์ พรรณาภพ. หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : บรรณาภิจ,
2523.

สมปอง เพ็ญนอก. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการ
ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น". วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532.

สมพงษ์ เกษมสิน. หลักการบริหารงานบุคคลแผนใหม่. ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

_____ . หลักการบริหารงานบุคคลแผนใหม่. ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

สิทธิ สายหล้า. "ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช
2524 ประเภทวิชาคหกรรมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ".
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2530.

สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์,
2523.

สุรินทร์ เศรษฐมานิต. รายงานการวิจัย : โครงการวิจัยรูปแบบของกรมอาชีวศึกษา.
กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษา สำนักนายกรัฐมนตรี, 2527.

สุโท เจริญสุข. จิตวิทยาสำหรับอุดมศึกษาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์, 2520.

สวัสดิ์ สุคนธรังสี. "ลักษณะการเป็นผู้บริหาร" วารสารนักบริหาร.
(6 มกราคม 2524). หน้า 26.

อภิชัย พันธเสน. รายงานวิจัย : การติดตามการปฏิบัติงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
อาชีวศึกษา. กองสถิติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2529.

อรุณ รักรธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

_____. มนุษยสัมพันธ์กับนักบริหาร. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ป. สัมพันธ์พาณิชย์, 2532.

เอกวิทย์ ฌ ฉกลาง. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีสุภา, 2516.

อาชีวศึกษา, กรม. ประกาศกรมอาชีวศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :
กรมอาชีวศึกษา, 2537.

_____. ระเบียบการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2529.
กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2529.

_____. หลักเกณฑ์การพิจารณาข้าราชการเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2528. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2528.

_____. "แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) กองวิทยาลัยเทคนิค
กรมอาชีวศึกษา". กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2539. (อัดสำเนา)

Magnuson, Walter D. "Characteristics of Successful School Business Managers", Disertation Abstract International. 32 : 133 A. July, 1971.

Stogdill, Ralph M. Handbook of Leadership : A Survey of Theory and Research. The Free Press, 1974. p. 613.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศเรื่องชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2539

1. นายพจนารถ สีสมนตรี ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา” โดยมี อาจารย์อัชฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย เป็นอาจารย์ผู้ ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชุ่มนุช เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 14 มกราคม พ.ศ.2540

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4461

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผศ.ศิริอร ชันธหัตถ์

ด้วยคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายพจนารถ สีมหเมตรี ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. ดร. พรรดี สীগิวัดณะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642 รับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทรสาร 3269040 ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต ห้ามนำไปเผยแพร่ในที่สาธารณะ ห้ามนำไปใช้ในทางที่ผิด
สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามนำไปเผยแพร่ในที่สาธารณะ ห้ามนำไปใช้ในทางที่ผิด

ที่ ทม 1504/ 4451

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.จรรยา ทัพพะกุล ณ อรุณยา

ด้วยคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายพจนารถ สิทธิมนตรี ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลิขิตวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะ/คัดลอก และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4451

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายวิจิต บุญสุวรรณ

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายพจนารถ สීමมนตรี ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัจนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642 กับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทรสาร 3269040 ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4451

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

24 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางสาวสุรจิตตา โพธิบุตร

ด้วยคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายพจนารถ สีหมนตรี ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4451

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

24 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายพินิจ ศุภวัฒน์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายพจนารถ สัทหมนต์รี ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคง ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. ดร. พรณี สীগัจฉนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร 3269040

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4450

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

24 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก

ด้วย นายพจนารถ สัทมนตรี เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบ
เรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา"
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรระณี ลีภักดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4450

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

24 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์

ด้วย นายพจนารถ สีหมนตรี เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบ
เรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา"
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษา ได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย ในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0289

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๓ มกราคม 254๐

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายพจนารถ สีหมนตรี เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา"
ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2539

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัด
หน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สীগิจวัณณะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทรสาร 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นของทรัพย์สินของสำนักงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

โดยนายพจนารถ สีหมนตรี

1. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
2. วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา
3. วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
4. วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด
5. วิทยาลัยเทคนิคเลย
6. วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์
7. วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี
8. วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
9. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย
10. วิทยาลัยเทคนิคนครพนม
11. วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์
12. วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ
13. วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์
14. วิทยาลัยเทคนิคยโสธร
15. วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ
16. วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
17. วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย

บันทึกข้อความ

กองแผนงาน

เลขรับ..... 2629/535-147146-146
ที่..... 30/ค.บ.ค.บ.
ลงส่ง..... 1528/385
วันที่..... 19 เม.ย. 2540

ส่วนราชการ

กองวิทยาลัยเทคนิค โทร 2822551-2

ที่

วันที่ 30 เมษายน 2540

10236

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา ผ่าน กผ.

กรมอาชีวศึกษา
สส รุณี กท. 30/ค.บ.ค.บ.
ทท
เมื่อ 19 พ.ค. 2540

ด้วย นายพจนารถ สีหมนตรี ข้าราชการครูวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประสงค์จะแจกแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา" ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 17 แห่ง

กองวิทยาลัยเทคนิคพิจารณาแล้ว เห็นสมควรอนุญาตให้ นายพจนารถ สีหมนตรี ดำเนินการ แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

1. อนุญาต ให้ นายพจนารถ สีหมนตรี แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลได้
2. ลงนาม ในหนังสือถึงคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 1 ฉบับ ดังแนบ

(นางอบลวดี วิสัยจร)

นักวิชาการศึกษา 7 รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค

1. อนุญาต
2. ลงนามแล้ว

(นายสุทธิ ผลสวัสดิ์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

ที่ ศธ 0907/๒๕๖๒

กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒๗

พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

2. สำเนาบันทึกข้อความกองวิทยาลัยเทคนิค ลงวันที่ 30 เมษายน ๒๕๖๐

ด้วย นายพจนารถ สัทมนตรี ข้าราชการครูวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา" ประสงค์จะดำเนินการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาอนุญาตให้ นายพจนารถ สัทมนตรี ดำเนินการแจกแบบสอบถามเพื่อทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวแล้ว ดังสำเนาบันทึกข้อความที่แนบมาพร้อมนี้ สำหรับการตอบแบบสอบถาม ให้ตอบเฉพาะชุดที่มีตราประทับมุมขวาของแบบสอบถามเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว โปรดส่งคืนบุคคลดังกล่าว ณ วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานีด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางชนลดา วิษัยจิร)

นักวิชาการศึกษา ๗ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา

โทร. ๒๘๒๕๕๑-๒

โทรสาร ๒๘๒๙๓๕๔

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อวัตถุประสงค์เท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีเกิดข้อสงสัย อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0907.75/601

วิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี

3 ถนนวัฒนาวงศ์ อ. เมือง จ. อุตรธานี

4 เมษายน 2540

เรื่อง ขอความร่วมมือให้ข้าราชการในสังกัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. หนังสือที่ ทม 1504/0289 ลว. 23 มกราคม 2540
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน 2 ชุด
 3. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์
 4. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายพจนารถ สีหมนตรี ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี และเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา" การทำวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยฯ เห็นว่าจะ เป็นประโยชน์กับกรมอาชีวศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาตให้ทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิทธิพร สุตติพงษ์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี

วิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี

โทร. 221538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศช 0907.75/880

วิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี
3 ถนนวัฒนานวงศ์ อ.เมือง จ.อุตรธานี

9 มิถุนายน 2540

เรื่อง ขอความร่วมมือให้ข้าราชการในสังกัด เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. หนังสือที่ ศช 0907/2892 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2540
 2. บันทึกข้อความของกองวิทยาลัยเทคนิค ลงวันที่ 30 เมษายน 2540
 3. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน ชุด

ด้วย นายพจนารถ สีหมนตรี ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี และเป็นนักศึกษารัฐบาลโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา" การทำวิจัยครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากกรมอาชีวศึกษาให้ดำเนินการแจกแบบสอบถามเพื่อทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวแล้ว

ในการนี้วิทยาลัยฯ เห็นว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อกรมอาชีวศึกษา เป็นข้อมูลเบื้องต้นให้ผู้บริหาร นำไปเป็นข้อกำหนดในการคัดเลือกผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการต่อไป ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการแจกแบบสอบถามเพื่อทำวิทยานิพนธ์ที่นำส่งมาพร้อมนี้ และขอความกรุณาให้รวบรวมส่งกลับคืนภายใน 15 วัน จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมา เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิทธิพร สุดดีพงษ์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี

วิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี
โทร. 221538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ

แบบสอบถามนี้จะให้ผลการวิจัยที่สมบูรณ์ และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงได้ ถ้าท่านจะกรุณาตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

- ตอนที่ 1 โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [] หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
1. เพศ
 - [] 1. ชาย
 - [] 2. หญิง
 2. อายุ
 - [] 1. ต่ำกว่า 31 ปี
 - [] 2. 31 - 40 ปี
 - [] 3. 41 - 50 ปี
 - [] 4. 51 ปีขึ้นไป
 3. ตำแหน่งทางราชการปัจจุบัน
 - [] 1. ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้าคณะ
 - [] 2. อาจารย์
 4. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน
 - [] 1. ต่ำกว่า 6 ปี
 - [] 2. 6 - 10 ปี
 - [] 3. 11 ปีขึ้นไป
 5. ลักษณะของวิทยาลัยของท่าน
 - [] 1. เปิดสอนเฉพาะวิชาช่างอุตสาหกรรม
 - [] 2. เปิดสอนหลายประเภทวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ที่ท่านพึงประสงค์มากน้อยเพียงใด โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
- 3 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
- 1 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค	ระดับที่พึงประสงค์				
	มาก ←		→ น้อย		
	5	4	3	2	1
ข้อ (0) ต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานช่างอุตสาหกรรม	✓				
ข้อ (00) ต้องเป็นกันเอง					✓
ข้อ (000) ฯลฯ					

หมายเหตุ

- ข้อ (0) ท่านมีความเห็นด้วยกับคุณลักษณะนี้มากที่สุด
- ข้อ (00) ท่านมีความเห็นด้วยกับคุณลักษณะนี้น้อยที่สุด

ก. คุณลักษณะส่วนตัว	ระดับที่พึงประสงค์ มาก ← → น้อย				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านร่างกายและจิตใจ</u>					
1. ควรเป็นเพศชาย					
2. มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป					
3. มีท่าทางและบุคลิกภาพที่ดี					
4. มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง					
5. มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี					
6. มีการควบคุมอารมณ์ดี					
7. มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส					
8. มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว					
9. มีความโอบอ้อมอารี					
10. มีอารมณ์ขัน					
11. มีความอดกลั้นและใจคอหนักแน่น					
<u>ด้านมนุษยสัมพันธ์</u>					
12. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น					
13. มีความอ่อนโยนและสุภาพ					
14. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น					
15. มีความสามารถในการสื่อสารและประสานงาน					
16. มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น					
17. รู้จักยกย่องและชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชา					
18. ให้ความสำคัญแก่ทุกคนในหน่วยงาน					
19. เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่มีโอกาส					
20. ไม่ดูต่ำหรือินทาผู้ใต้บังคับบัญชา					
21. มีความสามารถเข้าสังคมได้เป็นอย่างดี					
<u>ด้านความเป็นผู้นำ</u>					
22. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
23. ใฝ่หาความรู้วิสัยทัศน์กว้างไกล					

ก. คุณลักษณะส่วนตัว	ระดับที่พึงประสงค์ มาก ← → น้อย				
	5	4	3	2	1
24. มีความรับผิดชอบ					
25. มีความสามารถในการสั่งการ					
26. กล้าตัดสินใจ					
27. รู้จักใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารงานที่ถูกต้อง					
28. มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
29. มีเหตุผลและยอมรับความจริง					
30. มีความกระตือรือร้นและกระฉับกระเฉง					
31. ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา					
32. มีใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย					
ข. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ					
<u>ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์</u>					
33. มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี					
34. ผ่านการอบรมผู้บริหารระดับสูง					
35. มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี					
36. มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ					
37. มีความรู้ทันสมัยและยอมรับเทคโนโลยีใหม่ๆ					
38. มีความรู้ด้านงานวิจัยทางการศึกษา					
39. มีความรู้ด้านจิตวิทยา					
40. มีความรู้ด้านปรัชญาการศึกษา					
41. มีความรู้ด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง					
42. มีความรู้ด้านแผนงานและนโยบายกรมอาชีวศึกษา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ	ระดับที่พึงประสงค์ มาก ← → น้อย				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านความรู้ทางวิชาชีพ</u>					
43. มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ					
44. มีความรู้เกี่ยวกับงานการจัดตารางสอน					
45. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดชั้นเรียน					
46. ส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเองด้านวิชาการ					
47. มีการจัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ					
48. มีการจัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการ					
49. มีการประชุมปรึกษาหารืองานวิชาการระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยเป็นประจำ					
50. มีการสนับสนุนส่งผู้บริหารและอาจารย์เข้าร่วมประชุมสัมมนาและฝึกอบรมทางวิชาการกับหน่วยงานอื่นเป็นประจำ					
51. มีการส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการในวิทยาลัย					
52. มีการส่งเสริมให้อาจารย์ไปศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ					
53. มีความรู้ในการนิเทศการสอน					
54. มีความรู้เรื่องหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร					
55. มีความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลทางการศึกษา					
56. มีความรู้ในเรื่องการแนะแนวทางการศึกษา					
57. มีความรู้เรื่องงานห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการ					
58. มีความรู้เรื่องสื่อการเรียนการสอน					
59. มีความรู้เรื่องกระบวนการฝึกงานของนักศึกษาทั้งระบบปกติและระบบทวิภาคี					

ข. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ	ระดับที่พึงประสงค์ มาก ← → น้อย				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน</u>					
60. มีความสามารถในการจัดระบบงานวิชาการ					
61. มีความสามารถในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา					
62. มีความสามารถในการกระจายความรับผิดชอบ					
63. มีความสามารถในการติดตามผลการปฏิบัติงาน					
64. ปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดี					
65. มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน					
66. มีความยุติธรรม					
67. มีความสามารถในการสร้างความสามัคคี					
68. มีความสามารถในการประสานงาน					
69. เป็นที่ปรึกษาของผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี					
70. รู้หลักงานการบริหารงานบุคคล					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำแนกเป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
กรมอาชีวศึกษา ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิค จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	X	S.D.		
1. ควรเป็นเพศชาย	3.92	1.28	มาก	69
2. มีอายุตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไป	3.65	1.53	มาก	70
3. มีท่าทางและบุคลิกภาพที่ดี	4.40	0.86	มาก	50
4. มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง	4.51	0.73	มากที่สุด	38
5. มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี	4.72	0.56	มากที่สุด	5
6. มีการควบคุมอารมณ์ดี	4.76	0.51	มากที่สุด	1
7. มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส	4.64	0.60	มากที่สุด	16
8. มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว	4.67	0.60	มากที่สุด	11
9. มีความโอบอ้อมอารี	4.68	0.58	มากที่สุด	9
10. มีอารมณ์ขัน	4.03	0.97	มาก	68
11. มีความอดกลั้นและใจคอกหนักแน่น	4.67	0.60	มากที่สุด	11

ตาราง (ต่อ)

ข้อ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	X	S.D.		
12. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.57	0.68	มากที่สุด	29
13. มีความอ่อนโยนและสุภาพ	4.51	0.69	มากที่สุด	38
14. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น	4.59	0.65	มากที่สุด	23
15. มีความสามารถในการสื่อสารและ ประสานงาน	4.65	0.62	มากที่สุด	15
16. มีความสามารถในการปรับปรุง ตนเองให้เข้ากับผู้อื่น	4.57	0.65	มากที่สุด	29
17. รู้จักยกย่องและชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชา	4.45	0.76	มาก	46
18. ให้ความสำคัญแก่ทุกคนในหน่วยงาน	4.63	0.64	มากที่สุด	18
19. เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่มีโอกาส	4.45	0.76	มาก	46
20. ไม่ดูต่ำหรือินทาผู้ใต้บังคับบัญชา	4.40	0.83	มาก	50
21. มีความสามารถเข้าสังคมได้เป็น อย่างดี	4.49	0.69	มาก	43
22. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.71	0.57	มากที่สุด	6
23. เป็นผู้วิสัยทัศน์กว้างไกล	4.74	0.55	มากที่สุด	4
24. มีความรับผิดชอบ	4.76	0.52	มากที่สุด	2
25. มีความสามารถในการสั่งการ	4.59	0.66	มากที่สุด	23
26. กล้าตัดสินใจ	4.67	0.60	มากที่สุด	11
27. รู้จักใช้อำนาจหน้าที่ในการ บริหารงานที่ถูกต้อง	4.67	0.61	มากที่สุด	11
28. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.56	0.65	มากที่สุด	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง (ต่อ)

ข้อ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	X	S.D.		
29. มีเหตุผลและยอมรับความจริง	4.68	0.54	มากที่สุด	9
30. มีความกระตือรือร้นและ กระฉับกระฉ่ง	4.58	0.62	มากที่สุด	28
31. ส่งเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชา	4.59	0.67	มากที่สุด	23
32. มีใจกว้างและเป็นประชาธิปไตย	4.59	0.69	มากที่สุด	23
33. มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี	4.23	0.97	มาก	67
34. ผ่านการฝึกอบรมผู้บริหารระดับสูง	4.28	0.92	มาก	64
35. มีประสบการณ์ในการสอน ไม่น้อยกว่า 10 ปี	4.40	0.83	มาก	50
36. มีความสามารถในการสร้างความ สัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ	4.55	0.64	มากที่สุด	33
37. มีความรู้ทันสมัยและยอมรับ เทคโนโลยีใหม่ ๆ	4.62	0.59	มากที่สุด	19
38. มีความรู้ด้านงานวิจัยทางการศึกษา	4.38	0.76	มาก	57
39. มีความรู้ด้านจิตวิทยา	4.40	0.72	มาก	50
40. มีความรู้ด้านปรัชญาการศึกษา	4.33	0.75	มาก	62
41. มีความรู้ด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง	4.27	0.75	มาก	65
42. มีความรู้ด้านแผนงานและ นโยบาย กรมอาชีวศึกษา	4.52	0.70	มากที่สุด	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง (ต่อ)

ข้อ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	X	S.D.		
43. มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงาน ทางวิชาการ	4.59	0.63	มากที่สุด	23
44. มีความรู้เกี่ยวกับงานการจัด ตารางสอน	4.43	0.76	มาก	48
45. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดชั้นเรียน	4.38	0.76	มาก	57
46. ส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปรับปรุงและ พัฒนาตนเองในด้านวิชาการ	4.55	0.66	มากที่สุด	33
47. มีการจัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษา ทางวิชาการ	4.36	0.75	มาก	60
48. มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ทางวิชาการ	4.37	0.74	มาก	59
49. มีการประชุมปรึกษาหารืองาน วิชาการระหว่างผู้บริหารและ อาจารย์ในวิทยาลัยเป็นประจำ	4.40	0.74	มาก	50
50. มีการสนับสนุนส่งผู้บริหารและ อาจารย์เข้าร่วมประชุมสัมมนา และฝึกอบรมทางวิชาการกับ หน่วยงานอื่นเป็นประจำ	4.48	0.70	มาก	44
51. มีการส่งเสริมให้จัดตั้งชมรมหรือ ชมรมทางวิชาการในวิทยาลัย	4.32	0.76	มาก	63
52. มีการส่งเสริมให้อาจารย์ไปศึกษาต่อ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	4.57	0.67	มากที่สุด	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง (ต่อ)

ข้อ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	X	S.D.		
53. มีความรู้ในกรณีเทศการสอน	4.41	0.76	มาก	49
54. มีความรู้เรื่องหลักสูตรและ การพัฒนาหลักสูตร	4.52	0.72	มากที่สุด	36
55. มีความรู้เรื่องการวัดและประเมินผล ทางการศึกษา	4.46	0.71	มาก	45
56. มีความรู้ในเรื่องการแนะแนว ทางการศึกษา	4.39	0.73	มาก	55
57. มีความรู้เรื่องงานห้องสมุดและ ศูนย์วิทยบริการ	4.27	0.81	มาก	65
58. มีความรู้เรื่องสื่อการเรียนการสอน	4.39	0.73	มาก	55
59. มีความรู้เรื่องกระบวนการฝึกงาน ของนักศึกษาทั้งระบบปกติและ ระบบทวิภาคี	4.34	0.76	มาก	61
60. มีความสามารถในการจัดระบบ งานวิชาการ	4.51	0.70	มากที่สุด	38
61. มีความสามารถในการจูงใจ ผู้ได้บังคับบัญชา	4.54	0.66	มากที่สุด	35
62. มีความสามารถในการกระจาย ความรับผิดชอบ	4.50	0.67	มาก	42
63. มีความสามารถในการติดตามผล การปฏิบัติงาน	4.51	0.63	มากที่สุด	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง (ต่อ)

ข้อ	N = 671		ระดับที่ พึงประสงค์	ลำดับ ที่
	X	S.D.		
64. ปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดี	4.70	0.58	มากที่สุด	7
65. มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน	4.69	0.58	มากที่สุด	8
66. มีความยุติธรรม	4.75	0.56	มากที่สุด	3
67. มีความสามารถในการสร้าง ความสัมพันธ์	4.61	0.62	มากที่สุด	22
68. มีความสามารถในการประสานงาน	4.62	0.63	มากที่สุด	19
69. เป็นที่ปรึกษาของผู้ร่วมงานได้อย่างดี	4.62	0.63	มากที่สุด	19
70. รู้จักลักษณะงานการบริหารบุคคล	4.64	0.61	มากที่สุด	16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นายพจนารถ สีหมนตรี
วัน เดือน ปีเกิด	21 มิถุนายน 2493
สถานที่เกิด	อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2513 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.วช.) สาขาช่างยนต์ จากวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2515 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.วส.) สาขาช่างจักรกลหนัก จากวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2517 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรประโยศครูมัธยม จากวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2529 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอุตสาหกรรมศิลป์ จากวิทยาลัยครูอุดรธานี พ.ศ. 2537 เข้าศึกษาที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ